

Jurnalul Oficial

al Uniunii Europene

L 304

Ediția
în limba română

Legislație

Anul 54

22 noiembrie 2011

Cuprins

I Acte legislative

REGULAMENTE

- ★ **Regulamentul (UE) nr. 1168/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2007/2004 al Consiliului de instituire a Agenției Europene pentru Gestionarea Cooperării Operative la Frontierele Externe ale Statelor Membre ale Uniunii Europene** 1

- ★ **Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1924/2006 și (CE) nr. 1925/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 87/250/CEE a Comisiei, a Directivei 90/496/CEE a Consiliului, a Directivei 1999/10/CE a Comisiei, a Directivei 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Directivelor 2002/67/CE și 2008/5/CE ale Comisiei și a Regulamentului (CE) nr. 608/2004 al Comisiei ⁽¹⁾** 18

DIRECTIVE

- ★ **Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor, de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului și a Directivei 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 85/577/CEE a Consiliului și a Directivei 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾** 64

Preț: 4 EUR

⁽¹⁾ Text cu relevanță pentru SEE

RO

Acele ale căror titluri sunt tipărite cu caractere drepte sunt acte de gestionare curentă adoptate în cadrul politicii agricole și care au, în general, o perioadă de valabilitate limitată.

Titlurile celorlalte acte sunt tipărite cu caractere aldine și sunt precedate de un asterisc.

I

(Acte legislative)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL (UE) NR. 1168/2011 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din 25 octombrie 2011

de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2007/2004 al Consiliului de instituire a Agenției Europene pentru Gestionarea Cooperării Operative la Frontierele Externe ale Statelor Membre ale Uniunii Europene

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 74 și articolul 77 alineatul (2) literele (b) și (d),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

(1) Dezvoltarea unei politici europene de migrație cuprinzătoare și orientate spre viitor, bazate pe drepturile omului, solidaritate și responsabilitate, în special în cazul acelor state membre care se confruntă cu presiuni specifice și disproporționate, rămâne un obiectiv strategic esențial pentru Uniune.

(2) Politica Uniunii în domeniul frontierelor externe are ca obiectiv asigurarea unei gestionări integrate a frontierelor, care să garanteze un nivel uniform și înalt de control și de supraveghere, ceea ce reprezintă un corolar indispensabil al liberei circulații a persoanelor în Uniune și

o componentă fundamentală a unui spațiu de libertate, securitate și justiție. În acest scop, este prevăzută stabilirea unor norme comune privind standardele și procedurile de control și de supraveghere a frontierelor externe.

(3) Punerea în aplicare eficientă a normelor comune privind standardele și procedurile de control și de supraveghere a frontierelor externe presupune o coordonare sporită a cooperării operative între statele membre.

(4) Gestionarea eficientă a frontierelor externe prin intermediul activităților de control și de supraveghere contribuie la combaterea imigrației ilegale și a traficului de persoane, precum și la reducerea amenințărilor la adresa siguranței interne, a ordinii publice, a sănătății publice și a relațiilor internaționale ale statelor membre.

(5) Controlul la frontierele externe nu este doar în interesul statului membru la ale cărui frontiere externe se efectuează, ci și în interesul tuturor statelor membre care au eliminat controlul la frontierele interne.

(6) În 2004, Consiliul a adoptat Regulamentul (CE) nr. 2007/2004 din 26 octombrie 2004 de instituire a Agenției Europene pentru Gestionarea Cooperării Operative la Frontierele Externe ale statelor membre ale Uniunii Europene ⁽³⁾ (Frontex) (denumită în continuare „agenția”), care a devenit operațională în mai 2005. Regulamentul (CE) nr. 2007/2004 a fost modificat în 2007 prin Regulamentul (CE) nr. 863/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 de stabilire a unui mecanism de creare a echipelor de intervenție rapidă la frontieră ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ JO C 44, 11.2.2011, p. 162.

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 13 septembrie 2011 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 10 octombrie 2011.

⁽³⁾ JO L 349, 25.11.2004, p. 1.

⁽⁴⁾ JO L 199, 31.7.2007, p. 30.

- (7) O sporire în continuare a rolului agenției ar fi conformă cu obiectivul Uniunii de creare a unei politici în vederea introducerii treptate a conceptului de gestionare integrată a frontierelor. În limitele mandatului său, agenția ar trebui să sprijine statele membre în punerea în aplicare a acestui concept, așa cum a fost definit în concluziile Consiliului privind gestionarea integrată a frontierelor din 4-5 decembrie 2006.
- (8) Programul multianual pentru un spațiu de libertate, securitate și justiție în serviciul cetățenilor (programul de la Stockholm), adoptat de Consiliul European la 10-11 decembrie 2009, subliniază necesitatea clarificării și intensificării rolului agenției în ceea ce privește gestionarea frontierelor externe.
- (9) Mandatul agenției ar trebui, prin urmare, revizuit, în vederea consolidării capacităților sale operative, garantându-se în același timp că toate măsurile luate sunt proporționale cu obiectivele urmărite, sunt eficace și respectă pe deplin drepturile fundamentale și drepturile refugiaților și ale solicitanților de azil, în special interdicția returnării.
- (10) Posibilitățile actuale de acordare de asistență efectivă statelor membre în ceea ce privește aspectele operaționale ale gestionării frontierelor externe ar trebui sporite în ceea ce privește resursele tehnice disponibile. Agenția ar trebui să poată planifica, cu suficientă acuratețe, coordonarea operațiunilor comune sau a proiectelor pilot.
- (11) Nivelurile minime de echipament tehnic necesar, furnizate de agenție și/sau, în mod obligatoriu, de statele membre în baza negocierilor și acordurilor bilaterale anuale vor contribui într-o mare măsură la o mai bună planificare și executare a operațiunilor avute în vedere și coordonate de agenție.
- (12) Agenția ar trebui să gestioneze listele cu echipamentele tehnice deținute fie de statele membre, fie de agenție, precum și cu echipamentele deținute în comun de statele membre și de agenție, prin instituirea și păstrarea unor baze de date centralizate ale rezervei de echipamente tehnice. Această rezervă ar trebui să conțină un număr minim de categorii de echipamente tehnice necesare pentru a-i permite agenției să își desfășoare activitățile.
- (13) În vederea garantării eficacității operațiunilor, ar trebui constituite de către agenție echipe de polițiști de frontieră. Statele membre ar trebui să contribuie la respectivele echipe cu un număr adecvat de polițiști de frontieră experimentați și să îi pună la dispoziție în vederea detașării, în afara cazului în care se confruntă cu situații excepționale, care afectează într-o măsură semnificativă îndeplinirea sarcinilor naționale.
- (14) Agenția ar trebui să poată contribui la respectivele echipe cu polițiști de frontieră care sunt detașați în cadrul agenției cu titlu semipermanent de către statele membre, cărora ar trebui să li se aplice, în exercițiul atribuțiilor și competențelor lor, același cadru juridic ca și agenților invitați afectați în mod direct echipelor respective de către statele membre. Agenția ar trebui să își adapteze regulile interne privind experții naționali detașați pentru a permite statului membru gazdă să dea instrucțiuni directe polițiștilor de frontieră în cadrul operațiunilor comune sau a proiectelor pilot.
- (15) Un plan operativ bine definit, incluzând o evaluare și o obligație de raportare a incidentelor, agreeat înainte de începerea operațiunilor comune sau a proiectelor pilot de agenție și de statul membru gazdă, în consultare cu statele membre participante, va contribui într-o mare măsură la realizarea obiectivelor prezentului regulament, prin instaurarea unui mod de operare armonizat în privința coordonării operațiunilor comune și a proiectelor pilot.
- (16) Mecanismul de raportare a incidentelor ar trebui să fie utilizat de agenție pentru a transmite autorităților publice naționale relevante și Consiliului său de administrație („Consiliul de administrație”) orice informații privind acuzații credibile de încălcări, în special, ale Regulamentului (CE) nr. 2007/2004 sau ale Codului frontierelor Schengen instituit prin Regulamentul (CE) nr. 562/2006 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾, inclusiv a drepturilor fundamentale, în cursul operațiunilor comune, a proiectelor pilot sau a intervențiilor rapide.
- (17) Analiza de risc s-a dovedit a fi un element esențial pentru desfășurarea operațiunilor la frontierele externe. Calitatea sa ar trebui îmbunătățită prin adăugarea unei metode de evaluare a capacității statelor membre de a răspunde provocărilor viitoare, inclusiv amenințărilor și presiunilor prezente și viitoare la frontierele externe. Cu toate acestea, evaluările respective nu ar trebui să aducă atingere mecanismului de evaluare Schengen.
- (18) Agenția ar trebui să asigure o formare la nivel european, inclusiv în domeniul drepturilor fundamentale, al accesului la protecție internațională și la procedurile de azil, pentru instructorii polițiștilor naționali de frontieră ai statelor membre, și cursuri suplimentare de formare și seminare privind controlul și supravegherea frontierelor externe și îndepărtarea resortisanților țărilor terțe care se află în situație de ședere ilegală în statele membre, pentru agenții serviciilor naționale competente. Agenția poate organiza activități de formare profesională, inclusiv un program de schimb de experiență, în cooperare cu statele membre pe teritoriul acestora. Statele membre ar trebui să integreze rezultatele activității în domeniul a agenției în programele naționale de formare a polițiștilor lor de frontieră.
- (19) Agenția ar trebui să urmărească și să contribuie la progresele înregistrate în domeniul cercetării științifice relevante pentru domeniul său de competență și să comunice aceste informații Comisiei și statelor membre.

⁽¹⁾ JO L 105, 13.4.2006, p. 1.

- (20) În majoritatea statelor membre, aspectele operative ale returnării resortisanților țărilor terțe care se află în situație de ședere ilegală în statele membre sunt de competența autorităților responsabile pentru controlul frontierelor externe. Având în vedere faptul că îndeplinirea sarcinilor respective la nivel european reprezintă o valoare adăugată evidentă, agenția ar trebui, în deplină conformitate cu politica Uniunii privind returnarea, să asigure coordonarea sau organizarea operațiunilor comune de returnare întreprinse de statele membre, să identifice cele mai bune practici pentru obținerea documentelor de călătorie și să definească un cod de conduită care să fie respectat în cazul îndepărtării resortisanților țărilor terțe care se află în situație de ședere ilegală pe teritoriile statelor membre. Nu ar trebui puse la dispoziție mijloace financiare ale Uniunii pentru activități și operațiuni care nu sunt efectuate în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene („Carta drepturilor fundamentale”).
- (21) În scopul îndeplinirii misiunii sale și în măsura necesară realizării atribuțiilor sale, agenția poate coopera cu Europol, cu Biroul European de Sprijin pentru Azil, cu Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene și cu alte agenții și organisme ale Uniunii, cu autoritățile competente ale țărilor terțe și cu organizațiile internaționale competente în domeniile reglementate de Regulamentul (CE) nr. 2007/2004, în cadrul acordurilor de lucru încheiate în conformitate cu dispozițiile relevante din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”). Agenția ar trebui să faciliteze cooperarea operativă între statele membre și țările terțe în cadrul politicii Uniunii privind relațiile externe.
- (22) Cooperarea cu țările terțe în domeniile reglementate de Regulamentul (CE) nr. 2007/2004 este din ce în ce mai importantă. În vederea stabilirii unui model de cooperare solidă cu țările terțe relevante, agenția ar trebui să aibă posibilitatea de a iniția și finanța proiecte de asistență tehnică și de a detașa ofițeri de legătură în țări terțe, în colaborare cu autoritățile competente din țările respective. Agenția ar trebui să aibă posibilitatea de a invita observatori din partea țărilor terțe să participe la activitățile sale, după asigurarea formării necesare a acestora. Instituirea cooperării cu țările terțe permite, de asemenea, promovarea standardelor europene în materie de administrare a frontierelor, inclusiv respectarea drepturilor fundamentale și a demnității umane.
- (23) În vederea garantării unor condiții de încadrare deschise și transparente și a unui tratament egal al personalului, Statutul funcționarilor Uniunii Europene și Regimul aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii Europene, stabilite prin Regulamentul (CEE, Euratom, CECO) nr. 259/68 al Consiliului ⁽¹⁾, ar trebui să se aplice personalului și directorului executiv al agenției, inclusiv normele privind secretul profesional sau alte obligații echivalente de confidențialitate.
- (24) Mai mult, Consiliul de administrație ar trebui să adopte dispoziții specifice care să permită detașarea experților naționali din statele membre pe lângă agenție. Aceste dispoziții ar trebui să precizeze, printre altele, că polițiștii de frontieră detașați spre a fi mobilizați în cursul unor operațiuni comune, al unor proiecte pilot sau al unor intervenții rapide ar trebui considerați agenți invitați, cu sarcini și competențe corespunzătoare.
- (25) Regulamentul (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare și privind libera circulație a acestor date ⁽²⁾ se aplică prelucrării datelor cu caracter personal de către agenție. Prin urmare, Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor ar trebui să monitorizeze prelucrarea, de către agenție, a datelor cu caracter personal și are dreptul să obțină din partea agenției accesul la toate informațiile necesare pentru investigațiile sale.
- (26) În măsura în care statele membre prelucrează datele cu caracter personal, se aplică Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date ⁽³⁾.
- (27) În asigurarea gestionării operative a sistemelor informatice, agenția ar trebui să aplice standarde europene și internaționale, inclusiv în ceea ce privește protecția datelor, luând în considerare cele mai exigente cerințe profesionale.
- (28) Regulamentul (CE) nr. 2007/2004 ar trebui să fie modificat în consecință.
- (29) Prezentul regulament respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în special de TFUE și de Carta drepturilor fundamentale, cu precădere demnitatea umană, interzicerea torturii și a tratamentelor sau pedepselor inumane sau degradante, dreptul la libertate și la siguranță, dreptul la protecția datelor cu caracter personal, dreptul la azil, principiul nereturnării, principiul nediscriminării, drepturile copilului și dreptul la o cale de atac eficientă. Prezentul regulament ar trebui aplicat de către statele membre cu respectarea acestor drepturi și principii. Orice utilizare a forței ar trebui să se efectueze în conformitate cu legislația națională a statului membru gazdă, inclusiv în conformitate cu principiul necesității și cel al proporționalității.

⁽¹⁾ JO L 56, 4.3.1968, p. 1.

⁽²⁾ JO L 8, 12.1.2001, p. 1.

⁽³⁾ JO L 281, 23.11.1995, p. 31.

- (30) Punerea în aplicare a prezentului regulament nu ar trebui să aducă atingere drepturilor și obligațiilor statelor membre în temeiul Convenției Organizației Națiunilor Unite privind dreptul mării, al Convenției internaționale pentru ocrotirea vieții omenești pe mare, al Convenției internaționale privind căutarea și salvarea pe mare și al Convenției de la Geneva privind statutul refugiaților.
- (31) Deoarece obiectivul prezentului regulament, respectiv contribuția la instituirea unei gestionări integrate a cooperării operative la frontierele externe ale statelor membre, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre și, în consecință, poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat la respectivul articol, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv.
- (32) În ceea ce privește Islanda și Norvegia, prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în sensul Acordului încheiat între Consiliul Uniunii Europene și Republica Islanda și Regatul Norvegiei în ceea ce privește asocierea acestor două state la punerea în aplicare, asigurarea respectării și dezvoltarea acquis-ului Schengen ⁽¹⁾, care se află sub incidența articolului 1 punctul A din Decizia 1999/437/CE a Consiliului din 17 mai 1999 privind anumite modalități de aplicare a acordului respectiv ⁽²⁾. În consecință, delegațiile Republicii Islanda și Regatului Norvegiei ar trebui să participe în calitate de membri ai Consiliului de administrație, deși cu drepturi de vot limitate.
- (33) În ceea ce privește Elveția, prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în înțelesul Acordului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, asigurarea respectării și dezvoltarea acquis-ului Schengen ⁽³⁾, care se află sub incidența articolului 1 punctele A, B și G din Decizia 1999/437/CE coroborat cu articolul 3 din Decizia 2008/146/CE a Consiliului ⁽⁴⁾. În consecință, delegația Confederației Elvețiene ar trebui să participe în calitate de membru al Consiliului de administrație, deși cu drepturi de vot limitate.
- (34) În ceea ce privește Liechtenstein, prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen în înțelesul Protocolului între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană, Confederația Elvețiană și Principatul Liechtenstein cu privire la aderarea Principatului Liechtenstein la Acordul între Uniunea Europeană, Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană privind asocierea Confederației Elvețiene la punerea în aplicare, asigurarea respectării și dezvoltarea acquis-ului Schengen ⁽⁵⁾, care se află sub incidența articolului 1 punctele A, B și G din Decizia 1999/437/CE, coroborat cu articolul 3 din Decizia 2011/350/UE a Consiliului ⁽⁶⁾. În consecință, delegația Principatului Liechtenstein ar trebui să participe în calitate de membru al Consiliului de administrație, deși cu drepturi de vot limitate.
- (35) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul (nr. 22) privind poziția Danemarcei, anexat la TUE și la TFUE, Danemarca nu participă la adoptarea prezentului regulament, nu are obligații în temeiul acestuia și nu face obiectul aplicării sale. Deoarece prezentul regulament constituie o dezvoltare a acquis-ului Schengen, Danemarca decide, în conformitate cu articolul 4 din protocolul respectiv, în termen de șase luni de la data la care Consiliul decide cu privire la prezentul regulament, dacă îl va pune în aplicare în legislația sa națională.
- (36) Prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen la care Regatul Unit nu participă, în conformitate cu Decizia 2000/365/CE a Consiliului din 29 mai 2000 privind solicitarea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord de a participa la unele dintre dispozițiile acquis-ului Schengen ⁽⁷⁾; prin urmare, Regatul Unit nu participă la adoptarea prezentului regulament, care nu are obligații în temeiul acestuia și nu face obiectul aplicării sale.
- (37) Prezentul regulament constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen la care Irlanda nu participă, în conformitate cu Decizia 2002/192/CE a Consiliului din 28 februarie 2002 privind solicitarea Irlandei de a participa la unele dintre dispozițiile acquis-ului Schengen ⁽⁸⁾; prin urmare, Irlanda nu participă la adoptarea prezentului regulament, care nu are obligații în temeiul acestuia și nu face obiectul aplicării sale.
- (38) Agenția ar trebui să faciliteze organizarea de acțiuni operative în cadrul cărora statele membre să poată beneficia de expertiza și facilitățile pe care Irlanda și Regatul Unit pot fi dispuse să le ofere, în conformitate cu modalitățile ce urmează a fi stabilite, de la caz la caz, de către Consiliul de administrație. În acest scop, reprezentanții Irlandei și ai Regatului Unit ar trebui invitați să ia parte la reuniunile Consiliului de administrație, pentru a le permite să participe pe deplin la deliberările privind pregătirea acțiunilor operative în cauză.

⁽¹⁾ JO L 176, 10.7.1999, p. 36.

⁽²⁾ JO L 176, 10.7.1999, p. 31.

⁽³⁾ JO L 53, 27.2.2008, p. 52.

⁽⁴⁾ JO L 53, 27.2.2008, p. 1.

⁽⁵⁾ JO L 160, 18.6.2011, p. 21.

⁽⁶⁾ JO L 160, 18.6.2011, p. 19.

⁽⁷⁾ JO L 131, 1.6.2000, p. 43.

⁽⁸⁾ JO L 64, 7.3.2002, p. 20.

(39) Există o controversă între Regatul Spaniei și Regatul Unit privind demarcarea frontierelor Gibraltarului.

(40) Suspendarea aplicabilității prezentului regulament cu privire la frontierele Gibraltarului nu antrenează nicio modificare a pozițiilor respective ale statelor implicate,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Modificări

Regulamentul (CE) nr. 2007/2004 se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatele (2) și (3) se înlocuiesc cu următorul text:

„(2) Având în vedere faptul că responsabilitatea privind controlul și supravegherea frontierelor externe revine statelor membre, agenția, în calitate sa de organism al Uniunii, astfel cum este definit la articolul 15 și în conformitate cu articolul 19 din prezentul regulament, facilitează și eficientizează aplicarea măsurilor Uniunii existente și viitoare cu privire la gestionarea frontierelor externe, în special Codul frontierelor Schengen instituit prin Regulamentul (CE) nr. 562/2006 (*). Agenția îndeplinește acest obiectiv prin asigurarea coordonării acțiunilor întreprinse de statele membre pentru punerea în aplicare a măsurilor respective, contribuind astfel la atingerea unui nivel eficient, înalt și uniform de control al persoanelor și de supraveghere a frontierelor externe ale statelor membre.

Agenția își îndeplinește sarcinile cu respectarea pe deplin a legislației aplicabile a Uniunii, inclusiv a Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene („Carta drepturilor fundamentale”), a dreptului internațional relevant, inclusiv a Convenției privind statutul refugiaților încheiată la Geneva la 28 iulie 1951 („Convenția de la Geneva”), a obligațiilor legate de accesul la protecție internațională, în special a principiului nereturnării, precum și a drepturilor fundamentale și ținând seama de rapoartele Forumului consultativ menționat la articolul 26a din prezentul regulament.

(3) Agenția pune, de asemenea, la dispoziția Comisiei și a statelor membre asistența tehnică și expertiza necesare în materie de gestionare a frontierelor externe și promovează solidaritatea între statele membre, mai ales pentru cele care se confruntă cu presiuni specifice și disproporționate.

(*) Regulamentul (CE) nr. 562/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2006 de instituire a unui Cod comunitar privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen) (JO L 105, 13.4.2006, p. 1).”

2. Articolul 1a se modifică după cum urmează:

(a) se introduce următorul punct:

„1a. «echipe europene de polițiști de frontieră» înseamnă, în scopul aplicării articolelor 3, 3b, 3c, 8 și 17, echipe care vor fi detașate în timpul operațiunilor comune și al proiectelor pilot; în scopul aplicării articolelor 8a-8g, echipele care vor fi detașate pentru intervenții rapide la frontiere («intervenții rapide») în sensul Regulamentului (CE) nr. 863/2007 (*) și, în scopul aplicării articolului 2 alineatul (1) literele (ea) și (g) și a articolului 5, echipele care vor fi detașate în timpul operațiunilor comune, al proiectelor pilot și al intervențiilor rapide;

(*) Regulamentul (CE) nr. 863/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 de stabilire a unui mecanism de creare a echipelor de intervenție rapidă la frontieră (JO L 199, 31.7.2007, p. 30).”;

(b) punctul 2 se înlocuiește cu următorul text:

„2. «stat membru gazdă» înseamnă un stat membru pe teritoriul căruia are loc sau de pe teritoriul căruia este lansată o operațiune comună, un proiect pilot sau o intervenție rapidă;”;

(c) punctele 4 și 5 se înlocuiesc cu următorul text:

„4. «membri ai echipelor» înseamnă polițiști de frontieră ai statelor membre care fac parte din echipele europene de polițiști de frontieră, alții decât cei aparținând statului membru gazdă;

5. «stat membru solicitant» înseamnă un stat membru ale cărui autorități competente solicită agenției detașarea de echipe de intervenție rapidă pe teritoriul său;”.

3. Articolul 2 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se modifică după cum urmează:

(i) literele (c) și (d) se înlocuiesc cu următorul text:

„(c) efectuează analize de risc, inclusiv evaluarea capacității statelor membre de a răspunde amenințărilor și presiunilor la frontierele externe;

(d) participă la progresul cercetărilor relevante pentru controlul și supravegherea frontierelor externe;”;

(ii) se introduce următoarea literă:

„(da) asistă statele membre în situațiile care impun o asistență tehnică și operativă sporită la frontierele externe, ținând seama de faptul că unele situații pot implica urgențe umanitare și salvare pe mare;”;

(iii) litera (e) se înlocuiește cu următorul text:

„(e) asistă statele membre în situațiile care impun o asistență tehnică și operativă sporită la frontierele externe, în special în statele care se confruntă cu presiuni specifice și disproporționate;”;

(iv) se introduce următoarea literă:

„(ea) instituie echipe europene de polițiști de frontieră care vor fi detașate în timpul operațiunilor comune, al proiectelor pilot și al intervențiilor rapide;”;

(v) literele (f) și (g) se înlocuiesc cu următorul text:

„(f) furnizează statelor membre sprijinul necesar, inclusiv, la cererea acestora, pentru coordonarea sau organizarea operațiunilor comune de returnare;

(g) detașează polițiști de frontieră din echipele europene de polițiști de frontieră în statele membre, în cadrul unor operațiuni comune, al unor proiecte pilot sau al unor intervenții rapide, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 863/2007;”;

(vi) se adaugă următoarele litere:

„(h) dezvoltă și gestionează, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 45/2001, sisteme de informații care permit schimbul rapid și fiabil de informații privind riscurile emergente la frontierele externe, inclusiv Rețeaua de Informare și Coordonare instituită prin Decizia 2005/267/CE (*);

(i) furnizează asistența necesară pentru dezvoltarea și gestionarea unui sistem european de supraveghere a frontierelor și, după caz, pentru dezvoltarea unui mediu comun de schimb de informații, inclusiv în ceea ce privește interoperabilitatea sistemelor.

(*) Decizia 2005/267/CE a Consiliului din 16 martie 2005 de creare a unei Rețele de Informare și Coordonare securizate, conectate la internet, pentru serviciile de gestionare a migrării ale statelor membre (JO L 83, 1.4.2005, p. 48).”;

(b) se introduce următorul alineat:

„(1a) În conformitate cu legislația Uniunii și cu dreptul internațional, nicio persoană nu trebuie debarcată într-o țară sau transferată autorităților unei țări care încalcă principiul nereturnării sau într-o țară în care există un risc de expulzare sau de returnare către o altă țară care încalcă respectivul principiu. Nevoile speciale ale copiilor, ale victimelor traficului de persoane, ale persoanelor care au nevoie de asistență medicală, ale persoanelor care au nevoie de protecție internațională și ale altor persoane vulnerabile sunt tratate în conformitate cu legislația Uniunii și cu dreptul internațional.”;

(c) la alineatul (2), ultima teză se înlocuiește cu următorul text:

„Statele membre informează agenția cu privire la respectivele activități operative la frontierele externe în afara cadrului agenției. Directorul executiv al agenției (denumit în continuare «directorul executiv») informează cu regularitate și cel puțin o dată pe an Consiliul de administrație al agenției (denumit în continuare «Consiliul de administrație») cu privire la aceste aspecte.”

4. Se introduce următorul articol:

„Articolul 2a

Codul de conduită

Agenția elaborează și dezvoltă în continuare un cod de conduită aplicabil tuturor operațiunilor coordonate de agenție. Codul de conduită stabilește procedurile menite să garanteze principiile statului de drept și respectării drepturilor fundamentale, cu o atenție specială acordată minorilor neînsoțiți și persoanelor vulnerabile, precum și persoanelor care solicită protecție internațională, proceduri care sunt aplicabile tuturor persoanelor care participă la activitățile agenției.

Agenția elaborează Codul de conduită în colaborare cu Forumul consultativ menționat la articolul 26a.”

5. Articolul 3 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 3

Operațiuni comune și proiecte pilot la frontierele externe

(1) Agenția evaluează, aprobă și coordonează propunerile de operațiuni comune și proiecte pilot înaintate de statele membre, inclusiv cererile statelor membre referitoare la circumstanțele ce necesită asistență tehnică și operativă sporită, în special în caz de presiuni specifice și disproporționate.

Agenția poate iniția și desfășura ea însăși operațiuni comune și proiecte pilot, în cooperare cu statele membre în cauză și cu acordul statelor membre gazdă.

Aceasta poate decide, de asemenea, să pună echipamentul său tehnic la dispoziția statelor membre care participă la operațiunile comune sau la proiectele pilot.

Operațiunile comune și proiectele pilot ar trebui precedate de o analiză de risc amănunțită.

(1a) Agenția poate dispune încetarea, după ce informează în acest sens statul membru în cauză, a operațiunilor comune și a proiectelor pilot în cazul în care condițiile de desfășurare a operațiunilor comune și a proiectelor pilot respective nu mai sunt îndeplinite.

Statele membre participante într-o operațiune comună sau proiect pilot pot solicita agenției să dispună încetarea acelei operațiuni comune sau celui proiect pilot.

Statul membru de origine prevede măsuri disciplinare sau alte măsuri necesare conform legislației sale naționale pentru cazurile de încălcare a drepturilor fundamentale sau a obligațiilor de protecție internațională apărute în cursul unei operațiuni comune sau al unui proiect pilot.

Directorul executiv dispune suspendarea sau încetarea, parțial sau în totalitate, a operațiunilor comune sau a proiectelor pilot în cazul în care consideră că încălcările respective sunt grave sau că există riscul ca ele să persiste.

(1b) Agenția va constitui, în conformitate cu dispozițiile articolului 3b, o rezervă de polițiști de frontieră cu numele de echipele europene de polițiști de frontieră, care să fie eventual detașate în cadrul operațiunilor comune și a proiectelor pilot menționate la alineatul (1). Aceasta poate decide cu privire la detașarea resurselor umane și a echipamentului tehnic, în conformitate cu articolele 3a și 7.

(2) Agenția poate acționa prin birourile sale specializate, menționate la articolul 16, pentru organizarea practică a operațiunilor comune și a proiectelor pilot.

(3) Agenția evaluează rezultatele operațiunilor comune și ale proiectelor pilot și transmite Consiliului de administrație rapoarte detaliate de evaluare, în termen de 60 de zile de la data încetării operațiunilor și proiectelor respective, însoțite de observațiile ofițerului pentru drepturile fundamentale menționat la articolul 26a. Agenția efectuează o analiză comparativă globală a acestor rezultate în vederea creșterii calității, coerenței și eficacității operațiunilor comune și proiectelor pilot viitoare și o include în raportul său general, menționat la articolul 20 alineatul (2) litera (b).

(4) Agenția finanțează sau cofinanțează operațiunile și proiectele pilot menționate la alineatul (1) prin subvenții de la bugetul său în conformitate cu normele financiare aplicabile agenției.

(5) Alineatele (1a) și (4) se aplică și intervențiilor rapide.”

6. Se introduc următoarele articole:

„Articolul 3a

Aspecte organizatorice ale operațiunilor comune și ale proiectelor pilot

(1) Directorul executiv pregătește planul operativ pentru operațiunile comune și proiectele pilot menționate la articolul 3 alineatul (1). Directorul executiv și statul membru gazdă, cu consultarea statelor membre participante la o operațiune comună sau la un proiect pilot, convin asupra unui plan operativ care prezintă în detaliu și în timp util aspectele organizatorice, înainte de data preconizată de începere a operațiunii comune respective sau a proiectului pilot respectiv.

Planul operațional acoperă toate aspectele considerate necesare pentru desfășurarea operațiunilor comune sau a proiectelor pilot, inclusiv următoarele:

(a) o descriere a situației, împreună cu modul de operare și obiectivele detașării, inclusiv scopul operativ;

(b) durata previzibilă a operațiunii comune sau a proiectului pilot;

(c) zona geografică în care se va desfășura operațiunea comună sau proiectul pilot;

- (d) o descriere a sarcinilor și a instrucțiunilor speciale pentru agenții invitați, inclusiv instrucțiuni referitoare la bazele de date pe care membrii echipelor sunt autorizați să le consulte și la armele de serviciu, muniția și echipamentul pe care sunt autorizați să le utilizeze în statul membru gazdă;
- (e) componența echipelor de agenți invitați, precum și detașarea altui personal relevant;
- (f) dispoziții privind comanda și controlul, inclusiv numele și gradele poliștilor de frontieră din statul membru gazdă care sunt responsabili de cooperarea cu agenții invitați și cu agenția, în special ale acelor poliști de frontieră care comandă echipele pe durata detașării, precum și locul rezervat agenților invitați în lanțul de comandă;
- (g) echipamentul tehnic ce va fi utilizat în cadrul operațiunilor comune sau a proiectelor pilot, inclusiv aspectele specifice, precum condițiile de utilizare, personalul necesar, transportul și alte operațiuni logistice și dispozițiile financiare;
- (h) dispoziții detaliate privind raportarea imediată a incidentelor, de către agenție, către Consiliul de administrație și autoritățile publice naționale pertinente;
- (i) o schemă de raportare și de evaluare conținând indicatori pentru raportul de evaluare și termenul limită pentru transmiterea raportului final de evaluare, în conformitate cu articolul 3 alineatul (3);
- (j) în ceea ce privește operațiunile pe mare, informații privind jurisdicția și dispozițiile legislative relevante care se aplică în zona geografică unde are loc operațiunea comună sau proiectul pilot, inclusiv trimiteri la legislația internațională și la dreptul Uniunii privind interceptarea, salvarea pe mare și debarcarea;
- (k) modalități de cooperare cu țări terțe, alte agenții și organisme ale Uniunii și organizații internaționale.

(2) Orice modificări sau adaptări aduse planului operativ necesită acordul directorului executiv și al statului membru gazdă. O copie a planului operativ modificat sau adaptat este trimisă imediat de către agenție statelor membre participante.

(3) În cadrul atribuțiilor sale de coordonare, agenția asigură punerea în aplicare operațională a tuturor aspectelor organizatorice, inclusiv prezența unui membru al personalului agenției în cadrul operațiunilor comune și al proiectelor pilot menționate în prezentul articol.

Articolul 3b

Componența și detașarea echipelor europene de poliști de frontieră

(1) La propunerea directorului executiv, Consiliul de administrație decide, cu o majoritate absolută a membrilor săi cu drept de vot, cu privire la profilurile și numărul total de poliști de frontieră care urmează a fi puși la dispoziția echipelor europene de poliști de frontieră. Aceeași procedură se aplică și în ceea ce privește eventualele schimbări ulterioare ale profilurilor și numărului total de poliști de frontieră. Statele membre contribuie la echipele europene de poliști de frontieră prin intermediul unei rezerve naționale, constituită în baza diferitelor profiluri definite de agenție, desemnând poliști de frontieră care să corespundă profilurilor solicitate.

(2) Contribuția statelor membre, pentru anul următor, în ceea ce privește poliștii de frontieră pentru operațiuni comune și proiecte pilot specifice se planifică pe baza unor negocieri și acorduri bilaterale anuale între agenție și statele membre. În conformitate cu aceste acorduri, la cererea agenției, statele membre pun la dispoziție poliști de frontieră, în vederea detașării lor, cu excepția cazului în care acestea se confruntă cu o situație excepțională, care afectează într-o măsură importantă îndeplinirea sarcinilor naționale. O astfel de cerere se introduce cu cel puțin 45 de zile înainte de data prevăzută pentru detașare. Autonomia statului membru de origine în legătură cu selecția personalului și durata detașării acestuia nu este afectată.

(3) Agenția contribuie, de asemenea, la echipele europene de poliști de frontieră cu poliști de frontieră competenți, detașați de statele membre cu titlu de experți naționali, în conformitate cu articolul 17 alineatul (5). Contribuția statelor membre, pentru anul următor, în ceea ce privește detașarea de poliști de frontieră la agenție se planifică pe baza unor negocieri și acorduri bilaterale anuale între agenție și statele membre.

În conformitate cu acordurile respective, statele membre pun la dispoziție poliști de frontieră în vederea detașării, cu excepția cazului în care detașarea ar afecta într-o măsură importantă îndeplinirea sarcinilor naționale. Într-o astfel de situație, statele membre își pot rechema poliștii de frontieră detașați.

Durata maximă a unor astfel de detașări nu poate fi mai mare de șase luni în cursul unei perioade de 12 luni. În sensul prezentului regulament, poliștii de frontieră detașați sunt considerați agenți invitați și au atribuțiile și competențele prevăzute la articolul 10. Statul membru care a detașat poliștii de frontieră în cauză este considerat «stat membru de origine», astfel cum este definit la articolul 1a punctul 3, în scopul aplicării articolelor 3c, 10 și 10b. Alți membri ai personalului care sunt angajați de agenție cu titlu temporar și care nu sunt calificați pentru a desfășura activități de control la frontieră sunt detașați în cadrul operațiunilor comune și proiectelor pilot doar pentru sarcini de coordonare.

(4) În îndeplinirea sarcinilor care le revin și în exercitarea competențelor lor, membrii echipelor europene de polițiști de frontieră au obligația de a respecta pe deplin drepturile fundamentale, printre care accesul la procedurile de azil, și demnitatea umană. Orice măsuri luate în îndeplinirea sarcinilor care le revin și în exercitarea competențelor lor trebuie să fie proporționale cu obiectivele urmărite prin măsurile respective. În îndeplinirea sarcinilor care le revin și în exercitarea competențelor lor, aceștia nu fac nicio discriminare pe criterii de sex, rasă sau origine etnică, religie sau credință, handicap, vârstă sau orientare sexuală.

(5) În conformitate cu articolul 8 g, agenția desemnează un ofițer de coordonare pentru fiecare operațiune comună sau proiect pilot comun în cadrul căruia vor fi detașați membri ai echipelor europene de polițiști de frontieră.

Rolul ofițerului coordonator este de impulsiona cooperarea și coordonarea între statele membre gazdă și cele participante.

(6) În conformitate cu articolul 8h, agenția acoperă integral costurile suportate de statele membre cu ocazia punerii la dispoziție a polițiștilor lor de frontieră, în temeiul alineatului (1) din prezentul articol, pentru echipele europene de polițiști de frontieră.

(7) Agenția informează anual Parlamentul European cu privire la numărul de polițiști de frontieră pe care fiecare stat membru se angajează să îl pună la dispoziție pentru echipele europene de polițiști de frontieră în conformitate cu prezentul articol.

Articolul 3c

Instrucțiuni pentru echipele europene de polițiști de frontieră

(1) Pe durata detașării echipelor europene de polițiști de frontieră, statul membru gazdă emite instrucțiuni la adresa acestor echipe, în conformitate cu planul operativ menționat la articolul 3a alineatul (1).

(2) Agenția, prin intermediul ofițerului său coordonator prevăzut la articolul 3b alineatul (5), poate comunica statului membru gazdă opiniile sale cu privire la instrucțiunile menționate la alineatul (1). În acest caz, statul membru gazdă trebuie să ia în considerare respectivele opinii.

(3) În conformitate cu articolul 8 g, statul membru gazdă acordă tot sprijinul necesar ofițerului coordonator, inclusiv un acces nelimitat la echipele europene de polițiști de frontieră pe întreaga durată a detașării.

(4) În îndeplinirea sarcinilor și exercitarea competențelor lor, membrii echipelor europene de polițiști de frontieră rămân supuși măsurilor disciplinare ale statului lor de origine."

7. Articolul 4 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 4

Analiza de risc

Agencia elaborează și aplică un model comun integrat de analiză de risc.

Aceasta întocmește analize de risc atât generale, cât și specifice, pentru a fi prezentate Consiliului și Comisiei.

În scopul analizei de risc, agenția poate evalua, după consultarea prealabilă a statelor membre implicate, capacitatea acestora de a răspunde provocărilor viitoare, inclusiv amenințărilor și presiunilor prezente și viitoare la frontierele externe ale statelor membre, în special ale statelor membre care se confruntă cu presiuni specifice și disproportionate. În acest scop, agenția poate evalua echipamentul și resursele statelor membre în materie de control la frontieră. Evaluarea se bazează pe informațiile furnizate de statele membre implicate, precum și pe rapoartele și rezultatele operațiunilor comune, ale proiectelor pilot, ale intervențiilor rapide și ale altor activități ale agenției. Evaluările nu aduc atingere mecanismului de evaluare Schengen.

Rezultatele acestor evaluări sunt prezentate Consiliului de administrație.

În scopul aplicării prezentului articol, statele membre furnizează agenției toate informațiile necesare referitoare la situația și amenințările potențiale la frontierele externe.

Agencia ține seama de rezultatele modelului comun integrat de analiză de risc la elaborarea unor curricula comune pentru formarea polițiștilor de frontieră menționate la articolul 5."

8. Articolul 5 se modifică după cum urmează:

(a) primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Agencia asigură pentru polițiștii de frontieră care fac parte din echipele europene de polițiști de frontieră o formare profesională avansată relevantă pentru sarcinile și competențele acestora și organizează exerciții periodice pentru respectivii polițiști de frontieră, în conformitate cu programul avansat de instruire și de exerciții prevăzut în programul de lucru anual al agenției.

Agencia adoptă, de asemenea, toate măsurile necesare pentru a se asigura că toți polițiștii de frontieră și alte categorii de personal din statele membre care participă în cadrul echipelor europene de polițiști de frontieră, precum și personalul agenției beneficiază de formare, înainte de participarea lor la activități operative organizate de către agenție, în domeniul dreptului Uniunii și internațional relevant, inclusiv în domeniul drepturilor fundamentale și al accesului la protecție internațională, precum și de orientări în scopul identificării persoanelor care solicită protecție și ghidarea acestora către structurile competente.

Agencia elaborează și dezvoltă curricula comune pentru formarea profesională a polițiștilor de frontieră și asigură formare profesională la nivel european pentru instructorii polițiștilor de frontieră naționali ai statelor membre, inclusiv cu privire la drepturile fundamentale, accesul la protecție internațională și legislația relevantă din domeniul maritim.

Agencia elaborează curricula comune după consultarea Forumului consultativ menționat la articolul 26a.

Statele membre integrează curricula comune în programul de formare profesională a polițiștilor de frontieră naționali.”;

(b) după ultimul paragraf se introduce următorul text:

„Agencia instituie un program de schimb care să permită polițiștilor de frontieră participanți la echipele europene de polițiști de frontieră să dobândească cunoștințe sau expertiză specifică din experiențe și bune practici în străinătate, lucrând cu polițiștii de frontieră dintr-un alt stat membru decât cel de origine.”

9. Articolele 6 și 7 se înlocuiesc cu următorul text:

„Articolul 6

Monitorizarea și contribuția în domeniul cercetării

Agencia monitorizează proactiv și contribuie la evoluțiile în domeniul cercetării relevante pentru controlul și supravegherea frontierelor externe și comunică informațiile respective Comisiei și statelor membre.

Articolul 7

Echipamentul tehnic

(1) Agencia poate achiziționa, singură sau în coproprietate cu un stat membru, sau închiria echipament tehnic pentru controlul frontierelor externe, care va fi folosit în cadrul operațiunilor comune, proiectelor pilot, intervențiilor rapide, operațiunilor comune de returnare sau în cadrul proiectelor de asistență tehnică, în conformitate cu regulile financiare aplicabile agenției. Orice

achiziție sau închiriere de echipament ce presupune costuri semnificative pentru agenție este precedată de o analiză riguroasă cost/beneficii. Orice astfel de cheltuieli sunt prevăzute în bugetul agenției, astfel cum a fost adoptat de către Consiliul de administrație în conformitate cu articolul 29 alineatul (9). În cazul în care agenția achiziționează sau închiriaza echipament tehnic important, precum nave sau vehicule de patrulare de coastă sau de larg, se aplică următoarele condiții:

- (a) în cazul achiziționării și coproprietății, agenția convine în mod formal cu un stat membru ca acesta din urmă să asigure înregistrarea echipamentului în conformitate cu legislația aplicabilă a statului membru respectiv;
- (b) în cazul închirierii, echipamentul se înregistrează într-un stat membru.

Pe baza unui acord-model redactat de agenție, statul membru de înregistrare și agenția convin asupra modalităților de asigurare a perioadelor de disponibilitate deplină a bunurilor în coproprietate, precum și asupra termenilor de utilizare a echipamentului.

Statul membru de înregistrare sau furnizorul echipamentului tehnic pune la dispoziție experții necesari și personalul tehnic pentru operarea cu echipamentul tehnic într-un mod perfect legal și în siguranță.

(2) Agencia creează și gestionează o bază de date centralizată a echipamentului tehnic dintr-o rezervă de echipamente tehnice, compusă din echipamentul deținut fie de statele membre, fie de agenție și din echipamentul deținut în coproprietate de statele membre și agenție în scopul controlului frontierelor externe. Rezerva de echipamente tehnice conține un număr minim de unități pe tip de echipamente tehnice, astfel cum se menționează la alineatul (5) din prezentul articol. Echipamentele care fac parte din rezerva de echipamente tehnice sunt utilizate în cadrul activităților menționate la articolele 3, 8a și 9.

(3) Statele membre contribuie la rezerva de echipamente tehnice menționată la alineatul (2). Contribuția statelor membre la rezervă și detașarea echipamentului tehnic pentru operațiuni specifice se planifică pe baza unor negocieri și acorduri bilaterale anuale între agenție și statele membre. La cererea agenției, statele membre pun la dispoziție echipamentele lor tehnice, în conformitate cu aceste acorduri și în măsura în care acestea fac parte din numărul minim de echipamente tehnice pentru un anumit an, cu excepția cazului în care acestea se confruntă cu o situație excepțională, care afectează în mod substanțial executarea sarcinilor naționale. Această cerere se introduce cu cel puțin 45 de zile înainte de data prevăzută pentru detașare. Contribuțiile la rezerva de echipamente tehnice sunt revizuite anual.

(4) Agenția gestionează baza de date a rezervei de echipamente tehnice după cum urmează:

- (a) clasificare pe tip de echipamente și pe tip de operațiune;
- (b) clasificare în funcție de proprietar (stat membru, agenția, alții);
- (c) numărul total de echipamente necesare;
- (d) cerințele referitoare la personal, acolo unde este cazul;
- (e) alte informații, precum detalii de înregistrare, cerințe referitoare la transport și întreținere, regimuri naționale de export aplicabile, instrucțiuni tehnice, sau alte informații relevante pentru manipularea corectă a echipamentelor.

(5) Agenția finanțează detașarea echipamentului tehnic care face parte din numărul minim de echipamente tehnice puse la dispoziție de un anumit stat membru într-un anumit an. Detașarea echipamentului tehnic care nu face parte din numărul minim de echipamente tehnice va fi cofinanțată de agenție până la maximum 100 % din cheltuielile eligibile, luându-se în considerare circumstanțele specifice ale statelor membre care detașează echipamentul tehnic respectiv.

La propunerea directorului executiv, Consiliul de administrație stabilește anual, în conformitate cu articolul 24, regulile referitoare la echipamentele tehnice, inclusiv numărul minim total pe tip de echipamente tehnice, condițiile de detașare și rambursarea costurilor. Din motive bugetare, această decizie ar trebui luată de Consiliul de administrație până la data de 31 martie a fiecărui an.

Agenția propune numărul minim de echipamente tehnice conform necesităților sale, în special pentru a fi în măsură să realizeze operațiuni comune, proiecte pilot, intervenții rapide și operațiuni comune de returnare, conform programului de lucru al agenției pentru anul respectiv.

În cazul în care numărul minim de echipamente tehnice se dovedește a fi insuficient pentru a îndeplini planul operativ convenit pentru operațiuni comune, proiecte pilot, intervenții rapide sau operațiuni comune de returnare, agenția revizuieste acest număr pe baza necesităților justificate și a unui acord cu statele membre.

(6) Agenția raportează lunar Consiliului de administrație cu privire la componența și detașarea echipamentelor ce fac parte din rezerva de echipamente tehnice. În cazul în care numărul minim de echipamente tehnice menționat la alineatul (5) nu este atins, directorul executiv informează fără întârziere Consiliul de administrație. Acesta decide de urgență cu privire la ierarhizarea priorităților de detașare a

echipamentelor tehnice și ia măsurile necesare pentru remedierea deficiențelor identificate. Consiliul de administrație informează Comisia cu privire la deficiențele identificate și cu privire la măsurile luate pentru remedierea acestora. Comisia informează ulterior Parlamentul European și Consiliul în această privință, comunicând totodată propria sa evaluare.

(7) Agenția informează anual Parlamentul European cu privire la numărul de echipamente tehnice pe care fiecare stat membru s-a angajat să le afecteze rezervei de echipamente tehnice în conformitate cu prezentul articol.”

10. Articolul 8 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Fără a aduce atingere articolului 78 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (»TFUE«), unul sau mai multe state membre care se confruntă cu presiuni specifice și disproporționate și cu situații care impun o asistență tehnică și operativă sporită atunci când își îndeplinesc obligațiile privind controlul și supravegherea frontierelor externe pot solicita asistență din partea agenției. Agenția organizează asistența tehnică și operativă necesară pentru statul membru (statele membre) solicitant(e), în conformitate cu articolul 3.”;

(b) la alineatul (2) se introduce următoarea literă:

„(c) să detașeze polițiști de frontieră din echipele europene de polițiști de frontieră.”;

(c) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Agenția poate achiziționa echipament tehnic pentru controlul și supravegherea frontierelor externe, pentru a fi utilizat de experții săi și în cadrul intervențiilor rapide pe durata acestora.”

11. Articolul 8a se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 8a

Intervențiile rapide

La cererea unui stat membru care se confruntă cu o situație de presiune urgentă și excepțională, în special sosirea, la puncte de la frontierele externe, a unui număr mare de resortisanți ai unor țări terțe care încearcă să intre ilegal pe teritoriul respectivului stat membru, agenția poate detașa, pe o perioadă limitată, pe teritoriul statului membru solicitant, una sau mai multe echipe europene de polițiști de frontieră (»echipe«), pentru o durată corespunzătoare, în conformitate cu articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 863/2007.”

12. La articolul 8d, alineatul (5) se înlocuiește cu următorul text:

„(5) În cazul în care directorul executiv decide să detașeze una sau mai multe echipe, agenția, împreună cu statul membru solicitant, elaborează un plan operativ, în conformitate cu articolul 8e, imediat și, în orice caz, nu mai târziu de cinci zile lucrătoare de la data deciziei.”

13. La articolul 8e, alineatul (1) se modifică după cum urmează:

- (a) literele (e), (f) și (g) se înlocuiesc cu următorul text:

„(e) componența echipelor, precum și detașarea altui personal relevant;

(f) dispozițiile privind comanda și controlul, inclusiv numele și gradele polițiștilor de frontieră ai statului membru gazdă responsabili pentru cooperarea cu echipele, în special ale polițiștilor de frontieră care se află la comanda echipelor pe durata detașării, precum și locul echipelor în lanțul de comandă;

(g) echipamentul tehnic ce urmează a fi detașat împreună cu echipele, inclusiv cerințele specifice, precum condițiile de utilizare, personalul necesar, transportul și alte operațiuni logistice și dispozițiile financiare;”;

- (b) se adaugă următoarele litere:

„(h) norme detaliate privind raportarea imediată, de către agenție, a incidentelor către Consiliul de administrație și autoritățile publice naționale relevante;

(i) o schemă de raportare și de evaluare conținând indicatori pentru raportul de evaluare și termenul limită pentru transmiterea raportului final de evaluare, în conformitate cu articolul 3 alineatul (3);

(j) în ceea ce privește operațiunile pe mare, informații specifice privind jurisdicția și legislația relevante în zona geografică unde are loc intervenția rapidă, inclusiv trimiteri la legislația internațională și la dreptul Uniunii privind interceptarea, salvarea pe mare și debarcarea;

(k) modalități de cooperare cu țări terțe, alte agenții și organisme ale Uniunii și organizații internaționale.”

14. La articolul 8h alineatul (1), partea introductivă se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Agenția acoperă integral următoarele costuri suportate de statele membre cu ocazia punerii la dispoziție a polițiștilor lor de frontieră în scopurile menționate la articolul 3 alineatul (1b), la articolul 8a și la articolul 8c.”.

15. Articolul 9 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 9

Cooperarea în materie de returnare

(1) În conformitate cu politica Uniunii Europene în materie de returnare, în special cu Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală (*), și fără a aborda aspectele de fond ale deciziilor de returnare, agenția furnizează asistența necesară și asigură, la solicitarea statelor membre participante, coordonarea sau organizarea operațiunilor comune de returnare ale statelor membre, inclusiv prin închirierea de avioane pentru astfel de operațiuni. Agenția finanțează sau cofinanțează operațiunile și proiectele menționate la prezentul alineat, prin subvenții de la bugetul său, în conformitate cu normele financiare aplicabile agenției. Agenția poate utiliza, de asemenea, mijloacele financiare ale Uniunii disponibile în materie de returnare. Agenția veghează ca, în acordurile privind subvențiile, încheiate cu statele membre, acordarea oricărei asistențe financiare să fie condiționată de respectarea deplină a Cartei drepturilor fundamentale.

(1a) Agenția elaborează un Cod de conduită pentru returnarea resortisanților țărilor terțe care se află în situație de ședere ilegală, aplicabil în cadrul tuturor operațiunilor comune de returnare coordonate de către agenție, stabilind procedurile comune standardizate, care ar trebui să simplifice organizarea operațiunilor comune de returnare și să garanteze returnarea în condiții umane și cu respectarea deplină a drepturilor fundamentale, în special a principiilor demnității umane, interzicerii torturii și tratamentelor sau pedepselor inumane sau degradante, a dreptului la libertate și la siguranță, precum și a drepturilor la protecția datelor cu caracter personal și a principiului nediscriminării.

(1b) Codul de conduită ține seama în mod special de obligația stabilită la articolul 8 alineatul (6) din Directiva 2008/115/CE de a prevedea un sistem eficace de monitorizare a returnării forțate și de strategia privind drepturile fundamentale prevăzută la articolul 26a alineatul (1) din prezentul regulament. Monitorizarea operațiunilor comune de returnare ar trebui efectuată pe baza unor criterii obiective și transparente și ar trebui să acopere toată operațiunea comună de returnare, de la faza anterioară plecării până la predarea persoanelor returnate în țara de returnare.

(1c) Statele membre informează în mod periodic agenția cu privire la necesitățile lor în materie de asistență sau coordonare din partea agenției. Agenția elaborează un plan operativ pentru a furniza statelor membre solicitante sprijinul operativ necesar, inclusiv echipamentul tehnic menționat la articolul 7 alineatul (1). În conformitate cu articolul 24, la propunerea directorului executiv, Consiliul de administrație decide cu privire la conținutul și modul de operare al planului operativ în desfășurare.

(2) Agenția cooperează cu autoritățile competente ale țărilor terțe menționate la articolul 14 în vederea identificării celor mai bune practici privind obținerea documentelor de călătorie și returnarea resortisanților țărilor terțe care se află în situație de ședere ilegală.

(*) JO L 348, 24.12.2008, p. 98.”

16. La articolul 10, alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Pe durata îndeplinirii sarcinilor și a exercitării competențelor lor, agenții invitați respectă legislația Uniunii și dreptul internațional, precum și drepturile fundamentale și legislația națională a statului membru gazdă.”

17. Articolul 11 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 11

Sistemele de schimb de informații

Agenția poate lua toate măsurile necesare în vederea facilitării schimbului de informații relevante pentru atribuțiile sale cu Comisia și statele membre și, acolo unde este cazul, cu agențiile Uniunii la care face referire articolul 13. Agenția dezvoltă și gestionează un sistem de informații capabil să realizeze schimburi de informații clasificate cu acești actori, inclusiv date cu caracter personal menționate la articolele 11a, 11b și 11c.

Agenția poate lua toate măsurile necesare pentru a facilita schimbul de informații relevante pentru atribuțiile sale cu Regatul Unit și Irlanda, în cazul în care sunt legate de activitățile la care acestea participă, în conformitate cu articolul 12 și articolul 20 alineatul (5).”

18. Se introduc următoarele articole:

„Articolul 11a

Protecția datelor

Regulamentul (CE) nr. 45/2001 se aplică prelucrării datelor cu caracter personal de către agenție.

Consiliul de administrație stabilește măsurile de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 de către agenție, inclusiv măsurile referitoare la responsabilul cu protecția datelor din cadrul agenției. Aceste măsuri sunt stabilite după

consultarea cu Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor. Fără a aduce atingere articolelor 11b și 11c, agenția poate prelucra date cu caracter personal în scopuri administrative.

Articolul 11b

Prelucrarea datelor cu caracter personal în contextul operațiunilor comune de returnare

(1) Pentru a îndeplini sarcinile sale de organizare și coordonare a operațiunilor comune de returnare efectuate de statele membre, menționate la articolul 9, agenția poate prelucra datele cu caracter personal ale persoanelor care fac obiectul acestor operațiuni comune de returnare.

(2) Prelucrarea datelor cu caracter personal respectă principiile necesității și proporționalității. În special, aceasta se limitează strict la acele date cu caracter personal care sunt necesare în scopurile realizării operațiunii comune de returnare.

(3) Datele cu caracter personal sunt șterse de îndată ce scopul pentru care au fost colectate a fost atins și nu mai târziu de zece zile după încheierea operațiunii comune de returnare.

(4) În cazul în care statul membru nu transmite datele cu caracter personal transportatorului, agenția poate transmite aceste date.

(5) Prezentul articol se aplică în conformitate cu procedura menționată la articolul 11a.

Articolul 11c

Prelucrarea datelor cu caracter personal colectate în cursul operațiunilor comune, proiectelor pilot și intervențiilor rapide

(1) Fără a aduce atingere competenței statelor membre de a colecta date cu caracter personal în contextul operațiunilor comune, proiectelor pilot și intervențiilor comune și sub rezerva limitărilor prevăzute la alineatele (2) și (3), agenția poate prelucra în continuare datele cu caracter personal colectate de statele membre în cursul unor astfel de activități operative și trimise agenției pentru a contribui la securitatea frontierelor externe ale statelor membre.

(2) O astfel de prelucrare ulterioară a datelor cu caracter personal de către agenție este limitată la datele cu caracter personal ale persoanelor pe care autoritățile competente ale statelor membre le suspectează, din motive întemeiate, de implicare în activități infracționale transfrontaliere, de facilitare a activităților de migrație ilegală sau de activități de trafic de persoane, astfel cum sunt definite la articolul 1 alineatul (1) literele (a) și (b) din Directiva 2002/90/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2002 de definire a facilitării intrării, tranzitului și șederii neautorizate (*).

(3) Datele cu caracter personal la care face referire alineatul (2) sunt prelucrate ulterior de agenție exclusiv în următoarele scopuri:

(a) transmiterea lor, de la caz la caz, către Europol sau alte agenții de aplicare a legii ale Uniunii, în conformitate cu articolul 13;

(b) utilizarea lor pentru întocmirea analizelor de risc menționate la articolul 4. În cazul analizelor de risc, datele sunt depersonalizate.

(4) Datele cu caracter personal sunt șterse imediat după ce au fost trimise Europolului sau altor agenții ale Uniunii sau după ce au fost utilizate pentru întocmirea analizelor de risc menționate la articolul 4. Termenul de stocare nu depășește în niciun caz trei luni de la data colectării acestor date.

(5) Prelucrarea unor astfel de date cu caracter personal respectă principiile necesității și proporționalității. Datele cu caracter personal nu sunt utilizate de agenție în scopul anchetelor, care continuă să fie responsabilitatea autorităților competente ale statelor membre.

În special, aceasta se limitează în mod strict la acele date cu caracter personal care sunt necesare în scopurile menționate la alineatul (3).

(6) Fără a aduce atingere Regulamentului (CE) nr. 1049/2001, transmiterea mai departe sau comunicarea de altă natură a datelor cu caracter personal prelucrate de către agenție către țări terțe sau alte părți terțe este interzisă.

(7) Prezentul articol se aplică în conformitate cu procedura menționată la articolul 11a.

Articolul 11d

Norme de securitate privind protejarea informațiilor clasificate și a informațiilor sensibile neclasificate

(1) Agenția aplică normele de securitate ale Comisiei, astfel cum sunt prevăzute în anexa la Decizia 2001/844/CE, CECO, Euratom a Comisiei din 29 noiembrie 2001 de modificare a regulamentului său de procedură (**). Respectivele norme se aplică, *inter alia*, schimbului, prelucrării și stocării informațiilor clasificate.

(2) Agenția aplică principiile de securitate privind prelucrarea informațiilor sensibile neclasificate, astfel cum sunt prevăzute în decizia menționată la alineatul (1) din prezentul articol și astfel cum au fost puse în aplicare de Comisie. Consiliul de administrație stabilește măsurile pentru aplicarea acestor principii de securitate.

(*) JO L 328, 5.12.2002, p. 17.

(**) JO L 317, 3.12.2001, p. 1."

19. Articolele 13 și 14 se înlocuiesc cu următorul text:

„Articolul 13

Cooperarea cu agențiile și organismele Uniunii Europene și cu organizațiile internaționale

Agenția poate coopera cu Europol, cu Biroul European de Sprijin pentru Azil, cu Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene («Agenția pentru Drepturi Fundamentale»), cu alte agenții și organisme ale Uniunii și cu organizațiile internaționale competente în domeniile reglementate de prezentul regulament, în cadrul acordurilor de lucru încheiate cu aceste organisme, în conformitate cu dispozițiile relevante ale TFUE și cu dispozițiile privind competența respectivelor organisme. În toate cazurile, agenția informează Parlamentul European în legătură cu aceste acorduri.

Transmiterea mai departe sau alte metode de comunicare a datelor cu caracter personal prelucrate de către agenție către alte agenții sau organe ale Uniunii fac obiectul unor acorduri de lucru specifice privind schimbul de date cu caracter personal și sunt supuse aprobării prealabile a Autorității Europene pentru Protecția Datelor.

Cu acordul statului membru (statelor membre) implicat (implicate), agenția poate invita, de asemenea, observatori de la agențiile sau organele Uniunii sau de la organizațiile internaționale să participe la activitățile menționate la articolele 3, 4 și 5, în măsura în care prezența lor este în conformitate cu obiectivele acestor activități, poate contribui la îmbunătățirea cooperării și a schimbului de bune practici și nu afectează securitatea generală a activităților. Participarea acestor observatori la activitățile menționate la articolele 4 și 5 poate avea loc doar cu acordul statului membru (statelor membre) implicat (implicate), iar participarea acestora la activitățile menționate la articolul 3 poate avea loc doar cu acordul statului membru gazdă. Normele detaliate cu privire la participarea observatorilor sunt incluse în planul operațional la care face referire articolul 3a alineatul (1). Acești observatori sunt formați în mod corespunzător de către agenție, anterior participării la activități.

Articolul 14

Facilitarea cooperării operative cu țările terțe și a cooperării cu autoritățile competente ale țărilor terțe

(1) Cu privire la domeniile care fac obiectul activităților sale și în măsura în care este necesar pentru îndeplinirea sarcinilor sale, agenția facilitează cooperarea operativă între statele membre și țările terțe, în cadrul politicii de relații externe a Uniunii, inclusiv în ceea ce privește protecția drepturilor omului.

Agenția și statele membre respectă norme și standarde cel puțin echivalente cu cele prevăzute de legislația Uniunii, inclusiv în cazul în care cooperarea cu țările terțe are loc pe teritoriul țărilor respective.

Instituirea cooperării cu țările terțe permite promovarea standardelor europene în materie de gestionare a frontierelor, inclusiv respectarea drepturilor fundamentale și a demnității umane.

(2) Agenția poate coopera cu autoritățile țărilor terțe competente în domeniile reglementate de prezentul regulament în cadrul acordurilor de lucru încheiate cu aceste autorități, în conformitate cu dispozițiile relevante din TFUE. Aceste acorduri de lucru sunt exclusiv legate de gestionarea cooperării operaționale.

(3) Agenția își poate detașa ofițerii de legătură, care trebuie să beneficieze de cel mai înalt grad de protecție în îndeplinirea sarcinilor lor, în țările terțe. Aceștia fac parte din rețelele locale sau regionale de cooperare ale ofițerilor de legătură în materie de imigrare din statele membre, create în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 377/2004 al Consiliului din 19 februarie 2004 privind crearea unei rețele de ofițeri de legătură în materie de imigrare (*). Ofițerii de legătură sunt detașați doar în țări terțe în care practicile referitoare la gestionarea frontierelor respectă standardele minime de protecție a drepturilor omului. Detașarea lor este aprobată de Consiliul de administrație. În cadrul politicii de relații externe a Uniunii, ar trebui acordată prioritate detașării în acele țări terțe care, în baza analizelor de risc, reprezintă țări de origine sau de tranzit în ceea ce privește imigrația ilegală. În mod reciproc, agenția poate primi, de asemenea, ofițeri de legătură detașați de respectivele țări terțe, pentru o perioadă limitată de timp. La propunerea directorului executiv și în conformitate cu articolul 24, Consiliul de administrație adoptă lista anuală a priorităților.

(4) Atribuțiile ofițerilor de legătură ai agenției includ, în conformitate cu dreptul Uniunii și drepturile fundamentale, crearea și menținerea de contacte cu autoritățile competente din țările terțe în care sunt afectați, în vederea contribuirii la prevenirea și lupta împotriva imigrației ilegale și la returnarea imigranților ilegali.

(5) Agenția poate beneficia de finanțare din partea Uniunii în conformitate cu dispozițiile instrumentelor relevante care sprijină politica de relații externe a Uniunii. Agenția poate iniția și finanța proiecte de asistență tehnică în țări terțe, în domeniile acoperite de prezentul regulament.

(6) Agenția poate invita, de asemenea, cu acordul statului membru (statelor membre) implicat (implicate), observatori din țările terțe să participe la activitățile menționate la articolele 3, 4 și 5, în măsura în care prezența lor este în conformitate cu obiectivele acestor activități, poate contribui la îmbunătățirea cooperării și a schimbului de bune practici și nu afectează securitatea generală a activităților respective. Participarea acestor observatori la activitățile menționate la articolele 4 și 5 poate

avea loc doar cu acordul statului membru (statelor membre) implicat (implicate), iar participarea acestora la activitățile menționate la articolul 3 poate avea loc doar cu acordul statului membru gazdă. Normele detaliate cu privire la participarea observatorilor sunt incluse în planul operațional menționat la articolul 3a alineatul (1). Observatorii respectivi sunt formați în mod corespunzător de către agenție, anterior participării la activități.

(7) În momentul încheierii acordurilor bilaterale cu țări terțe, menționate la articolul 2 alineatul (2), statele membre pot introduce prevederi privind rolul și competențele agenției, în special în ceea ce privește exercitarea competențelor de execuție de către membrii echipelor detașate de către agenție în cadrul operațiunilor comune sau al proiectelor pilot menționate la articolul 3.

(8) Activitățile menționate la alineatele (2) și (3) din prezentul articol trebuie să primească în prealabil avizul Comisiei, iar Parlamentul European este pe deplin informat cu privire la activitățile respective, cât mai curând posibil.

(*) JO L 64, 2.3.2004, p. 1.”

20. La articolul 15, primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„Agenția reprezintă un organism al Uniunii. Aceasta are personalitate juridică.”

21. Se introduce următorul articol:

„Articolul 15a

Acordul privind sediul

Dispozițiile necesare privind amplasarea agenției în statul membru în care aceasta își are sediul și privind facilitățile care trebuie oferite de statul membru respectiv, precum și normele specifice aplicabile în respectivul stat membru directorului executiv, directorului executiv adjunct, membrilor Consiliului de administrație, angajaților agenției și membrilor familiilor acestora sunt prevăzute într-un acord privind sediul încheiat între agenție și statul membru în care agenția își are sediul. Acordul privind sediul se încheie după obținerea aprobării Consiliului de administrație. Statul membru în care agenția își are sediul trebuie să ofere cele mai bune condiții posibile pentru a asigura funcționarea corespunzătoare a agenției, inclusiv condiții de școlarizare multilingvă și cu vocație europeană, precum și conexiuni de transport adecvate.”

22. Articolul 17 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) În vederea aplicării articolului 3b alineatul (5), doar un membru al personalului agenției cărui i se aplică Statutul funcționarilor Uniunii Europene sau titlul II din Regimul aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii Europene poate fi desemnat ca ofițer coordonator, în conformitate cu articolul 8 g. În vederea aplicării articolului 3b alineatul (3), doar experții naționali detașați de un stat membru la agenție pot fi desemnați a face parte din echipele europene de polițiști de frontieră. Agenția desemnează experții naționali care fac parte din echipele europene de polițiști de frontieră, în conformitate cu respectivul articol.”;

(b) se adaugă următoarele alineate:

„(4) Consiliul de administrație adoptă dispozițiile de punere în aplicare necesare de comun acord cu Comisia, în conformitate cu articolul 110 din Statutul funcționarilor Uniunii Europene.

(5) Consiliul de administrație poate adopta dispoziții care să permită detașarea la agenție a experților naționali din statele membre. Aceste dispoziții țin cont de cerințele prevăzute la articolul 3b alineatul (3), în special de faptul că acești experți sunt considerați ca agenți invitați și au atribuțiile și competențele prevăzute la articolul 10. Acestea includ dispoziții privind condițiile de detașare.”

23. Articolul 20 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (2) se modifică după cum urmează:

(i) litera (h) se înlocuiește cu următorul text:

„(h) stabilește structura organizatorică a agenției și adoptă politica de personal a agenției, în special planul multianual privind politica de personal. În conformitate cu dispozițiilor relevante ale Regulamentului (CE, Euratom) nr. 2343/2002 al Comisiei din 19 noiembrie 2002 privind regulamentul financiar cadru pentru organismele menționate la articolul 185 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene (*), planul multianual privind politica de personal este prezentat Comisiei și autorității bugetare după obținerea avizului favorabil al Comisiei;

(*) JO L 357, 31.12.2002, p. 72.”;

(ii) se introduce următoarea literă:

„(i) aprobă planul multianual al agenției, ce vizează definirea strategiei viitoare pe termen lung referitoare la activitățile agenției.”;

(b) alineatul (4) se înlocuiește cu următorul text:

„(4) Consiliul de administrație poate face recomandări directorului executiv cu privire la orice aspect care vizează strict dezvoltarea gestionării operative a frontierelor externe, inclusiv activitățile de cercetare, astfel cum sunt prevăzute la articolul 6.”

24. Articolul 21 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1), ultima teză se înlocuiește cu următorul text:

„Mandatul poate fi prelungit.”;

(b) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Țările asociate la punerea în aplicare, asigurarea respectării și dezvoltarea acquis-ului Schengen participă în cadrul agenției. Ele au câte un reprezentant și câte un membru supleant în Consiliul de administrație. În conformitate cu dispozițiile relevante ale acordurilor lor de asociere, s-au elaborat măsuri care precizează natura și amploarea, precum și normele detaliate privind participarea acestor țări la activitățile agenției, inclusiv dispozițiile privind contribuțiile financiare și personalul.”

25. Articolul 25 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Parlamentul European sau Consiliul pot invita directorul executiv să prezinte un raport cu privire la modul de îndeplinire a îndatoririlor sale, în special cu privire la aplicarea și monitorizarea strategiei privind drepturile fundamentale, raportul general cu privire la activitatea agenției în anul anterior, programul de lucru pentru anul următor și planul multianual al agenției menționat la articolul 20 alineatul (2) litera (i).”;

(b) la alineatul (3) se adaugă următoarea literă:

„(g) să asigure punerea în aplicare a planurilor operative menționate la articolele 3a și 8e.”

26. Se introduce următorul articol:

„Articolul 26a

Strategia privind drepturile fundamentale

(1) Agenția redactează, dezvoltă și pune în aplicare strategia sa privind drepturile fundamentale. Agenția instituie un mecanism eficace pentru a monitoriza respectarea drepturilor fundamentale în toate activitățile agenției.

(2) Agenția instituie un Forum consultativ pentru a asista directorul executiv și Consiliul de administrație în privința chestiunilor legate de drepturile fundamentale. Agenția invită Biroul European de Sprijin pentru Azil, Agenția pentru Drepturi Fundamentale, Înalțul Comisar al Organizației Națiunilor Unite pentru Refugiați și alte organizații relevante să facă parte din Forumul consultativ. La propunerea directorului executiv, Consiliul de administrație decide asupra componenței și metodelor de lucru ale Forumului consultativ, precum și asupra modalităților de transmitere a informațiilor către Forumul consultativ.

Forumul consultativ este consultat cu privire la dezvoltarea și punerea în aplicare ale strategiei privind drepturile fundamentale, ale Codului de conduită și ale curricula comune.

Forumul consultativ pregătește un raport anual privind activitățile acestuia. Raportul respectiv este făcut public.

(3) Consiliul de administrație desemnează un ofițer pentru drepturile fundamentale, care are experiența și calificările necesare în domeniul drepturilor fundamentale. Acesta este independent în exercitarea sarcinilor sale de ofițer pentru drepturi fundamentale și raportează direct Consiliului de administrație și Forumului consultativ.

Acesta prezintă rapoarte în mod periodic și, astfel, contribuie la mecanismul de monitorizare a drepturilor fundamentale.

(4) Ofițerul pentru drepturile fundamentale și Forumul consultativ au acces la toate informațiile privind respectarea drepturilor fundamentale în legătură cu toate activitățile agenției.”

27. La articolul 33 se introduc următoarele alineate:

„(2a) Prima evaluare după intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 1168/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2007/2004 al Consiliului de instituire a Agenției Europene pentru Gestionarea Cooperării Operative la Frontierele Externe ale Statelor Membre ale Uniunii Europene (*) analizează, de asemenea, necesitatea de a crește coordonarea în ceea ce privește gestionarea frontierelor externe ale statelor membre, inclusiv fezabilitatea instituirii unui sistem european de poliști de frontieră.

(2b) Evaluarea cuprinde o analiză specifică a modului în care Carta drepturilor fundamentale a fost respectată în punerea în aplicare a prezentului regulament.

(*) JO L 304, 22.11.2011, p. 1.”

Articolul 2

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în statele membre, în conformitate cu tratatele.

Adoptată la Strasbourg, 25 octombrie 2011.

Pentru Parlamentul European
Președintele
J. BUZEK

Pentru Consiliu
Președintele
M. DOWGIELEWICZ

**REGULAMENTUL (UE) NR. 1169/2011 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
din 25 octombrie 2011**

privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1924/2006 și (CE) nr. 1925/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 87/250/CEE a Comisiei, a Directivei 90/496/CEE a Consiliului, a Directivei 1999/10/CE a Comisiei, a Directivei 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Directivelor 2002/67/CE și 2008/5/CE ale Comisiei și a Regulamentului (CE) nr. 608/2004 al Comisiei

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) În conformitate cu articolul 169 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Uniunea trebuie să contribuie la atingerea unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor prin măsurile pe care le adoptă în temeiul articolului 114 din tratat.
- (2) Libera circulație a unor produse alimentare sigure și sănătoase constituie un aspect esențial al pieței interne și contribuie în mod semnificativ la sănătatea și bunăstarea cetățenilor, precum și la interesele sociale și economice ale acestora.
- (3) Pentru asigurarea unui nivel ridicat de protecție a sănătății consumatorilor și pentru garantarea dreptului acestora la informare, ar trebui să se asigure informarea corespunzătoare a consumatorilor cu privire la produsele alimentare pe care aceștia le consumă. Alegerea consumatorilor poate fi influențată, printre altele, de considerații privind sănătatea, economice, ecologice, sociale sau etice.
- (4) În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare ⁽³⁾,

reprezintă un principiu general al legislației alimentare acela de a oferi consumatorilor o bază comună pentru a alege în cunoștință de cauză în domeniul produselor alimentare pe care le consumă și pentru a preveni orice practici care ar putea induce în eroare consumatorul.

- (5) Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori ⁽⁴⁾ reglementează anumite aspecte ale informării consumatorilor, cu scopul precis de a împiedica acțiunile înșelătoare și omisiunile de informații. Principiile generale privind practicile comerciale neloiale ar trebui să fie completate de norme specifice referitoare la informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare.
- (6) Normele Uniunii privind etichetarea produselor alimentare aplicabile tuturor produselor alimentare sunt prevăzute de Directiva 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 martie 2000 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la etichetarea și prezentarea produselor alimentare, precum și la publicitatea acestora ⁽⁵⁾. Majoritatea dispozițiilor prevăzute în respectiva directivă datează din 1978 și prin urmare ar trebui să fie actualizate.
- (7) Directiva 90/496/CEE a Consiliului din 24 septembrie 1990 privind indicarea valorii nutritive pe etichetele produselor alimentare ⁽⁶⁾ stabilește norme privind conținutul și prezentarea informațiilor nutriționale pe produsele alimentare preambalate. În conformitate cu aceste norme, includerea informațiilor nutriționale este voluntară, cu excepția cazului în care se face o mențiune nutrițională cu privire la produsul alimentar. Majoritatea dispozițiilor prevăzute în respectiva directivă datează din 1990 și prin urmare ar trebui să fie actualizate.
- (8) Cerințele generale de etichetare sunt completate de o serie de dispoziții aplicabile tuturor produselor alimentare în circumstanțe speciale sau anumitor categorii de produse alimentare. În plus, există o serie de norme specifice care sunt aplicabile unor produse alimentare specifice.

⁽¹⁾ JO C 77, 31.3.2009, p. 81.

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 16 iunie 2010 (JO C 236 E, 12.8.2011, p. 187) și Poziția în primă lectură a Consiliului din 21 februarie 2011 (JO C 102 E, 2.4.2011, p. 1). Poziția Parlamentului European din 6 iulie 2011 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și decizia Consiliului din 29 septembrie 2011.

⁽³⁾ JO L 31, 1.2.2002, p. 1.

⁽⁴⁾ JO L 149, 11.6.2005, p. 22.

⁽⁵⁾ JO L 109, 6.5.2000, p. 29.

⁽⁶⁾ JO L 276, 6.10.1990, p. 40.

- (9) Deși obiectivele originale și componentele principale ale legislației actuale privind etichetarea sunt încă valabile, se impune raționalizarea acesteia în scopul de a asigura faptul că părțile interesate o vor respecta mai ușor și vor beneficia de o mai mare claritate și în scopul modernizării acesteia, pentru a ține cont de noile evoluții în domeniul informațiilor referitoare la produsele alimentare. Prezentul regulament va servi atât intereselor pieței interne, prin simplificarea legislației, asigurarea securității juridice și reducerea birocrăției, cât și celor ale cetățenilor, prin impunerea etichetării obligatorii a produselor alimentare de o manieră clară, pe înțelesul cetățeanului și lizibilă.
- (10) Publicul larg manifestă interes pentru relația dintre alimentație și sănătate, precum și pentru alegerea unei alimentații adecvate, adaptate necesității fiecăruia. Cartea Albă a Comisiei din 30 mai 2007 referitoare la o Strategie pentru Europa privind problemele de sănătate legate de alimentație, excesul de greutate și obezitate („Cartea albă a Comisiei”) a semnalat faptul că etichetarea nutrițională reprezintă o metodă importantă de informare a consumatorilor cu privire la compoziția produselor alimentare, care îi ajută să facă o alegere în deplină cunoștință de cauză. Comunicarea Comisiei din 13 martie 2007 intitulată „Strategia UE pentru politica de protecție a consumatorilor 2007-2013 – Mai multă putere consumatorilor, bunăstare crescută și protecție eficientă a acestora” a subliniat că această posibilitate de alegere în cunoștință de cauză este esențială atât pentru asigurarea unei veritabile concurențe, cât și pentru bunăstarea consumatorilor. Cunoașterea principiilor de bază ale nutriției, precum și prezentarea unor informații nutriționale corespunzătoare pe produsele alimentare ar ajuta în mod substanțial consumatorul în efectuarea unei astfel de alegeri în cunoștință de cauză. Campaniile de educare și informare reprezintă un mecanism important prin care consumatorii pot înțelege mai bine informațiile referitoare la produsele alimentare.
- (11) Pentru a spori certitudinea juridică și pentru a asigura raționalitatea și coerența aplicării legislației, este necesară abrogarea Directivelor 90/496/CEE și 2000/13/CE și înlocuirea acestora cu un regulament unic care să garanteze certitudinea pentru consumatori și pentru alte părți implicate și să reducă obligațiile administrative.
- (12) Din motive de claritate, se impune să fie abrogate și să fie încorporate de prezentul regulament alte acte orizontale, și anume Directiva 87/250/CEE a Comisiei din 15 aprilie 1987 privind menționarea tăriei alcoolice în volume în etichetarea băuturilor alcoolice destinate consumatorului final⁽¹⁾, Directiva 1999/10/CE a Comisiei din 8 martie 1999 de prevedere a unor derogări de la dispozițiile articolului 7 din Directiva 79/112/CEE a Consiliului în ceea ce privește etichetarea produselor alimentare⁽²⁾, Directiva 2002/67/CE a Comisiei din 18 iulie 2002 privind etichetarea produselor alimentare care conțin chinină și a produselor alimentare care conțin cafeină⁽³⁾, Regulamentul (CE) nr. 608/2004 al Comisiei din 31 martie 2004 privind etichetarea produselor alimentare și a ingredientelor alimentare cu adaos de fitosteroli, esteri de fitosterol, fitostanoli și/sau esteri de fitostanol⁽⁴⁾ și Directiva 2008/5/CE a Comisiei din 30 ianuarie 2008 privind indicarea pe etichetele anumitor produse alimentare a altor mențiuni obligatorii decât cele prevăzute de Directiva 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁽⁵⁾.
- (13) Se impune stabilirea unor definiții, principii, cerințe și proceduri comune pentru a constitui un cadru clar și o bază comună pentru măsurile naționale și la nivelul Uniunii care reglementează informațiile referitoare la produsele alimentare.
- (14) Pentru a urmări o abordare cuprinzătoare și evolutivă a informării consumatorilor cu privire la produsele alimentare pe care le consumă, ar trebui să existe o definiție generală a legislației privind informațiile referitoare la produsele alimentare, care să includă norme cu caracter general și specific, precum și o definiție generală a informațiilor referitoare la produsele alimentare, care să includă și informațiile furnizate prin alte mijloace decât eticheta.
- (15) Normele Uniunii ar trebui să se aplice numai întreprinderilor, noțiune care implică o anumită continuitate a activităților și un anumit nivel de organizare. Operațiuni cum ar fi manipularea și livrarea ocazională de produse alimentare, servirea hranei și vânzarea unor produse alimentare de către persoane fizice, de exemplu în cadrul evenimentelor în scopuri caritabile sau la târgurile și reuniunile comunității locale, nu ar trebui să intre sub incidența prezentului regulament.
- (16) Legislația privind informațiile referitoare la produsele alimentare ar trebui să prevadă suficientă flexibilitate pentru a se putea menține la zi cu noile cerințe de informare a consumatorilor și să asigure un echilibru între protecția pieței interne și diferențele de percepție ale consumatorilor din statele membre.
- (17) Solicitarea de informații obligatorii referitoare la produsele alimentare ar trebui să permită consumatorilor, înainte de orice, să identifice și să utilizeze corespunzător produsul alimentar și să facă o alegere adecvată nevoilor de alimentație individuale. În acest scop, operatorii din sectorul alimentar ar trebui să faciliteze persoanelor cu deficiențe de vedere accesibilitatea la informațiile oferite de ei.
- (18) Pentru a permite legislației privind informațiile referitoare la produsele alimentare să se adapteze la evoluția necesităților de informare a consumatorilor, orice considerente privind necesitatea informațiilor obligatorii referitoare la produsele alimentare ar trebui să țină seama și de interesul larg demonstrat al majorității consumatorilor pentru dezvoltarea anumitor informații.
- (19) Cu toate acestea, noi cerințe privind informațiile obligatorii referitoare la produsele alimentare ar trebui să fie stabilite numai dacă este necesar, în conformitate cu principiile subsidiarității, proporționalității și durabilității.

⁽¹⁾ JO L 113, 30.4.1987, p. 57.

⁽²⁾ JO L 69, 16.3.1999, p. 22.

⁽³⁾ JO L 191, 19.7.2002, p. 20.

⁽⁴⁾ JO L 97, 1.4.2004, p. 44.

⁽⁵⁾ JO L 27, 31.1.2008, p. 12.

- (20) Legislația privind informațiile referitoare la produsele alimentare ar trebui să interzică utilizarea de informații care ar induce consumatorul în eroare în special în ceea ce privește caracteristicile produselor alimentare, efectele sau proprietățile produselor alimentare sau atribuirea de virtuți medicinale produselor alimentare. Pentru a fi eficientă, această interdicție trebuie să fie extinsă asupra publicității și prezentării produselor alimentare.
- (21) În scopul de a evita fragmentarea normelor privind responsabilitatea operatorilor din sectorul alimentar în ceea ce privește informațiile referitoare la produsele alimentare, se impune clarificarea responsabilităților care revin operatorilor din sectorul alimentar în acest domeniu. Respectiva clarificare ar trebui să fie conformă cu responsabilitățile în privința consumatorului menționate la articolul 17 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002.
- (22) Ar trebui să fie elaborată o listă a tuturor informațiilor obligatorii care ar trebui furnizate în principiu pentru toate produsele alimentare destinate consumatorului final și unităților de restaurație colectivă. Această listă ar trebui să mențină informațiile impuse deja de legislația existentă a Uniunii, considerate în general un acquis valoros în domeniul informării consumatorului.
- (23) Pentru a se ține cont de schimbările și evoluțiile în domeniul informațiilor referitoare la produsele alimentare, Comisia ar trebui să fie împuternicită să permită punerea la dispoziție a anumitor mențiuni prin mijloace alternative. Consultarea părților interesate ar trebui să faciliteze o modificare bine orientată și oportună a cerințelor aplicabile în materie de informații referitoare la produsele alimentare.
- (24) Atunci când sunt utilizate pentru producerea produselor alimentare și rămân prezente în acestea, anumite ingrediente, alte substanțe sau produse (precum adjuvanții tehnologici) pot provoca alergii sau intoleranțe unor persoane, iar unele dintre aceste alergii sau intoleranțe reprezintă un pericol pentru sănătatea celor în cauză. Este important să se furnizeze informații cu privire la prezența aditivilor alimentari, a adjuvanților tehnologici și a altor substanțe sau produse cu un efect alergen sau de intoleranță demonstrat din punct de vedere științific pentru a permite consumatorilor, în special aceloră dintre ei care suferă de alergii sau intoleranțe alimentare, să poată alege în cunoștință de cauză produse sigure pentru ei.
- (25) Pentru a informa consumatorii cu privire la prezența în produsele alimentare a unor nanomateriale fabricate, ar trebui să se furnizeze o definiție a nanomaterialelor fabricate. Ținând seama de faptul că produsele alimentare care constau în nanomateriale fabricate sau care conțin acest tip de nanomateriale ar putea constitui alimente noi, cadrul legislativ potrivit pentru respectiva definiție ar trebui să fie luat în considerare în contextul viitoarei revizuirii a Regulamentului (CE) nr. 258/97 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 ianuarie 1997 privind alimentele și ingredientele alimentare noi ⁽¹⁾.
- (26) Etichetele produselor alimentare ar trebui să fie clare și ușor de înțeles pentru a-i ajuta pe consumatorii care doresc să facă alegeri în mod mai avizat în privința produselor alimentare și a regimului alimentar. Studiile arată că o bună lizibilitate este un element important în maximizarea posibilității ca mențiunile de pe etichetă să influențeze publicul și că informațiile ilizibile referitoare la produse reprezintă una dintre principalele cauze de nemulțumire a consumatorilor față de etichetele produselor alimentare. Prin urmare, ar trebui să fie elaborată o abordare cuprinzătoare pentru a se ține seama de toate aspectele privind lizibilitatea, inclusiv fontul, culoarea și contrastul.
- (27) Pentru a se asigura informarea cu privire la produsele alimentare, este necesar să se ia în considerare toate mijloacele de furnizare a produselor alimentare către consumatori, inclusiv vânzarea produselor alimentare prin mijloace de comunicare la distanță. Deși este evident că orice produs alimentar vândut la distanță ar trebui să îndeplinească aceleași cerințe ca produsele vândute în magazine, este necesar să se clarifice faptul că, în astfel de cazuri, informațiile obligatorii relevante referitoare la produsele alimentare ar trebui de asemenea să fie disponibile înainte de încheierea cumpărării produsului.
- (28) Tehnologia folosită pentru înghețarea produselor alimentare s-a dezvoltat în mod semnificativ în ultimele decenii și a început să fie folosită frecvent atât pentru a îmbunătăți circulația bunurilor în cadrul pieței interne a Uniunii, cât și pentru a reduce riscurile referitoare la siguranța alimentară. Totuși, înghețarea urmată mai târziu de deghețarea anumitor produse alimentare, în special a produselor de carne sau de pescuit, limitează posibilele utilizări viitoare ale acestora și poate avea, de asemenea, un efect asupra siguranței, gustului și calității fizice ale acestora. În schimb, în cazul altor produse, în special în cazul untului, înghețarea nu are astfel de efecte. Prin urmare, în cazul deghețării unui produs, consumatorul final ar trebui informat în mod corespunzător cu privire la starea acestuia.
- (29) Ar trebui să se indice țara de origine sau locul de proveniență a unui produs alimentar atunci când, în absența unei astfel de mențiuni, consumatorul ar putea fi indus în eroare cu privire la țara de origine reală sau locul real de proveniență a produsului. În toate cazurile, modul de indicare a țării de origine sau a locului de proveniență nu ar trebui să înșele consumatorul și ar trebui să se bazeze pe criterii clar definite care să asigure condiții de concurență echitabile la nivelul industriei și care să îmbunătățească înțelegerea de către consumatori a informațiilor privind țara de origine sau locul de proveniență a produsului alimentar. Astfel de criterii nu ar trebui să se aplice indicațiilor referitoare la denumirea sau adresa operatorului din sectorul alimentar.
- (30) În anumite cazuri, operatorii din sectorul alimentar ar putea dori să indice în mod voluntar originea unui produs alimentar, pentru a atrage atenția consumatorilor asupra calităților produsului lor. Aceste indicații ar trebui să corespundă, de asemenea, unor criterii armonizate.

⁽¹⁾ JO L 43, 14.2.1997, p. 1.

- (31) Indicarea originii este în momentul de față obligatorie pentru carnea de vită și mânzat și pentru produsele din carne de vită și mânzat în Uniune ⁽¹⁾, ca urmare a crizei encefalopatiei spongiforme bovine, această situație creând un anumit nivel de așteptare din partea consumatorilor. Evaluarea de impact realizată de Comisie confirmă faptul că originea cărnii pare să reprezinte o preocupare importantă pentru consumatori. În Uniune sunt consumate pe scară largă și alte tipuri de carne, precum carnea de animale din specia porcină, ovină, caprină și carnea de păsări de curte. Prin urmare ar trebui să se impună declararea obligatorie a originii acestor produse. Cerințele specifice privind originea ar putea să difere în funcție de tipul de carne, conform caracteristicilor speciilor animale. Ar trebui să se prevadă stabilirea prin norme de punere în aplicare a cerințelor obligatorii care ar putea varia în funcție de tipul de carne, ținând seama de principiul proporționalității și de obligațiile administrative care revin operatorilor din sectorul alimentar și autorităților de aplicare.
- (32) Dispozițiile privind indicarea obligatorie a originii au fost elaborate pe baza unor abordări verticale precum cele pentru miere ⁽²⁾, fructe și legume ⁽³⁾, pește ⁽⁴⁾, carne de vită și mânzat și produse din carne de vită și mânzat ⁽⁵⁾, ulei de măsline ⁽⁶⁾. Este necesar să se ia în calcul posibilitatea de a extinde dispozițiile privind indicarea obligatorie a originii pe etichetă la alte produse alimentare. Prin urmare ar trebui să se solicite Comisiei să pregătească rapoarte referitoare la următoarele produse alimentare: alte tipuri de carne decât carnea de vită și mânzat, carnea de animale din specia porcină, ovină, caprină și carnea de păsări de curte; lapte; laptele utilizat ca ingredient în produsele lactate; carnea utilizată ca ingredient; produse alimentare neprelucrate; produse dintr-un singur ingredient; ingrediente care reprezintă mai mult de 50 % dintr-un produs alimentar. Laptele fiind unul dintre produsele în cazul cărora se consideră că indicarea originii prezintă un interes deosebit, raportul Comisiei cu privire la acest produs ar trebui să fie pus la dispoziție cât mai curând posibil. Pe baza concluziilor rapoartelor menționate, Comisia poate înainta propuneri de modificare a dispozițiilor relevante ale Uniunii sau, după caz, poate avea noi inițiative, în funcție de sector.
- (33) Normele de origine nepreferențiale aplicabile în Uniune sunt prevăzute în Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar ⁽⁷⁾, iar dispozițiile sale de punere în aplicare în Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 al Comisiei din 2 iulie 1993 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului de instituire a Codului vamal comunitar ⁽⁸⁾. Stabilirea țării de origine a produselor alimentare se va întemeia pe normele menționate, cu care operatorii din sectorul alimentar și administrațiile sunt familiarizați, ceea ce ar trebui să faciliteze punerea în aplicare.
- (34) Declarația nutrițională privind un produs alimentar se referă la informațiile privind valoarea sa energetică și prezența anumitor nutrienți. Indicarea obligatorie pe ambalaj a informațiilor nutriționale ar trebui să sprijine acțiunile din domeniul nutriției ca parte a politicilor din domeniul sănătății publice care ar putea include furnizarea de recomandări științifice pentru educația cetățenilor în domeniul nutriției și să le permită să facă o alegere a produselor alimentare în cunoștință de cauză.
- (35) Pentru a facilita compararea produselor cu ambalaje de dimensiuni diferite, se impune reținerea cerinței ca declarația nutrițională obligatorie să facă referire la cantitatea de 100 g sau 100 ml și, dacă este cazul, să se permită introducerea de declarații suplimentare pentru alte porții. Prin urmare, în cazul în care produsul alimentar respectiv este preambalat și se pot identifica porții separate sau unități de consum, ar trebui să se permită introducerea unei declarații nutriționale per porție sau per unitate de consum, pe lângă informațiile per cantitate de 100 g sau 100 ml. În plus, pentru a furniza indicații comparabile legate de porții sau unități de consum, Comisia ar trebui împuternicită să adopte norme privind prezentarea declarației nutriționale per porție sau per unitate de consum pentru categorii specifice de produse alimentare.
- (36) Cartea albă a Comisiei a subliniat anumite aspecte nutriționale importante pentru sănătatea publică precum acizii grași saturați, zaharurile sau sodiul. Prin urmare, cerințele privind furnizarea obligatorie a informațiilor nutriționale trebuie să țină seama de aceste aspecte.
- (37) Deoarece unul dintre obiectivele urmărite de prezentul regulament constă în punerea la dispoziția consumatorului final a unei baze pentru ca acesta să facă alegeri în cunoștință de cauză, este important să se asigure, în acest scop, înțelegerea cu ușurință a informațiilor furnizate pe etichetă de către consumatorul final. Prin urmare, ar trebui să se utilizeze pe etichetă termenul „sare” în locul termenului corespunzător al nutrientului „sodiu”.
- (38) În interesul consecvenței și coerenței dreptului Uniunii, includerea voluntară a mențiunilor nutriționale și de sănătate pe etichetele produselor alimentare ar trebui să se realizeze în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1924/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 privind mențiunile nutriționale și de sănătate înscrise pe produsele alimentare ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1760/2000 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iulie 2000 de stabilire a unui sistem de identificare și înregistrare a bovinelor și privind etichetarea cărnii de vită și mânzat și a produselor din carne de vită și mânzat (JO L 204, 11.8.2000, p. 1).

⁽²⁾ Directiva 2001/110/CE a Consiliului din 20 decembrie 2001 privind mierea (JO L 10, 12.1.2002, p. 47).

⁽³⁾ Regulamentul (CE) nr. 1580/2007 al Comisiei din 21 decembrie 2007 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentelor (CE) nr. 2200/96, (CE) nr. 2201/96 și (CE) nr. 1182/2007 ale Consiliului în sectorul fructelor și legumelor (JO L 350, 31.12.2007, p. 1).

⁽⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 104/2000 al Consiliului din 17 decembrie 1999 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură (JO L 17, 21.1.2000, p. 22).

⁽⁵⁾ Regulamentul (CE) nr. 1760/2000.

⁽⁶⁾ Regulamentul (CE) nr. 1019/2002 al Comisiei din 13 iunie 2002 privind standardele de comercializare a uleiului de măsline (JO L 155, 14.6.2002, p. 27).

⁽⁷⁾ JO L 302, 19.10.1992, p. 1.

⁽⁸⁾ JO L 253, 11.10.1993, p. 1.

⁽⁹⁾ JO L 404, 30.12.2006, p. 9.

- (39) Pentru a evita obligațiile inutile pentru operatorii din sectorul alimentar, anumite categorii de produse alimentare neprelucrate sau pentru care informațiile nutriționale nu constituie un factor determinant pentru decizia de cumpărare a consumatorului, respectiv al căror ambalaj este prea mic pentru a se putea satisface cerințele obligatorii în materie de etichetare, ar trebui să fie exceptate de la furnizarea obligatorie a unei declarații nutriționale, cu excepția cazului în care obligația de a furniza respectivele informații este prevăzută de alte norme ale Uniunii.
- (40) Ținând seama de natura specifică a băuturilor alcoolice, Comisia ar trebui invitată să analizeze mai îndeaproape cerințele de furnizare a informațiilor pentru aceste produse. Prin urmare, Comisia ar trebui, ținând seama de nevoia de a asigura coerența cu alte politici relevante ale Uniunii, să producă un raport în termen de trei ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament cu privire la aplicarea cerințelor de a furniza informații cu privire la ingrediente și informații nutriționale în cazul băuturilor alcoolice. În plus, ținând seama de Rezoluția Parlamentului European din 5 septembrie 2007 privind strategia Uniunii Europene de sprijinire a statelor membre în vederea reducerii efectelor nocive ale consumului de alcool ⁽¹⁾, de avizul Comitetului Economic și Social European ⁽²⁾, de activitatea Comisiei, precum și de preocupările publicului larg privind problemele generate de alcool, în special în cazul tinerilor și al consumatorilor vulnerabili, Comisia, după consultarea părților interesate și a statelor membre, ar trebui să analizeze dacă este necesară o definiție a băuturilor de tipul „alcopop”, destinate în mod specific tinerilor. De asemenea, Comisia ar trebui să propună, dacă este cazul, cerințe specifice referitoare la băuturile alcoolice în contextul prezentului regulament.
- (41) Pentru a atrage consumatorul de rând și pentru a servi scopului informativ pentru care a fost introdusă și dat fiind nivelul actual de cunoștințe privind alimentația, informațiile nutriționale prezentate ar trebui să fie simple și ușor de înțeles. Plasarea informațiilor nutriționale parțial în câmpul vizual principal, cunoscut sub denumirea de „parte frontală a ambalajului” și parțial pe altă parte a ambalajului, cum ar fi pe „partea posterioară a ambalajului” ar putea crea confuzii pentru consumatori. Prin urmare, declarația nutrițională ar trebui să figureze în același câmp vizual. În plus, cu titlu voluntar, cele mai importante elemente ale informațiilor nutriționale pot fi repetate în câmpul vizual principal, pentru a ajuta consumatorii să observe cu ușurință informațiile nutriționale esențiale în momentul achiziționării produselor alimentare. Alegerea liberă privind informațiile care pot fi repetate ar putea crea confuzii pentru consumatori. Prin urmare, este necesar să se clarifice care sunt informațiile care pot fi repetate.
- (42) Pentru a-i încuraja pe operatorii din sectorul alimentar să furnizeze în mod voluntar informațiile incluse în declarația nutrițională pentru produse alimentare precum băuturile alcoolice și produsele alimentare care nu au fost preambalate și care pot fi exceptate de la obligația unei declarații nutriționale, ar trebui acordată posibilitatea de a declara numai un număr redus de elemente din declarația nutrițională. Cu toate acestea, ar trebui să fie stabilite în mod clar informațiile care pot fi furnizate în mod voluntar, pentru a se evita situația în care consumatorul ar fi indus în eroare de alegerea liberă a operatorului din sectorul alimentar.
- (43) Există evoluții recente în ceea ce privește exprimarea declarației nutriționale, sub altă formă decât per 100 g, per 100 ml, per porție, sau în ceea ce privește prezentarea acesteia, prin utilizarea unor reprezentări grafice sau simboluri, în anumite state membre și anumite organizații din cadrul sectorului alimentar. Aceste forme suplimentare de exprimare și de prezentare pot ajuta consumatorii să înțeleagă mai bine declarația nutrițională. Cu toate acestea, nu există suficiente dovezi științifice la nivelul întregii Uniuni cu privire la modul în care consumatorul de rând înțelege și utilizează formele alternative de exprimare și de prezentare a informațiilor. Prin urmare, ar trebui să se permită dezvoltarea a diferite forme de exprimare și de prezentare pe baza criteriilor stabilite în prezentul regulament, iar Comisia ar trebui să fie invitată să pregătească un raport referitor la utilizarea respectivelor forme de exprimare și de prezentare, la efectul lor pe piața internă și la oportunitatea continuării armonizării.
- (44) Pentru a ajuta Comisia în elaborarea acestui raport, statele membre ar trebui să furnizeze Comisiei informațiile relevante referitoare la utilizarea unor forme suplimentare de exprimare și de prezentare a declarației nutriționale pe piețele naționale. În acest scop, statele membre ar trebui să fie împuternicite să solicite operatorilor din sectorul alimentar care introduc pe piețele naționale produse alimentare care fac obiectul unor forme suplimentare de exprimare sau de prezentare să notifice autorităților naționale utilizarea unor astfel de forme suplimentare, precum și justificările relevante referitoare la îndeplinirea cerințelor prevăzute de prezentul regulament.
- (45) Este de dorit să se asigure un anumit nivel de consecvență în dezvoltarea unor forme suplimentare de exprimare și de prezentare a declarației nutriționale. Prin urmare, este oportun să se promoveze schimbul constant de bune practici și experiență între statele membre și cu Comisia și să se promoveze participarea părților interesate la astfel de schimburi.
- (46) Menționarea în același câmp vizual a cantității elementelor nutriționale și a indicatorilor comparativi într-o formă ușor de identificat pentru a permite o apreciere a proprietăților nutriționale ale unui produs alimentar ar trebui considerată în ansamblu ca o parte a declarației nutriționale și nu ar trebui să fie tratată ca un grup de mențiuni individuale.

⁽¹⁾ JO C 187 E, 24.7.2008, p. 160.

⁽²⁾ JO C 77, 31.3.2009, p. 81.

- (47) Experiența arată că, în multe cazuri, informațiile furnizate în mod voluntar referitoare la produsele alimentare sunt în detrimentul clarității informațiilor care trebuie menționate în mod obligatoriu. Prin urmare, ar trebui să se stabilească criterii care să sprijine operatorii din sectorul alimentar și autoritățile însărcinate cu aplicarea să găsească un echilibru între furnizarea informațiilor obligatorii și a informațiilor facultative referitoare la produsele alimentare.
- (48) Statele membre ar trebui să își păstreze dreptul, în funcție de condițiile locale și de împrejurările practice, de a stabili norme referitoare la furnizarea informațiilor pentru produsele alimentare care nu sunt preambalate. Deși în astfel de cazuri solicitarea de către consumatori a unor informații suplimentare este limitată, informațiile referitoare la alergenii potențiali sunt considerate extrem de importante. Dovezile arată că majoritatea cazurilor de alergii alimentare își găsesc originea în produse alimentare care nu au fost preambalate. În consecință, informațiile referitoare la alergenii potențiali ar trebui să fie întotdeauna furnizate consumatorilor.
- (49) În ceea ce privește chestiunile armonizate în mod specific prin prezentul regulament, statele membre nu ar trebui să fie în măsură să adopte dispoziții naționale, cu excepția cazurilor permise de dreptul Uniunii. Prezentul regulament nu ar trebui să împiedice statele membre să adopte măsuri la nivel național privind chestiunile care nu sunt în mod specific armonizate prin acesta. Totuși, respectivele măsuri naționale nu ar trebui să interzică, să obstrucționeze sau să restricționeze libera circulație a bunurilor care sunt în conformitate cu prezentul regulament.
- (50) Consumatorii Uniunii manifestă un interes din ce în ce mai mare pentru punerea în aplicare a normelor Uniunii referitoare la bunăstarea animalelor în momentul sacrificării, inclusiv dacă animalul a fost asomat înainte de sacrificare. În acest sens, în contextul viitoarei strategii a Uniunii în domeniul protecției și bunăstării animalelor, ar trebui să se analizeze posibilitatea efectuării unui studiu referitor la oportunitatea de a furniza consumatorilor informațiile relevante referitoare la asomarea animalelor.
- (51) Legislația privind informațiile referitoare la produsele alimentare ar trebui să poată fi adaptată la evoluția rapidă a mediului social, economic și tehnologic.
- (52) Statele membre ar trebui să efectueze controale oficiale pentru a impune respectarea prezentului regulament, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor ⁽¹⁾.
- (53) Trimiterile la Directiva 90/496/CEE din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006 și din Regulamentul (CE) nr. 1925/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 privind adaosul de vitamine și minerale, precum și de anumite substanțe de alt tip în produse alimentare ⁽²⁾ ar trebui să fie actualizate pentru a ține seama de prezentul regulament. Regulamentele (CE) nr. 1924/2006 și (CE) nr. 1925/2006 ar trebui modificate în consecință.
- (54) Actualizarea frecventă și neregulată a cerințelor privind informațiile referitoare la produsele alimentare poate impune sarcini administrative considerabile întreprinderilor din sectorul alimentar, în special întreprinderilor mici și mijlocii. Prin urmare, ar trebui să se garanteze că măsurile care pot fi adoptate de Comisie în exercitarea competențelor conferite de prezentul regulament s-ar aplica de la aceeași dată a oricărui an calendaristic, la expirarea unei perioade de tranziție corespunzătoare. În cazuri de urgență, ar trebui să se permită derogări de la acest principiu atunci când scopul măsurilor vizate este protecția sănătății umane.
- (55) Pentru a le permite operatorilor din sectorul alimentar să adapteze etichetarea produselor lor la noile cerințe introduse de prezentul regulament, este important să se prevadă perioade de tranziție corespunzătoare pentru aplicarea prezentului regulament.
- (56) Având în vedere modificările substanțiale ale cerințelor în materie de etichetare nutrițională introduse prin prezentul regulament, în special modificările legate de conținutul declarației nutriționale, operatorii din sectorul alimentar ar trebui să fie autorizați să anticipeze aplicarea prezentului regulament.
- (57) Deoarece obiectivele prezentului regulament nu pot fi realizate în mod satisfăcător de statele membre și prin urmare acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum se prevede la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității enunțat la același articol, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestor obiective.
- (58) Competența de a adopta acte delegate, în conformitate cu articolul 290 din TFUE, ar trebui delegată Comisiei, în ceea ce privește, printre altele, disponibilitatea anumitor mențiuni obligatorii prin alte mijloace decât pe ambalaj sau pe etichetă, lista produselor alimentare pentru care nu este obligatorie furnizarea unei liste a ingredientelor, reexaminarea listei substanțelor sau a produselor care provoacă alergii sau intoleranțe sau lista nutrienților care pot fi declarați în mod voluntar. Este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. În cursul pregătirii și elaborării actelor delegate, Comisia ar trebui să asigure transmiterea simultană, adecvată și la timp a documentelor relevante către Parlamentul European și Consiliu.

⁽¹⁾ JO L 165, 30.4.2004, p. 1.

⁽²⁾ JO L 404, 30.12.2006, p. 26.

(59) Pentru a asigura condiții uniforme de punere în aplicare a prezentului regulament, Comisia ar trebui să fie împuternicită să adopte acte de punere în aplicare în ceea ce privește, printre altele, modalitățile de exprimare a uneia sau a mai multor mențiuni prin intermediul pictogramelor sau al simbolurilor în locul cuvintelor sau al cifrelor, modalitățile de indicare a datei durabilității minime, modalitățile de indicare a țării de origine sau a locului de proveniență pentru carne, precizia valorilor declarate în vederea declarației nutriționale sau exprimarea per porție sau per unitate de consum a declarației nutriționale. Respectivul competențe ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie ⁽¹⁾,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiectul și domeniul de aplicare

(1) Prezentul regulament stabilește bazele pentru asigurarea unui înalt nivel de protecție a consumatorului în domeniul informațiilor referitoare la produsele alimentare, luând în considerare diferențele de percepție ale consumatorilor și nevoia acestora de informații și asigurând în același timp buna funcționare a pieței interne.

(2) Prezentul regulament definește principiile, cerințele și responsabilitățile generale care reglementează informațiile referitoare la produsele alimentare, în special etichetarea produselor alimentare. Acesta prevede mijloacele pentru garantarea dreptului consumatorilor la informare și procedurile pentru furnizarea informațiilor referitoare la produsele alimentare, ținând seama de necesitatea de a prevedea suficientă flexibilitate pentru a putea răspunde evoluțiilor viitoare și noilor cerințe privind informațiile.

(3) Prezentul regulament se aplică operatorilor din sectorul alimentar în toate etapele lanțului alimentar, în cazul în care activitățile acestora privesc informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare. Acesta se aplică tuturor produselor alimentare destinate consumatorului final, inclusiv produselor alimentare livrate de unitățile de restaurație colectivă și produselor alimentare destinate a fi furnizate acestora.

Prezentul regulament se aplică serviciilor de restaurație oferite de societățile de transport atunci când plecarea are loc pe teritoriul statelor membre cărora li se aplică tratatele.

(4) Prezentul regulament se aplică fără a aduce atingere cerințelor de etichetare prevăzute în dispozițiile specifice ale Uniunii aplicabile anumitor produse alimentare.

⁽¹⁾ JO L 55, 28.2.2011, p. 13.

Articolul 2

Definiții

(1) În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

(a) definițiile referitoare la „produs alimentar”, „legislație alimentară”, „întreprindere cu profil alimentar”, „operator din sectorul alimentar”, „ comerț cu amănuntul”, „introducere pe piață” și „consumator final” de la articolul 2 și de la articolul 3 punctele 1, 2, 3, 7, 8 și 18 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002;

(b) definițiile referitoare la „prelucrare”, „produse neprelucrate” și „produse prelucrate” de la articolul 2 alineatul (1) literele (m), (n) și (o) din Regulamentul (CE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare ⁽²⁾;

(c) definiția referitoare la „enzimă alimentară” de la articolul 3 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1332/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind enzimele alimentare ⁽³⁾;

(d) definițiile referitoare la „aditiv alimentar”, „adjuvant tehnologic” și „substanță suport” de la articolul 3 alineatul (2) literele (a) și (b) și, respectiv, de la punctul 5 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 1333/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind aditivii alimentari ⁽⁴⁾;

(e) definiția „aromelor” de la articolul 3 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1334/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind aromele și anumite ingrediente alimentare cu proprietăți aromatizante destinate utilizării în și pe produsele alimentare ⁽⁵⁾;

(f) definițiile referitoare la „carne” și „carne separată mecanic”, „preparate din carne”, „produse pescărești” și „produse din carne” de la punctele 1.1, 1.14, 1.15, 3.1 și 7.1 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 853/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 de stabilire a unor norme specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală ⁽⁶⁾;

(g) definiția referitoare la „publicitate” de la articolul 2 litera (a) din Directiva 2006/114/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind publicitatea înșelătoare și comparativă ⁽⁷⁾.

⁽²⁾ JO L 139, 30.4.2004, p. 1.

⁽³⁾ JO L 354, 31.12.2008, p. 7.

⁽⁴⁾ JO L 354, 31.12.2008, p. 16.

⁽⁵⁾ JO L 354, 31.12.2008, p. 34.

⁽⁶⁾ JO L 139, 30.4.2004, p. 55.

⁽⁷⁾ JO L 376, 27.12.2006, p. 21.

- (2) De asemenea, se aplică următoarele definiții:
- (a) „informații referitoare la produsele alimentare” înseamnă informațiile referitoare la un produs alimentar puse la dispoziția consumatorului final prin intermediul unei etichete, al altor documente însoțitoare sau prin orice alte mijloace, inclusiv instrumente ale tehnologiei moderne sau comunicare verbală;
- (b) „legislația privind informațiile referitoare la produsele alimentare” înseamnă dispozițiile Uniunii care reglementează informațiile referitoare la produsele alimentare, în special etichetarea, inclusiv normele generale aplicabile, în anumite împrejurări, tuturor produselor alimentare sau anumitor categorii de produse alimentare și normele care se aplică numai unor produse alimentare specifice;
- (c) „informații obligatorii referitoare la produsele alimentare” înseamnă mențiunile pe care le impun dispozițiile Uniunii pentru a fi furnizate consumatorului final;
- (d) „unitate de restaurație colectivă” înseamnă orice unitate (inclusiv un vehicul sau un stand fix sau mobil) precum restaurantele, cantinele, școlile, spitalele și societățile de catering, în care, în cadrul unei activități profesionale, sunt preparate produse alimentare destinate consumului direct de către consumatorul final;
- (e) „produs alimentar preambalat” înseamnă orice unitate de vânzare destinată a fi prezentată ca atare consumatorului final și unităților de restaurație colectivă, constituită dintr-un produs alimentar și din ambalajul în care a fost introdus înainte de a fi oferit spre vânzare, pe care acest ambalaj îl acoperă în întregime sau parțial, dar în asemenea mod încât conținutul să nu poată fi modificat fără ca ambalajul să fie deschis sau să suporte o modificare; conceptul de „produs alimentar preambalat” nu acoperă produsele alimentare ambalate în spațiul de comercializare la cererea consumatorului, respectiv preambalate în vederea vânzării directe;
- (f) „ingredient” înseamnă orice substanță sau produs, inclusiv aromele, aditivii alimentari și enzimele alimentare, precum și orice constituent al unui ingredient compus, utilizat(ă) în fabricarea sau prepararea unui produs alimentar și prezent(ă) încă în produsul finit, eventual sub o formă modificată; reziduurile nu sunt considerate ingrediente;
- (g) „loc de proveniență” înseamnă orice loc indicat ca fiind locul din care provine un produs alimentar, dar care nu este „țara de origine”, astfel cum este definită în conformitate cu articolele 23-26 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92; denumirea, denumirea comercială sau adresa operatorului din sectorul alimentar pe etichetă nu reprezintă o indicare a țării de origine sau a locului de proveniență a produselor alimentare în înțelesul prezentului regulament;
- (h) „ingredient compus” înseamnă un ingredient care este, la rândul lui, produs din mai multe ingrediente;
- (i) „etichetă” înseamnă orice marcaj, marcă, semn, imagine sau altă descriere scrisă, imprimată, ștanțată, marcată, gravată sau tipărită pe un produs alimentar sau atașată ambalajului sau recipientului unui astfel de produs;
- (j) „etichetare” înseamnă mențiunile, indicațiile, mărcile sau denumirile comerciale, imaginile sau semnele care se referă la un produs alimentar și care figurează pe orice ambalaj, document, anunț, etichetă, inel sau manșetă care însoțesc sau se referă la respectivul produs;
- (k) „câmp vizual” înseamnă toate suprafețele unui ambalaj care pot fi citite dintr-un singur unghi de vedere;
- (l) „câmpul vizual principal” înseamnă câmpul vizual al unui ambalaj care este cel mai probabil să fie văzut la prima vedere de către consumator la momentul cumpărării și care permite consumatorului să identifice imediat un produs după caracterul sau natura sa și, dacă este cazul, după marca acestuia. În cazul în care ambalajul are mai multe câmpuri vizuale principale identice, câmpul vizual principal este cel ales de operatorul din sectorul alimentar;
- (m) „lizibilitate” înseamnă aspectul fizic al informațiilor prin care informațiile sunt accesibile vizual publicului larg care este determinat de diferite elemente, printre care dimensiunea fontului, distanța dintre litere, distanța dintre rânduri, de grosimea liniilor, culoare, tipul caracterelor, raportul dintre lățimea și înălțimea caracterului, suprafața materialului, precum și de contrastul semnificativ dintre text și fundal;
- (n) „denumire legală” înseamnă denumirea unui produs alimentar prevăzută în dispozițiile Uniunii care i se aplică sau, în absența unor astfel de dispoziții, denumirea prevăzută în actele cu putere de lege și actele administrative aplicabile în statele membre în care produsul alimentar este vândut consumatorului final sau unităților de restaurație colectivă;
- (o) „denumire curentă” înseamnă o denumire care este acceptată drept denumire a produsului alimentar de către consumatorii din statul membru în care este vândut, fără ca denumirea să necesite explicații suplimentare;
- (p) „denumire descriptivă” înseamnă o denumire care oferă o descriere a produsului alimentar și, dacă este cazul, a utilizării lui în mod suficient de clar încât să permită consumatorului să stabilească natura efectivă a acestuia și să îl deosebească de alte produse cu care ar putea fi confundat;
- (q) „ingredient primar” înseamnă ingredientul sau ingredientele dintr-un produs alimentar care reprezintă mai mult de 50 % din respectivul aliment sau pe care consumatorul le asociază de obicei cu denumirea produsului și pentru care, în majoritatea cazurilor, este necesară o mențiune cantitativă;

- (r) „data durabilității minimale” înseamnă data până la care produsul alimentar își păstrează proprietățile specifice atunci când este păstrat în mod corespunzător;
- (s) „nutrient” înseamnă proteine, glucide, grăsimi, fibre, sodiu, vitamine și minerale enumerate în Partea A punctul 1 din Anexa XIII la prezentul regulament, precum și substanțele care aparțin sau fac parte din oricare dintre respectivele categorii;
- (t) „nanomaterial fabricat” înseamnă orice material produs în mod intenționat care conține una sau mai multe dimensiuni de ordinul a 100 nm sau mai puțin sau care este alcătuit din părți funcționale distincte, în interior sau la suprafață, dintre care multe au una sau mai multe dimensiuni de ordinul a 100 nm sau mai puțin, inclusiv structurile, aglomeratele sau agregatele, care pot să aibă o dimensiune mai mare de 100 nm, dar posedă proprietăți caracteristice scării nanometrice.

Proprietățile care sunt caracteristice scării nanometrice includ:

- (i) proprietățile legate de suprafața specifică mare a materialelor luate în considerare; și/sau
- (ii) proprietățile fizico-chimice specifice care diferă de cele ale aceluiași material sub altă formă decât cea nanometrică;
- (u) „mijloc de comunicare la distanță” înseamnă orice mijloc care, fără prezența fizică simultană a furnizorului și a consumatorului, poate fi utilizat pentru încheierea unui contract între aceste părți.
- (3) În sensul prezentului regulament, țara de origine a unui produs alimentar se referă la originea unui produs alimentar, astfel cum este stabilită în conformitate cu articolele 23-26 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92.
- (4) Se aplică, de asemenea, definițiile specifice prevăzute în anexa I.

CAPITOLUL II

PRINCIPIILE GENERALE ALE INFORMAȚIILOR REFERITOARE LA PRODUSELE ALIMENTARE

Articolul 3

Obiective generale

- (1) Furnizarea informațiilor referitoare la produsele alimentare urmărește asigurarea unui nivel ridicat de protecție a sănătății și intereselor consumatorilor, oferind consumatorilor finali o bază pentru a face o alegere în cunoștință de cauză și pentru a utiliza în mod sigur produsele alimentare, ținând seama în special de considerații de ordin sanitar, economic, ecologic, social și etic.
- (2) Legislația privind informațiile referitoare la produsele alimentare își propune să creeze un spațiu la nivelul Uniunii

în care produsele alimentare produse și comercializate legal să circule liber, ținând seama, după caz, de necesitatea de a apăra interesele legitime ale producătorilor și de a promova fabricarea de produse de calitate.

(3) Atunci când legislația privind informațiile referitoare la produsele alimentare stabilește noi cerințe, se acordă o perioadă de tranziție după intrarea în vigoare a noilor cerințe, cu excepția cazurilor justificate în mod corespunzător. În timpul unei perioade de tranziție, produsele alimentare ale căror etichete nu respectă noile cerințe pot fi introduse pe piață, iar stocurile de astfel de produse introduse pe piață înainte de expirarea perioadei de tranziție pot continua să fie vândute până la epuizarea lor.

(4) Se efectuează o consultare deschisă și transparentă a publicului, inclusiv a părților interesate, direct sau prin organisme reprezentative, în timpul pregătirii, evaluării și revizuirii legislației alimentare, cu excepția cazurilor în care urgența problemei respective nu permite aceasta.

Articolul 4

Principiile care reglementează informațiile obligatorii referitoare la produsele alimentare

(1) Informațiile obligatorii referitoare la produsele alimentare impuse de legislația privind informațiile referitoare la produsele alimentare se referă la informațiile care se încadrează în special în următoarele categorii:

- (a) informații privind identitatea și compoziția, proprietățile sau alte caracteristici ale produsului alimentar;
- (b) informații privind protecția sănătății consumatorilor și utilizarea sigură a unui produs alimentar. În mod special, acestea se referă la informații privind:
- (i) însușirile legate de compoziție care pot dăuna sănătății anumitor grupuri de consumatori;
- (ii) data durabilității minimale, condițiile de păstrare și de siguranță a utilizării;
- (iii) efectele asupra sănătății, inclusiv riscurile și consecințele legate de consumul dăunător și periculos al unui produs alimentar;
- (c) informații privind caracteristicile nutriționale care să permită consumatorilor, inclusiv celor care urmează un regim alimentar special, să aleagă în cunoștință de cauză.

(2) Atunci când se ia în considerare nevoia de informații obligatorii referitoare la produsele alimentare și care să permită consumatorilor să facă o alegere în cunoștință de cauză, se ține seama de faptul că majoritatea acestora consideră deosebit de necesare anumite informații pe care le prețuiesc în mod special sau de orice avantaje general acceptate pentru consumator.

*Articolul 5***Consultarea Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară**

Orice măsură a Uniunii în domeniul legislației privind informațiile referitoare la produse alimentare susceptibile de a avea un efect asupra sănătății publice se adoptă după consultarea Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară („Autoritatea”).

CAPITOLUL III

CERINȚE GENERALE PRIVIND INFORMAȚIILE REFERITOARE LA PRODUSELE ALIMENTARE ȘI RESPONSABILITĂȚILE OPERATORILOR DIN SECTORUL ALIMENTAR*Articolul 6***Cerință de bază**

Orice produs alimentar destinat consumatorului final sau unităților de restaurație colectivă este însoțit de informații referitoare la produsul respectiv în conformitate cu prezentul regulament.

*Articolul 7***Practici corecte de informare**

(1) Informațiile referitoare la produse alimentare nu trebuie să inducă cumpărătorul în eroare, în special:

- (a) în ceea ce privește caracteristicile produsului alimentar și în special în ceea ce privește natura, identitatea, proprietățile, compoziția, cantitatea, data durabilității minimale, țara de origine sau locul de proveniență, metoda de fabricație sau producție;
- (b) atribuind produsului alimentar efecte sau proprietăți pe care nu le are;
- (c) sugerând că produsul alimentar posedă caracteristici speciale, atunci când, în realitate, toate produsele alimentare similare posedă asemenea caracteristici, mai ales evidențiind în mod special prezența sau absența anumitor ingrediente sau/și nutrienți;
- (d) sugerând, prin intermediul prezentării, în descrieri sau imagini, prezența unui anumit produs alimentar sau a unui anumit ingredient, câtă vreme, în realitate, o componentă prezentă în mod natural sau un ingredient utilizat în mod normal în respectivul produs alimentar a fost înlocuit(ă) cu o altă componentă sau cu un alt ingredient.

(2) Informațiile referitoare la produse alimentare sunt precise, clare și ușor de înțeles de către consumator.

(3) Sub rezerva derogărilor prevăzute de legislația Uniunii aplicabile apelor minerale naturale și produselor alimentare cu destinații nutriționale speciale, informațiile referitoare la produse alimentare nu atribuie niciunui produs alimentar proprietăți de prevenire, de tratament sau de vindecare a unei boli umane și nu evocă astfel de proprietăți.

(4) Alineatele (1), (2) și (3) se aplică, de asemenea:

- (a) publicității;
- (b) prezentării produselor alimentare, în special formei, aspectului sau ambalajului acestora, materialului folosit pentru ambalare, modului în care sunt prezentate, precum și locului în care sunt expuse.

*Articolul 8***Responsabilități**

(1) Operatorul din sectorul alimentar căruia îi revine răspunderea pentru informarea consumatorilor cu privire la produse alimentare este operatorul sub a cărui denumire sau denumire comercială se comercializează produsul alimentar sau, dacă operatorul respectiv nu are sediul în Uniune, importatorul pe piața Uniunii Europene.

(2) Operatorul din sectorul alimentar căruia îi revine răspunderea pentru informarea consumatorilor cu privire la produse alimentare asigură existența și acuratețea informațiilor referitoare la produse alimentare în conformitate cu legislația aplicabilă privind informațiile referitoare la produse alimentare și cu cerințele dispozițiilor de drept intern relevante.

(3) Operatorii din sectorul alimentar care nu intervin în informațiile referitoare la produse alimentare nu furnizează produse alimentare despre care știu sau presupun, pe baza informațiilor pe care le dețin în calitate de profesioniști, că nu sunt conforme cu legislația aplicabilă privind informațiile referitoare la produse alimentare și cu cerințele dispozițiilor de drept intern relevante.

(4) Operatorii din sectorul alimentar, în cadrul întreprinderilor pe care le gestionează, nu modifică informațiile care însoțesc un produs alimentar dacă o astfel de modificare ar induce în eroare consumatorul final sau ar reduce în orice alt mod nivelul de protecție a consumatorului și posibilitățile acestuia de a alege în cunoștință de cauză. Operatorii din sectorul alimentar sunt răspunzători de orice modificări pe care le efectuează în cazul informațiilor referitoare la produse alimentare care însoțesc un produs alimentar.

(5) Fără a aduce atingere alineatelor (2)-(4), operatorii din sectorul alimentar, în cadrul întreprinderilor pe care le gestionează, asigură și verifică respectarea cerințelor legislației privind informațiile referitoare la produse alimentare și ale dispozițiilor naționale corespunzătoare relevante pentru activitățile lor.

(6) În cadrul întreprinderilor pe care le gestionează, operatorii din sectorul alimentar asigură transmiterea informațiilor privind produse alimentare care nu sunt preambalate și care sunt destinate consumatorului final sau unei unități de restaurație colectivă către operatorul din sectorul alimentar care recepționează produse alimentare respective pentru a permite, atunci când este necesar, furnizarea informațiilor obligatorii referitoare la produse alimentare către consumatorul final.

(7) În următoarele cazuri, operatorii din sectorul alimentar asigură, în cadrul întreprinderilor pe care le gestionează, menționarea informațiilor obligatorii prevăzute la articolele 9 și 10 pe preambalaj sau pe o etichetă atașată acestuia sau pe documentele comerciale referitoare la produsele alimentare, în cazul în care se poate garanta că documentele respective însoțesc produsul alimentar la care se referă sau au fost trimise înaintea livrării sau concomitent cu aceasta:

- (a) în cazul în care produsul alimentar preambalat este destinat consumatorului final, dar este comercializat într-o etapă anterioară vânzării către acesta și în cazul în care această etapă nu implică vânzarea către o unitate de restaurație colectivă;
- (b) în cazul în care produsul alimentar preambalat este destinat unităților de restaurație colectivă pentru a fi preparat, prelucrat, împărțit sau decupat.

Fără a aduce atingere dispozițiilor primului paragraf, operatorii din sectorul alimentar asigură includerea mențiunilor prevăzute la articolul 9 alineatul (1) literele (a), (f), (g) și (h) și pe ambalajul extern în care produsele alimentare preambalate sunt prezentate spre comercializare.

(8) Operatorii din sectorul alimentar care le furnizează altor operatori din sectorul alimentar produse alimentare care nu sunt destinate consumatorului final sau unităților de restaurație colectivă se asigură că respectivii operatori din sectorul alimentar primesc suficiente informații care să le permită, după caz, să își îndeplinească obligațiile în temeiul alineatului (2).

CAPITOLUL IV

INFORMAȚII OBLIGATORII REFERITOARE LA PRODUSELE ALIMENTARE

SECȚIUNEA 1

Conținut și prezentare

Articolul 9

Lista mențiunilor obligatorii

(1) În conformitate cu articolele 10-35 și sub rezerva excepțiilor prevăzute în prezentul capitol, este obligatorie menționarea următoarelor informații.

- (a) denumirea produsului alimentar;
- (b) lista ingredientelor;
- (c) orice ingredient sau adjuvant tehnologic menționat în anexa II sau provenit dintr-o substanță sau dintr-un produs menționat în anexa II care provoacă alergii sau intoleranță, utilizat în fabricarea sau prepararea unui produs alimentar și încă prezent în produsul finit, chiar și într-o formă modificată;
- (d) cantitatea de anumite ingrediente sau categorii de ingrediente;

- (e) cantitatea netă de produs alimentar;
- (f) data durabilității minimale sau data limită de consum;
- (g) condițiile speciale de păstrare și/sau condițiile de utilizare;
- (h) numele sau denumirea comercială și adresa operatorului din sectorul alimentar menționat la articolul 8 alineatul (1);
- (i) țara de origine sau locul de proveniență, în cazurile menționate la articolul 26;
- (j) instrucțiuni de utilizare, în cazul în care omiterea lor ar îngreuna utilizarea corectă a produsului alimentar;
- (k) pentru băuturile care conțin mai mult de 1,2 % de alcool în volum, concentrația alcoolică dobândită;
- (l) o declarație nutrițională.

(2) Mențiunile prevăzute la alineatul (1) sunt exprimate prin cuvinte și cifre. Fără a aduce atingere articolului 35, acestea pot fi menționate suplimentar prin pictograme sau simboluri.

(3) Atunci când Comisia adoptă acte delegate și acte de punere în aplicare la care se face referire în prezentul articol, mențiunile prevăzute la alineatul (1) pot fi în mod alternativ exprimate prin intermediul pictogramelor sau al simbolurilor, în locul cuvintelor sau al cifrelor.

Pentru a se asigura că consumatorii beneficiază de alte mijloace de prezentare a informațiilor obligatorii referitoare la produsele alimentare decât cuvintele sau cifrele și cu condiția să se asigure același nivel de informare ca atunci când se utilizează cuvinte și cifre, Comisia, ținând seama de elementele care dovedesc înțelegerea uniformă de către consumatori, poate stabili, prin intermediul actelor delegate în conformitate cu articolul 51, criteriile în baza cărora una sau mai multe mențiuni prevăzute la alineatul (1) pot fi exprimate prin pictograme sau simboluri în loc de cuvinte sau cifre.

(4) Pentru a asigura punerea în aplicare uniformă a dispozițiilor alineatului (3) din prezentul articol, Comisia poate adopta acte de punere în aplicare privind modalitățile de aplicare a criteriilor definite în conformitate cu alineatul (3) pentru a exprima una sau mai multe mențiuni prin intermediul pictogramelor sau simbolurilor în locul cuvintelor sau cifrelor. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 48 alineatul (2).

Articolul 10

Mențiuni obligatorii suplimentare pentru anumite tipuri sau categorii de produse alimentare

(1) În plus față de mențiunile prevăzute la articolul 9 alineatul (1), în anexa III sunt prevăzute mențiuni obligatorii suplimentare pentru anumite tipuri sau categorii de produse alimentare.

(2) Pentru a asigura informarea consumatorilor în ceea ce privește tipurile și categoriile specifice de produse alimentare și pentru a ține seama de progresele tehnologice, evoluțiile științifice, protecția sănătății consumatorilor sau utilizarea sigură a unui produs alimentar, Comisia poate modifica anexa III prin intermediul actelor delegate, în conformitate cu articolul 51.

În cazul apariției unui risc pentru sănătatea consumatorilor, atunci când motive de maximă urgență o impun, procedura prevăzută la articolul 52 se aplică actelor delegate adoptate în temeiul prezentului articol.

Articolul 11

Metrologie

Dispozițiile articolului 9 nu aduc atingere dispozițiilor mai specifice ale Uniunii în materie de metrologie.

Articolul 12

Punerea la dispoziție și amplasarea informațiilor obligatorii referitoare la produsele alimentare

(1) Informațiile obligatorii referitoare la produsele alimentare, pentru toate produsele alimentare, sunt disponibile și ușor accesibile, în conformitate cu prezentul regulament.

(2) În cazul produselor alimentare preambalate, informațiile obligatorii apar direct pe ambalaj sau pe eticheta atașată la acesta.

(3) Pentru a se asigura că consumatorii pot beneficia de alte mijloace de furnizare a informațiilor obligatorii referitoare la produsele alimentare, mai bine adaptate pentru anumite mențiuni obligatorii, și cu condiția să se asigure același nivel de informare ca și prin intermediul ambalajului sau etichetei, Comisia, ținând seama de elementele care dovedesc înțelegerea uniformă de către consumatori și de utilizarea răspândită a acestor mijloace în rândul consumatorilor, poate stabili, prin intermediul actelor delegate în conformitate cu articolul 51, criteriile în baza cărora anumite mențiuni obligatorii pot fi exprimate prin alte mijloace decât pe pachet sau pe etichetă.

(4) Pentru a asigura punerea în aplicare uniformă a alineatului (3) din prezentul articol, Comisia poate adopta acte de punere în aplicare privind modalitățile de aplicare a criteriilor prevăzute la alineatul (3) pentru exprimarea anumitor mențiuni obligatorii prin alte mijloace decât ambalajul sau eticheta. Respectiv actele de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 48 alineatul (2).

(5) În cazul produselor alimentare care nu sunt preambalate, se aplică dispozițiile articolului 44.

Articolul 13

Modul de prezentare a mențiunilor obligatorii

(1) Fără a aduce atingere măsurilor naționale adoptate în temeiul articolului 44 alineatul (2), informațiile obligatorii

referitoare la produsele alimentare sunt amplasate într-un loc evident, astfel încât să fie ușor vizibile, lizibile și, după caz, indelebile. Acestea nu trebuie să fie în niciun caz disimulate, ascunse, trunchiate sau separate prin orice alte reprezentări scrise sau imagini sau prin orice alt element intercalat.

(2) Fără a aduce atingere dispozițiilor specifice ale Uniunii aplicabile anumitor produse alimentare, atunci când apar pe ambalaj sau pe eticheta atașată la acesta, mențiunile obligatorii prevăzute la articolul 9 alineatul (1) se imprimă pe ambalaj sau pe etichetă astfel încât să se asigure o lizibilitate bună, cu caractere folosind dimensiuni ale fontului pentru care înălțimea literei mici x, astfel cum este definită în anexa IV, este mai mare sau egală cu 1,2 mm.

(3) În cazul ambalajelor sau al recipientelor la care cea mai mare față prezintă o suprafață mai mică de 80 cm², dimensiunea fontului înălțimii literei mici x menționată la alineatul (2) este mai mare sau egală cu 0,9 mm.

(4) În scopul atingerii obiectivelor prezentului regulament, Comisia stabilește, prin intermediul actelor delegate în conformitate cu articolul 51, norme privind lizibilitatea.

Cu același scop ca cel menționat la primul paragraf, Comisia poate, prin intermediul actelor delegate, în conformitate cu articolul 51, să extindă cerințele de la alineatul (5) din prezentul articol la mențiunile obligatorii suplimentare pentru categorii sau tipuri specifice de produse alimentare.

(5) Mențiunile prevăzute la articolul 9 alineatul (1) literele (a), (e) și (k) figurează în același câmp vizual.

(6) Dispozițiile alineatului (5) din prezentul articol nu se aplică în cazurile menționate la articolul 16 alineatele (1) și (2).

Articolul 14

Vânzarea la distanță

(1) Fără a aduce atingere cerințelor privind informațiile prevăzute la articolul 9, în cazul produselor alimentare preambalate oferite spre vânzare prin mijloace de comunicare la distanță:

(a) informațiile obligatorii referitoare la produsele alimentare, cu excepția mențiunilor prevăzute la articolul 9 alineatul (1) litera (f), sunt puse la dispoziție înainte de cumpărare și apar pe suportul de vânzare la distanță sau sunt furnizate prin alte mijloace corespunzătoare identificate în mod clar de către operatorul din sectorul alimentar. În cazul în care sunt utilizate alte mijloace corespunzătoare, informațiile obligatorii referitoare la produsele alimentare sunt puse la dispoziție fără ca prin aceasta operatorii din sectorul alimentar să impună costuri suplimentare consumatorilor;

(b) toate mențiunile obligatorii sunt puse la dispoziție în momentul livrării.

(2) În cazul produselor alimentare care nu sunt preambalate oferite spre vânzare prin mijloace de comunicare la distanță, mențiunile obligatorii în temeiul articolului 44 sunt puse la dispoziție în conformitate cu alineatul (1) din prezentul articol.

(3) Alineatul (1) litera (a) nu se aplică produselor alimentare oferite spre vânzare prin intermediul automatelor sau al incintelor comerciale automatizate.

Articolul 15

Cerințe lingvistice

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 9 alineatul (3), informațiile obligatorii referitoare la produsele alimentare sunt redactate într-o limbă ușor de înțeles de către consumatorii din statele membre în care se comercializează produsul alimentar.

(2) Statul membru în care este comercializat un produs alimentar poate să prevadă, pe teritoriul său, ca aceste mențiuni să figureze în una sau mai multe dintre limbile oficiale ale Uniunii.

(3) Alineatele (1) și (2) nu împiedică redactarea mențiunilor în mai multe limbi.

Articolul 16

Omisunea anumitor mențiuni obligatorii

(1) În cazul buteliilor de sticlă destinate reutilizării, care au un marcaj indelebil și care, prin urmare, nu poartă nici etichetă, nici inel, nici manșetă, sunt obligatorii numai mențiunile prevăzute la articolul 9 alineatul (1) literele (a), (c), (e), (f) și (l).

(2) În cazul ambalajelor sau al recipientelor la care cea mai mare față prezintă o suprafață mai mică de 10 cm², numai mențiunile prevăzute la articolul 9 alineatul (1) literele (a), (c), (e), (f) sunt obligatorii pe ambalaj sau pe etichetă. Mențiunile prevăzute la articolul 9 alineatul (1) litera (b) sunt furnizate prin alte mijloace sau sunt puse la dispoziție la cererea consumatorului.

(3) Fără a aduce atingere altor dispoziții ale Uniunii care prevăd o declarație nutrițională obligatorie, declarația menționată la articolul 9 alineatul (1) litera (l) nu este obligatorie pentru produsele alimentare menționate în anexa V.

(4) Fără a aduce atingere altor dispoziții ale Uniunii care prevăd o listă a ingredientelor sau o declarație nutrițională obligatorie, mențiunile de la articolul 9 alineatul (1) literele (b) și (l) nu sunt obligatorii pentru băuturile care conțin mai mult de 1,2 % alcool în volum.

Până la 13 decembrie 2014, Comisia întocmește un raport privind aplicarea articolului 18 și a articolului 30 alineatul (1) în cazul produselor menționate la prezentul alineat și în care abordează chestiunea acoperirii în viitor a unor categorii de băuturi alcoolice, în special, de obligația de a fi însoțite de informații privind valoarea energetică și motivele care ar justifica eventualele excepții, ținând seama de nevoia de a

asigura coerența cu alte politici relevante ale Uniunii. În acest context, Comisia ia în considerare necesitatea de a propune o definiție a băuturilor de tip „alcopop”.

Comisia alătură raportului respectiv o propunere legislativă, dacă este cazul, care să stabilească norme pentru o listă a ingredientelor sau o declarație nutrițională obligatorie pentru aceste produse.

SECȚIUNEA 2

Dispoziții detaliate privind mențiunile obligatorii

Articolul 17

Denumirea produsului alimentar

(1) Denumirea produsului alimentar este denumirea sa legală. În absența unei asemenea denumiri, denumirea produsului alimentar este denumirea sa curentă sau, în cazul în care nu există o denumire curentă sau aceasta nu este folosită, se indică denumirea descriptivă a produsului alimentar.

(2) Se permite utilizarea în statul membru de comercializare a denumirii sub care produsul alimentar este fabricat și comercializat legal în statul membru de producție. Cu toate acestea, atunci când aplicarea celorlalte dispoziții ale prezentului regulament, în special a celor prevăzute la articolul 9, nu este de natură să permită consumatorilor din statul membru de comercializare să cunoască natura reală a produsului alimentar și să îl deosebească de produsele alimentare cu care ar putea fi confundat, denumirea produsului alimentar este însoțită de alte informații descriptive, care trebuie să figureze în apropierea acesteia.

(3) În cazuri excepționale, denumirea produsului alimentar din statul membru de producție nu se utilizează în statul membru de comercializare atunci când produsul alimentar pe care aceasta îl desemnează în statul membru de producție este atât de diferit, din punct de vedere al compoziției sau al fabricării sale, de produsul alimentar cunoscut sub această denumire în statul membru de comercializare, încât dispozițiile de la alineatul (2) nu sunt suficiente pentru a garanta, în statul membru de comercializare, o informare corectă a consumatorilor.

(4) Nicio denumire protejată, fie ea proprietate intelectuală, marcă de comerț sau nume fantezist, nu se poate substitui denumirii produsului alimentar.

(5) În anexa VI sunt prevăzute dispoziții specifice privind denumirea produsului alimentar și mențiunile care îl însoțesc.

Articolul 18

Lista ingredientelor

(1) Lista ingredientelor este precedată de un titlu sau de o mențiune corespunzătoare care conține cuvântul „ingrediente”. Lista respectivă cuprinde toate ingredientele din produsul alimentar, în ordinea descrescătoare a ponderii lor în momentul utilizării lor la fabricarea produsului alimentar.

(2) Ingredientele sunt desemnate prin denumirea lor specifică, după caz, în conformitate cu normele prevăzute la articolul 17 și în anexa VI.

(3) Toate ingredientele prezente sub formă de nanomateriale fabricate trebuie specificate în mod clar în lista ingredientelor. Denumirile acestor ingrediente sunt urmate de cuvântul „nano” între paranteze.

(4) Specificațiile tehnice pentru aplicarea alineatelor (1) și (2) din prezentul articol sunt prevăzute în anexa VII.

(5) În scopul atingerii obiectivelor prezentului regulament, Comisia, prin intermediul actelor delegate în conformitate cu articolul 51, ajustează și adaptează definiția nanomaterialelor fabricate menționate la articolul 2 alineatul (2) litera (t) în funcție de progresele tehnice și științifice sau de definițiile convenite la nivel internațional.

Articolul 19

Omisiunea listei ingredientelor

(1) Pentru următoarele produse alimentare nu este obligatorie furnizarea unei liste de ingrediente:

(a) fructelor și legumelor proaspete, inclusiv cartofii, care nu au fost curățate, tăiate sau nu au făcut obiectul altui tratament similar;

(b) apele carbogazoase, în a căror descriere se indică caracterul carbogazos;

(c) oțeturile de fermentație provenite exclusiv dintr-un singur produs de bază, cu condiția să nu fi fost adăugat niciun alt ingredient;

(d) brânzeturile, untul, laptele și smântâna fermentate la care nu au fost adăugate alte ingrediente decât produsele lactate, enzimele alimentare și culturile de microorganisme necesare fabricării sau sarea necesară pentru fabricarea brânzeturilor, altele decât cele proaspete sau topite;

(e) produsele alimentare care conțin un singur ingredient, cu următoarele condiții:

(i) denumirea produsului alimentar să fie identică cu numele ingredientului; sau

(ii) denumirea produsului alimentar să permită identificarea clară a naturii ingredientului.

(2) Pentru a ține seama de relevanța pentru consumatori a unei liste a ingredientelor pentru anumite tipuri sau categorii de produse alimentare, Comisia poate, în cazuri excepționale, prin intermediul unor acte delegate, în conformitate cu articolul 51, să completeze dispozițiile de la alineatul (1) din prezentul articol, cu condiția ca omisiunile să nu determine o informare neadecvată a consumatorului final și a unităților de restaurație colectivă.

Articolul 20

Omisiunea compuşilor unui produs alimentar din lista ingredientelor

Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 21, menționarea în lista ingredientelor a următorilor compuşii ai unui produs alimentar nu este obligatorie:

(a) compuşii unui ingredient care, în cursul procesului de fabricație, au fost temporar extrași pentru fi reincorporați apoi într-o cantitate care nu depășește conținutul inițial;

(b) aditivii alimentari și enzimele alimentare:

(i) a căror prezență într-un produs alimentar este datorată exclusiv faptului că erau conținuți în unul sau în mai multe ingrediente ale produsului respectiv, în conformitate cu principiul transferului la care se face trimitere la articolul 18 alineatul (1) literele (a) și (b) din Regulamentul (CE) nr. 1333/2008, cu condiția să nu mai îndeplinească nicio funcție tehnologică în produsul finit; sau

(ii) care sunt utilizați ca adjuvanți tehnologici;

(c) substanțele suport și substanțele care nu sunt aditivi alimentari, dar sunt utilizate în același mod și cu același scop ca substanțele suport și care sunt utilizate în cantități strict necesare;

(d) substanțele care nu sunt aditivi alimentari, dar care sunt folosite în același mod și în același scop ca și adjuvanții tehnologici și care rămân prezente în produsul finit, chiar dacă într-o formă modificată;

(e) apa:

(i) atunci când se utilizează în procesul de fabricație numai pentru a permite reconstituirea unui ingredient utilizat într-o formă concentrată sau deshidratată; sau

(ii) în cazul lichidului de acoperire care, în mod normal, nu se consumă.

Articolul 21

Etichetarea anumitor substanțe sau produse care provoacă alergii sau intoleranțe

(1) Fără a aduce atingere normelor adoptate în temeiul articolului 44 alineatul (2), mențiunile la care se face referire la articolul 9 alineatul (1) litera (c) îndeplinesc următoarele cerințe:

(a) sunt incluse în lista ingredientelor, în conformitate cu normele prevăzute la articolul 18 alineatul (1), făcându-se referire în mod clar la numele substanței sau produsului, enumerate în anexa II; și

(b) denumirea substanței sau a produsului astfel cum este prevăzută în anexa II este pusă în evidență printr-un set de caracteristici grafice care o diferențiază clar de restul listei de ingrediente, de exemplu prin font, stilul caracterelor sau culoarea de fond.

În lipsa unei liste a ingredientelor, reprezentarea mențiunilor la care se face referire la articolul 9 alineatul (1) litera (c) include cuvântul „conține” urmat de numele substanței sau al produsului, enumerate în anexa II.

În cazul în care mai multe ingrediente sau mai mulți adjuvanți tehnologici ai unui produs alimentar provin dintr-o singură substanță sau dintr-un singur produs enumerat în anexa II, indicațiile de pe etichetă clarifică acest fapt în cazul fiecărui ingredient sau adjuvant tehnologic în cauză.

Includerea mențiunilor la care se face referire la articolul 9 alineatul (1) litera (c) nu este obligatorie în cazurile în care numele produsului alimentar face referire în mod clar la substanța sau produsul în cauză.

(2) Pentru a asigura o mai bună informare a consumatorilor și pentru a ține seama de cele mai recente progrese științifice și cunoștințe tehnice, Comisia reexaminează sistematic și, după caz, actualizează lista din anexa II prin intermediul actelor delegate, în conformitate cu articolul 51.

În cazul apariției unui risc pentru sănătatea consumatorilor, atunci când motive de maximă urgență o impun, procedura prevăzută la articolul 52 se aplică actelor delegate adoptate în conformitate cu prezentul articol.

Articolul 22

Indicarea cantității ingredientelor

(1) Indicarea cantității unui ingredient sau a unei categorii de ingrediente utilizat(e) la fabricarea sau prepararea unui produs alimentar este obligatorie atunci când ingredientul sau categoria de ingrediente în cauză:

(a) figurează în denumirea produsului alimentar sau sunt asociate de obicei de către consumator cu denumirea respectivă;

(b) sunt scoase în evidență în etichetare prin cuvinte, imagini sau reprezentări grafice; sau

(c) sunt esențiale pentru a caracteriza un produs alimentar și pentru a-l diferenția de produsele cu care ar putea fi confundat din cauza denumirii sau aspectului său.

(2) Specificațiile tehnice pentru aplicarea alineatului (1), inclusiv cazurile specifice în care nu este obligatorie indicarea cantităților pentru anumite ingrediente, sunt prevăzute în anexa VIII.

Articolul 23

Cantitatea netă

(1) Cantitatea netă a unui produs alimentar este exprimată în litri, centilitri, mililitri, kilograme sau grame, după caz:

(a) în unități de volum pentru produsele lichide;

(b) în unități de masă pentru alte produse.

(2) Pentru a asigura o mai bună înțelegere de către consumatori a informațiilor referitoare la produsele alimentare care figurează pe etichetă, Comisia poate stabili, pentru anumite produse alimentare specificate, prin intermediul unor acte delegate, în conformitate cu articolul 51, o modalitate de exprimare a cantității nete diferită de cea menționată la alineatul (1) din prezentul articol.

(3) Specificațiile tehnice pentru aplicarea alineatului (1), inclusiv cazurile specifice în care nu este obligatorie indicarea cantității nete, sunt prevăzute în anexa IX.

Articolul 24

Data durabilității minime, data limită de consum și data congelării

(1) În cazul produselor alimentare foarte perisabile din punct de vedere microbiologic și care, din cauza acestui fapt, pot reprezenta, după o scurtă perioadă, un pericol imediat pentru sănătatea umană, data durabilității minime se înlocuiește cu data limită de consum. După data limită de consum se consideră că un produs alimentar nu prezintă siguranță, în conformitate cu articolul 14 alineatele (2)-(5) din Regulamentul (CE) nr. 178/2002.

(2) Data corespunzătoare este indicată în conformitate cu anexa X.

(3) Pentru a asigura o aplicare uniformă a modalității de indicare a datei durabilității minime, menționată la punctul 1 litera (c) din anexa X, Comisia poate adopta acte de punere în aplicare în care sunt stabilite norme în acest sens. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 48 alineatul (2).

Articolul 25

Condiții de păstrare sau condiții de utilizare

(1) În cazurile în care produsele alimentare necesită condiții speciale de păstrare și/sau utilizare, aceste condiții sunt indicate.

(2) Pentru a permite păstrarea sau utilizarea corespunzătoare a produselor alimentare după deschiderea ambalajului, se precizează condițiile de păstrare și/sau termenul limită de consum, atunci când este cazul.

Articolul 26

Țara de origine sau locul de proveniență

(1) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere cerințelor de etichetare stabilite prin dispoziții specifice ale Uniunii, în special prin Regulamentul (CE) nr. 509/2006 al Consiliului din 20 martie 2006 privind specialitățile tradiționale garantate din produse agricole și alimentare ⁽¹⁾ și Regulamentul (CE) nr. 510/2006 din 20 martie 2006 privind protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole și alimentare ⁽²⁾.

(2) Mențiunile privind țara de origine sau locul de proveniență sunt obligatorii:

(a) în cazul în care lipsa acestor informații ar putea induce consumatorul în eroare în ceea ce privește adevărata țară de origine sau adevăratul loc de proveniență a produsului alimentar, în special dacă informațiile care însoțesc produsul alimentar sau eticheta în ansamblul ei ar sugera în alt fel că produsul are o altă țară de origine sau un alt loc de proveniență;

(b) pentru tipurile de carne care se încadrează la codurile din Nomenclatura combinată („NC”) enumerate în anexa XI. Aplicarea dispozițiilor de la prezenta literă face obiectul adoptării actelor de punere în aplicare menționate la alineatul (8).

(3) În cazul în care se indică țara de origine sau locul de proveniență a produsului și aceasta (acesta) nu este aceeași (aceleași) cu țara de origine sau locul de proveniență a ingredientului primar:

(a) se indică de asemenea țara de origine sau locul de proveniență a ingredientului (ingredientelor) primar(e); sau

(b) se indică faptul că țara de origine sau locul de proveniență a ingredientului (ingredientelor) primar(e) diferă de țara de origine sau locul de proveniență a produsului alimentar.

Aplicarea dispozițiilor de la prezentul alineat face obiectul adoptării normelor de aplicare menționate la alineatul (8).

(4) În termen de cinci ani de la punerea în aplicare a dispozițiilor de la alineatul (2) litera (b), Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport pentru a evalua indicarea obligatorie pe etichetă a țării de origine sau a locului de proveniență ale produselor menționate la litera respectivă.

(5) Până la 13 decembrie 2014, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului rapoarte privind indicarea obligatorie a țării de origine sau a locului de proveniență pentru următoarele produse alimentare:

(a) alte tipuri de carne decât carnea de vită și mânzat și decât cele menționate la alineatul (2) litera (b);

(b) lapte;

(c) laptele utilizat ca ingredient în produsele lactate;

(d) produse alimentare neprelucrate;

(e) produsele dintr-un singur ingredient;

(f) ingrediente care reprezintă mai mult de 50 % dintr-un produs alimentar.

(6) Până la 13 decembrie 2013, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind indicarea obligatorie a țării de origine sau a locului de proveniență pentru carnea folosită ca ingredient.

(7) Rapoartele menționate la alineatele (5) și (6) iau în considerare nevoia de informare a consumatorului, fezabilitatea măsurii privind indicarea obligatorie a țării de origine sau a locului de proveniență, precum și analiza costurilor și beneficiilor rezultate din introducerea unor astfel de măsuri, inclusiv impactul juridic asupra pieței interne și impactul asupra comerțului internațional.

Comisia poate însoți rapoartele respective de propuneri de modificare a dispozițiilor relevante ale Uniunii.

(8) Până la 13 decembrie 2013, în urma evaluărilor de impact, Comisia adoptă acte de punere în aplicare privind aplicarea alineatului (2) litera (b) și a alineatului (3) din prezentul articol. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 48 alineatul (2).

(9) În cazul produselor alimentare menționate la alineatul (2) litera (b), la alineatul (5) litera (a) și la alineatul (6), rapoartele și evaluările de impact realizate în temeiul acestui articol au în vedere, printre altele, opțiunile privind modalitățile de indicare a țării de origine sau a locului de proveniență a acestor produse alimentare, în special în ceea ce privește fiecare dintre următoarele date importante referitoare la viața animalului:

(a) locul nașterii;

(b) locul unde a fost crescut;

(c) locul unde a fost sacrificat.

Articolul 27

Instrucțiuni de utilizare

(1) Instrucțiunile de utilizare a unui produs alimentar sunt indicate astfel încât să permită o utilizare corespunzătoare a respectivului produs alimentar.

⁽¹⁾ JO L 93, 31.3.2006, p. 1.

⁽²⁾ JO L 93, 31.3.2006, p. 12.

(2) Comisia poate adopta acte de punere în aplicare care stabilesc norme detaliate de punere în aplicare a dispozițiilor alineatului (1) în cazul anumitor produse alimentare. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 48 alineatul (2).

Articolul 28

Concentrația alcoolică

(1) Normele privind indicarea concentrației alcoolice în volum, în ceea ce privește produsele clasificate în Nomenclatura combinată („NC”) sub codul 2204, sunt cele prevăzute în dispozițiile specifice ale Uniunii aplicabile acestor produse.

(2) Concentrația alcoolică dobândită a băuturilor care conțin mai mult de 1,2 % alcool în volum, altele decât cele menționate la alineatul (1), este indicat în conformitate cu anexa XII.

SECȚIUNEA 3

Declarația nutrițională

Articolul 29

Relația cu alte acte legislative

(1) Prezenta secțiune nu se aplică produselor alimentare care intră în domeniul de aplicare a următoarelor acte legislative:

(a) Directiva 2002/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 iunie 2002 referitoare la apropierea legislațiilor statelor membre privind suplimentele alimentare ⁽¹⁾;

(b) Directiva 2009/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 iunie 2009 privind exploatarea și comercializarea apelor minerale naturale ⁽²⁾.

(2) Prezenta secțiune se aplică fără a aduce atingere Directivei 2009/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 privind produsele alimentare cu destinație nutrițională specială ⁽³⁾ și directivelor specifice prevăzute la articolul 4 alineatul (1) din directiva menționată.

Articolul 30

Conținut

(1) Declarația nutrițională obligatorie cuprinde următoarele informații:

(a) valoarea energetică; și

(b) cantitatea de grăsimi, acizi grași saturați, glucide, zaharuri, proteine și sare.

După caz, o declarație care să indice faptul că prezența conținutului de sare se datorează exclusiv prezenței în mod natural a sodiului poate figura în imediata apropiere a declarației nutriționale.

(2) Conținutul declarației nutriționale obligatorii menționate la alineatul (1) poate fi completat cu indicarea cantităților unuia sau mai multor elemente dintre următoarele:

(a) acizi grași mononesaturați;

(b) acizi grași polinesaturați;

(c) polioli;

(d) amidon;

(e) fibre;

(f) oricare dintre vitaminele sau mineralele menționate în partea A punctul 1 din anexa XIII și prezente în cantități semnificative, astfel cum sunt definite în partea A punctul 2 din anexa XIII.

(3) În cazul în care etichetarea produselor alimentare preambalate prevede declarația nutrițională obligatorie menționată la alineatul (1), următoarele informații referitoare la produsele alimentare pot fi repetate pe etichetă:

(a) valoarea energetică; sau

(b) valoarea energetică și cantitățile de grăsimi, de acizi grași saturați, de zaharuri și de sare.

(4) Prin derogare de la articolul 36 alineatul (1), în cazul în care etichetarea produselor menționate la articolul 16 alineatul (4) prevede o declarație nutrițională, conținutul declarației poate fi limitat numai la valoarea energetică.

(5) Fără a aduce atingere articolului 44 și prin derogare de la articolul 36 alineatul (1), în cazul în care etichetarea produselor menționate la articolul 44 alineatul (1) prevede o declarație nutrițională, conținutul declarației poate fi limitat numai la:

(a) valoarea energetică; sau

(b) valoarea energetică și cantitățile de grăsimi, de acizi grași saturați, de zaharuri și de sare.

(6) Pentru a ține seama de relevanța mențiunilor prevăzute la alineatele (2)-(5) din prezentul articol pentru informarea consumatorilor, Comisia poate, prin intermediul unor acte delegate, în conformitate cu articolul 51, să modifice listele de la alineatele (2)-(5) din prezentul articol, prin adăugarea sau eliminarea unor mențiuni.

⁽¹⁾ JO L 183, 12.7.2002, p. 51.

⁽²⁾ JO L 164, 26.6.2009, p. 45.

⁽³⁾ JO L 124, 20.5.2009, p. 21.

(7) Până la 13 decembrie 2014, Comisia, ținând seama de dovezile științifice și de experiența acumulată în statele membre, prezintă un raport privind prezența acizilor grași trans în produsele alimentare și în regimul alimentar de zi cu zi al populației Uniunii. Obiectivul raportului este evaluarea impactului mijloacelor adecvate care le-ar permite consumatorilor să aleagă un regim alimentar și produse alimentare mai sănătoase sau care ar putea promova furnizarea de opțiuni alimentare mai sănătoase pentru consumatori, inclusiv, printre altele, informarea consumatorilor cu privire la acizii grași trans sau la restricțiile privind utilizarea lor. După caz, Comisia poate decide să însoțească raportul respectiv de o propunere legislativă.

Articolul 31

Calcularea

(1) Valoarea energetică se calculează utilizând factorii de conversie enumerați în anexa XIV.

(2) Comisia poate adopta, prin intermediul unor acte delegate, în conformitate cu articolul 51, factorii de conversie pentru vitaminele și mineralele menționate în partea A punctul 1 din anexa XIII, care să permită un calcul mai exact al conținutului de vitamine și minerale în produsele alimentare. Factorii de conversie respectivi se adaugă la anexa XIV.

(3) Valoarea energetică și cantitățile de nutrienți menționate la articolul 30 alineatele (1)-(5) se referă la produsele alimentare astfel cum sunt vândute.

După caz, se pot furniza informații cu privire la produsul alimentar după preparare, cu condiția să fie oferite instrucțiuni de preparare suficient de detaliate, iar informațiile să se refere la produsul alimentar gata pentru consum.

(4) Valorile declarate sunt valori medii care se bazează, după caz, pe următorii factori:

(a) analiza produsului alimentar efectuată de producător;

(b) un calcul efectuat pe baza valorilor medii cunoscute sau reale ale ingredientelor utilizate; sau

(c) un calcul efectuat pe baza unor date general stabilite și acceptate.

Comisia poate adopta acte de punere în aplicare care stabilesc norme detaliate pentru punerea în aplicare uniformă a prezentului alineat în ceea ce privește precizia valorilor declarate, precum diferențele dintre valorile declarate și cele stabilite în cursul controalelor oficiale. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 48 alineatul (2).

Articolul 32

Exprimarea per 100 g sau per 100 ml

(1) Valoarea energetică și cantitatea de nutrienți menționate la articolul 30 alineatele (1)-(5) sunt exprimate în unitățile de măsură prevăzute în anexa XV.

(2) Valoarea energetică și cantitatea de nutrienți menționate la articolul 30 alineatele (1)-(5) se exprimă per 100 g sau per 100 ml.

(3) Eventuala declarație privind vitaminele și mineralele, în plus față de forma de exprimare menționată la alineatul (2), este exprimată ca procent din consumul de referință stabilit în partea A punctul 1 din anexa XIII pentru 100 g sau 100 ml.

(4) În plus față de forma de exprimare menționată la alineatul (2) din prezentul articol, valoarea energetică și cantitățile de nutrienți menționate la articolul 30 alineatele (1), (3), (4) și (5) pot fi exprimate, după caz, ca procent din consumul de referință stabilit în partea B din anexa XIII pentru 100 g sau 100 ml.

(5) În cazul în care se furnizează informații în temeiul alineatului (4), se introduce următoarea mențiune în imediată apropiere a acestora: „Consumul de referință al unui adult obișnuit (8 400 kJ/2 000 kcal)”.

Articolul 33

Exprimarea per porție sau per unitate de consum

(1) În următoarele cazuri, valoarea energetică și cantitățile de nutrienți menționate la articolul 30 alineatele (1)-(5) pot fi exprimate per porție și/sau per unitate de consum ușor identificabilă (identificabile) de către consumator, cu condiția marcării pe etichetă a cantității corespunzătoare porției sau a unității de consum utilizate și cu condiția să fie precizat numărul de porții sau de unități conținute în ambalaj:

(a) în plus față de forma de exprimare la 100 g sau la 100 ml menționată la articolul 32 alineatul (2);

(b) în plus față de forma de exprimare per 100 g sau per 100 ml menționată la articolul 32 alineatul (3) privind cantitățile de vitamine și minerale;

(c) în plus sau în loc de forma de exprimare la 100 g sau la 100 ml menționată la articolul 32 alineatul (4).

(2) Prin derogare de la articolul 32 alineatul (2), în cazurile menționate la articolul 30 alineatul (3) litera (b), cantitatea de nutrienți și/sau procentul din consumul de referință stabilit(e) în partea B din anexa XIII pot fi exprimate numai per porție sau numai per unitate de consum.

Atunci când cantitatea de nutrienți este exprimată numai per porție sau numai per unitate de consum, în conformitate cu primul paragraf, valoarea energetică se exprimă per 100 g sau per 100 ml și în funcție de porție sau unitatea de consum.

(3) Prin derogare de la articolul 32 alineatul (2), în cazurile menționate la articolul 30 alineatul (5), valoarea energetică și cantitatea de nutrienți și/sau procentul din consumul de referință stabilit(e) în partea B din anexa XIII pot fi exprimate numai per porție sau numai per unitate de consum.

(4) Porția sau unitatea utilizată sunt indicate în imediata apropiere a declarației nutriționale.

(5) Pentru a asigura o aplicare uniformă a exprimării declarației nutriționale pe porție sau per unitate de consum și pentru a asigura o bază de comparație uniformă pentru consumator, Comisia adoptă, prin acte de punere în aplicare și ținând seama de comportamentul real de consum al consumatorilor, precum și de recomandările privind regimul alimentar, norme privind exprimarea per porție sau per unitate de consum pentru anumite categorii de produse alimentare. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 48 alineatul (2).

Articolul 34

Prezentare

(1) Mențiunile la care se face referire la articolul 30 alineatele (1) și (2) sunt incluse în același câmp vizual. Acestea sunt prezentate grupat, într-un format clar și, după caz, în ordinea de prezentare prevăzută în anexa XV.

(2) Mențiunile la care se face referire la articolul 30 alineatele (1) și (2) sunt prezentate, în funcție de spațiul disponibil, sub formă de tabel, cu numerele aliniate. În cazul în care spațiul nu permite, declarația este prezentată în format liniar.

(3) Mențiunile la care se face referire la articolul 30 alineatul (3) sunt prezentate:

(a) în câmpul vizual principal; și

(b) folosind dimensiunile fontului stabilite la articolul 13 alineatul (2).

Mențiunile la care se face referire la articolul 30 alineatul (3) pot fi prezentate într-un format diferit de cel precizat la alineatul (2) din prezentul articol.

(4) Mențiunile la care se face referire la articolul 30 alineatele (4) și (5) pot fi prezentate într-un format diferit de cel precizat la alineatul (2) din prezentul articol.

(5) În cazurile în care valoarea energetică sau cantitatea de nutrient (nutrienți) dintr-un produs sunt neglijabile, informațiile referitoare la elementele respective pot fi înlocuite cu o mențiune precum „Conține cantități neglijabile de” și sunt amplasate în imediata apropiere a declarației nutriționale, dacă aceasta există.

Pentru a asigura o aplicare uniformă a prezentului alineat, Comisia poate adopta acte de punere în aplicare referitoare la valoarea energetică și la cantitățile de nutrienți menționate la

articolul 30 alineatele (1)-(5) care pot fi considerate neglijabile. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 48 alineatul (2).

(6) Pentru a asigura o aplicare uniformă a modalității de prezentare a declarației nutriționale în formatele menționate la alineatele (1)-(4) din prezentul articol, Comisia poate adopta acte de punere în aplicare în acest sens. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 48 alineatul (2).

Articolul 35

Forme de exprimare și prezentare suplimentare

(1) În plus față de formele de exprimare menționate la articolul 32 alineatele (2) și (4) și la articolul 33 și față de prezentarea menționată la articolul 34 alineatul (2), valoarea energetică și cantitatea de nutrienți menționate la articolul 30 alineatele (1)-(5) pot fi exprimate în alte moduri și/sau prezentate utilizând reprezentări grafice sau simboluri în plus față de cuvinte sau cifre, cu condiția să fie respectate următoarele cerințe:

(a) să fie bazate pe cercetări fiabile și pertinente din punct de vedere științific și să nu inducă în eroare consumatorul, astfel cum se specifică la articolul 7;

(b) crearea lor să fie rezultatul unor consultări cu o gamă largă de grupuri de părți interesate;

(c) să vizeze facilitarea înțelegerii de către consumator a contribuției sau a importanței produsului alimentar pentru valoarea energetică și conținutul de nutrienți corespunzătoare unui regim alimentar;

(d) să fie sprijinite de elemente pertinente din punct de vedere științific care să dovedească înțelegerea de către consumatorul mediu a unor astfel de forme de exprimare sau de prezentare;

(e) în cazul altor forme de exprimare, acestea să se bazeze fie pe consumul armonizat de referință prevăzut la anexa XIII, fie, în absența acestuia, pe recomandările științifice general acceptate privind valoarea energetică și aporturile de nutrienți;

(f) să fie obiective și nediscriminatorii; și

(g) aplicarea lor să nu creeze obstacole în calea liberei circulații a bunurilor.

(2) Statele membre le pot recomanda operatorilor din sectorul alimentar utilizarea uneia sau a mai multor forme suplimentare de exprimare sau de prezentare a declarației nutriționale care, în opinia lor, îndeplinesc în cea mai mare măsură cerințele prevăzute la alineatul (1) literele (a)-(g). Statele membre furnizează Comisiei detaliile acestor forme suplimentare de exprimare și de prezentare.

(3) Statele membre asigură o monitorizare adecvată a formelor suplimentare de exprimare sau de prezentare a declarației nutriționale prezente pe piață pe teritoriul lor.

Pentru a facilita monitorizarea utilizării unor astfel de forme suplimentare de exprimare sau de prezentare, statele membre le pot solicita operatorilor din sectorul alimentar care introduc pe piața națională produse alimentare care poartă astfel de informații să notifice autorității competente utilizarea unei forme suplimentare de exprimare sau de prezentare, precum și să furnizeze justificările relevante referitoare la îndeplinirea cerințelor prevăzute la alineatul (1) literele (a)-(g). În astfel de cazuri, se pot solicita, de asemenea, informații privind încetarea utilizării unor astfel de forme suplimentare de exprimare sau de prezentare.

(4) Comisia facilitează și organizează schimburi de informații între statele membre, precum și cu Comisia și părțile interesate, în ceea ce privește chestiunile legate de utilizarea unor forme suplimentare de exprimare sau de prezentare a declarației nutriționale.

(5) Ținând seama de experiența dobândită, până la 13 decembrie 2017, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind utilizarea unor forme suplimentare de exprimare și prezentare, impactul acestora asupra pieței interne și oportunitatea unei armonizări suplimentare a acestor forme de exprimare și prezentare. În acest scop, statele membre furnizează Comisiei informații relevante referitoare la utilizarea unor astfel de forme suplimentare de exprimare sau de prezentare pe piață, pe teritoriul lor. Comisia poate alătura acestui raport propuneri de modificare a dispozițiilor relevante ale Uniunii.

(6) Pentru a asigura o aplicare uniformă a prezentului articol, Comisia adoptă acte de punere în aplicare care stabilesc norme detaliate privind punerea în aplicare a alineatelor (1), (3) și (4) din prezentul articol. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 48 alineatul (2).

CAPITOLUL V

INFORMAȚII VOLUNTARE REFERITOARELA PRODUSELE ALIMENTARE

Articolul 36

Cerințe aplicabile

(1) Atunci când informațiile referitoare la produsele alimentare menționate la articolele 9 și 10 sunt oferite în mod voluntar, acestea trebuie să respecte cerințele menționate în capitolul IV secțiunile 2 și 3.

(2) Informațiile referitoare la produsele alimentare furnizate în mod voluntar respectă următoarele cerințe:

- (a) nu induc în eroare consumatorul, astfel cum se specifică la articolul 7;
- (b) nu sunt ambigue și nu derutează consumatorii; și

(c) după caz, se bazează pe date științifice relevante.

(3) Comisia adoptă acte de punere în aplicare în ceea ce privește cerințele menționate la alineatul (2) din prezentul articol pentru următoarele informații voluntare referitoare la produsele alimentare:

- (a) informații privind prezența posibilă și neintenționată în produsele alimentare a unor substanțe sau produse care provoacă alergii sau intoleranțe;
- (b) informații privind posibilitatea consumului produselor alimentare respective de către vegetarieni și vegani; și
- (c) indicarea, pe lângă aportul de referință specificat la anexa XIII, a aportului de referință pentru grupe specifice de populație.

Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 48 alineatul (2).

(4) Pentru a asigura informarea corespunzătoare a consumatorilor, atunci când operatorii din sectorul alimentar furnizează informații voluntare referitoare la produsele alimentare în mod divergent, cu riscul de a induce în eroare sau de a deruta consumatorul, Comisia poate, prin intermediul unor acte delegate, în conformitate cu articolul 51, să prevadă cazuri suplimentare de furnizare a unor informații voluntare referitoare la produsele alimentare menționate la alineatul (3) din prezentul articol.

Articolul 37

Prezentare

Informațiile oferite în mod voluntar nu trebuie să fie incluse în detrimentul spațiului disponibil pentru informațiile obligatorii.

CAPITOLUL VI

DISPOZIȚII DE DREPT INTERN

Articolul 38

Dispoziții de drept intern

(1) În ceea ce privește chestiunile armonizate în mod specific prin prezentul regulament, statele membre nu pot să adopte sau să mențină dispoziții de drept intern, cu excepția cazurilor permise de dreptul Uniunii. Respectivă dispoziții de drept intern nu creează obstacole în ceea ce privește libera circulație a mărfurilor sau cazuri de discriminare în ceea ce privește produsele alimentare din alte state membre.

(2) Fără a aduce atingere articolului 39, statele membre pot adopta dispoziții de drept intern în ceea ce privește chestiunile care nu sunt armonizate în mod specific prin prezentul regulament, în măsura în care acestea nu interzic, obstrucționează sau restricționează libera circulație a bunurilor care sunt în conformitate cu prezentul regulament.

*Articolul 39***Dispoziții de drept intern privind mențiunile obligatorii suplimentare**

(1) În afara mențiunilor obligatorii prevăzute la articolul 9 alineatul (1) și la articolul 10, în conformitate cu procedura stabilită la articolul 45, statele membre pot adopta dispoziții privind mențiuni obligatorii suplimentare pentru anumite tipuri sau categorii de produse alimentare, pentru cel puțin unul dintre următoarele motive:

- (a) protecția sănătății publice;
- (b) protecția consumatorilor;
- (c) prevenirea fraudelor;
- (d) protecția drepturilor de proprietate industrială și comercială, a indicațiilor de proveniență, a denumirilor de origine înregistrate și prevenirea concurenței neloiale.

(2) În conformitate cu alineatul (1), statele membre pot introduce dispoziții privind menționarea obligatorie a țării de origine sau a locului de proveniență a produselor alimentare numai atunci când există dovada unei legături între anumite calități ale produsului și originea sau proveniența sa. Odată cu notificarea Comisiei în legătură cu astfel de dispoziții, statele membre oferă dovezi conform cărora majoritatea consumatorilor consideră că furnizarea acestor informații prezintă o importanță deosebită.

*Articolul 40***Lapte și produse lactate**

Statele membre pot adopta dispoziții de derogare de la articolul 9 alineatul (1) și articolul 10 alineatul (1) în cazul laptelui și al produselor lactate ambalate în butelii de sticlă destinate reutilizării.

Statele membre comunică fără întârziere Comisiei textul respectivelor dispoziții.

*Articolul 41***Băuturi alcoolice**

Până la adoptarea dispozițiilor Uniunii prevăzute la articolul 16 alineatul (4), statele membre pot menține dispoziții de drept intern privind enumerarea ingredientelor în cazul băuturilor care au o concentrație alcoolică mai mare de 1,2 % în volum.

*Articolul 42***Exprimarea cantităților nete**

În absența dispozițiilor Uniunii menționate la articolul 23 alineatul (2) referitoare la exprimarea cantității nete pentru anumite produse alimentare prin altă modalitate decât cea prevăzută la articolul 23 alineatul (1), statele membre pot menține dispozițiile de drept intern adoptate înainte de 12 decembrie 2011.

Până la 13 decembrie 2014, statele membre informează Comisia cu privire la existența unor astfel de dispoziții. Comisia le supune atenției celorlalte state membre.

*Articolul 43***Indicarea voluntară a aportului de referință pentru grupe specifice de populație**

Până la adoptarea dispozițiilor Uniunii menționate la articolul 36 alineatul (3) litera (c), statele membre pot adopta măsuri de drept intern în ceea ce privește indicarea voluntară a aportului de referință pentru grupe specifice de populație.

Statele membre comunică fără întârziere Comisiei textul respectivelor dispoziții.

*Articolul 44***Dispoziții de drept intern privind produsele alimentare care nu sunt preambalate**

(1) Pentru produsele alimentare prezentate nepreambalate la vânzare către consumatorul final sau către unitățile de restaurație colectivă sau pentru produsele alimentare ambalate în locul în care sunt vândute la cererea cumpărătorului sau preambalate în vederea vânzării lor directe:

- (a) este obligatorie includerea mențiunilor specificate la articolul 9 alineatul (1) litera (c);
- (b) nu este obligatorie includerea altor mențiuni prevăzute la articolele 9 și 10, cu excepția cazului în care statele membre adoptă măsuri naționale care impun includerea unora sau a tuturor mențiunilor respective, precum și a unor elemente din mențiunile respective.

(2) Statele membre pot adopta măsuri naționale privind mijloacele prin care trebuie puse la dispoziție mențiunile specificate la alineatul (1) sau elemente din mențiunile respective și, după caz, forma de exprimare și de prezentare a acestora.

(3) Statele membre comunică fără întârziere Comisiei textul dispozițiilor prevăzute la alineatul (1) litera (b) și la alineatul (2).

*Articolul 45***Procedura de notificare**

(1) Atunci când se face trimitere la prezentul articol, statele membre care consideră necesară adoptarea noii legislații privind informarea cu privire la produsele alimentare notifică în prealabil Comisia și celelalte state membre în legătură cu măsurile avute în vedere și specifică motivele care stau la baza lor.

(2) Comisia consultă Comitetul permanent pentru lanțul alimentar și sănătatea animală înființat prin articolul 58 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 178/2002 în cazul în care consideră că o astfel de consultare este utilă sau în cazul în care un stat membru solicită acest lucru. În acest caz, Comisia se asigură că respectivul proces este transparent pentru toate părțile interesate.

(3) Statul membru care consideră necesară adoptarea noii legislații privind informarea cu privire la produsele alimentare poate lua măsurile avute în vedere numai la trei luni de la notificarea menționată la alineatul (1), cu condiția să nu fi primit un avis negativ din partea Comisiei.

(4) În cazul în care avizul Comisiei este negativ și înainte de expirarea perioadei menționate la alineatul (3) din prezentul articol, Comisia inițiază procedura de examinare menționată la articolul 48 alineatul (2) pentru a se stabili dacă măsurile avute în vedere pot fi puse în aplicare, sub rezerva unor modificări corespunzătoare, dacă este necesar.

(5) Directiva 98/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 referitoare la procedura de furnizare de informații în domeniul standardelor, reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale⁽¹⁾ nu se aplică măsurilor care intră sub incidența procedurii de notificare menționată la prezentul articol.

CAPITOLUL VII

DISPOZIȚII DE APLICARE, DISPOZIȚII DE MODIFICARE ȘI DISPOZIȚII FINALE

Articolul 46

Modificări ale anexelor

Pentru a ține seama de progresele tehnice, de evoluțiile științifice, de sănătatea consumatorilor sau de necesitatea informării consumatorilor, sub rezerva articolului 10 alineatul (2) și a articolului 21 alineatul (2) referitoare la modificarea anexelor II și III, Comisia poate, prin intermediul actelor delegate, în conformitate cu articolul 51, să modifice anexele la prezentul regulament.

Articolul 47

Perioada de tranziție pentru măsurile de punere în aplicare sau actele delegate și data de punere în aplicare a acestora

(1) Fără a aduce atingere alineatului (2) din prezentul articol, în exercitarea competențelor conferite de prezentul regulament de a adopta măsuri prin intermediul actelor de punere în aplicare în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 48 alineatul (2) sau prin intermediul unor acte delegate, în conformitate cu articolul 51, Comisia:

(a) stabilește o perioadă de tranziție corespunzătoare pentru aplicarea noilor măsuri, pe parcursul căreia produsele alimentare care poartă etichete care nu respectă noile măsuri pot fi introduse pe piață și pe parcursul căreia

stocurile din aceste produse alimentare care au fost introduse pe piață înainte de sfârșitul perioadei de tranziție pot fi vândute în continuare până la epuizarea stocului; și

(b) se asigură că măsurile respective se aplică cu începere de la data de 1 aprilie a fiecărui an calendaristic.

(2) Alineatul (1) nu se aplică în cazurile de urgență, atunci când scopul măsurilor menționate la alineatul respectiv îl constituie protecția sănătății umane.

Articolul 48

Comitetul

(1) Comisia este asistată de Comitetul permanent pentru lanțul alimentar și sănătatea animală, instituit în temeiul articolului 58 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 178/2002. Respectivul comitet este un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

În cazul în care comitetul nu emite niciun aviz, Comisia nu adoptă proiectul de act de punere în aplicare și se aplică articolul 5 alineatul (4) paragraful al treilea din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 49

Modificări la Regulamentul (CE) nr. 1924/2006

La articolul 7 din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006, primul și al doilea paragraf se înlocuiesc cu următorul text:

„Etichetarea nutrițională a produselor pentru care sunt făcute mențiuni nutriționale și/sau de sănătate este obligatorie, cu excepția publicității generice. Informațiile care trebuie să fie furnizate sunt cele specificate la articolul 30 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare (*). În cazul în care se impun mențiuni nutriționale și/sau de sănătate privind un nutrient menționat la articolul 30 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1169/2011, se declară cantitatea de nutrient în conformitate cu articolele 31-34 din regulamentul respectiv.

Cantitatea (cantitățile) de substanță (substanțe) care face (fac) obiectul unei mențiuni nutriționale sau de sănătate și care nu apar(e) în etichetarea nutrițională este (sunt) menționată (menționate) în același câmp vizual cu etichetarea nutrițională și sunt exprimate în conformitate cu articolele 31, 32 și 33 din Regulamentul (UE) nr. 1169/2011. Unitățile de măsură utilizate pentru a exprima cantitatea de substanță sunt potrivite pentru substanțele individuale în cauză.

⁽¹⁾ JO L 204, 21.7.1998, p. 37.

(*) JO L 304, 22.11.2011, p. 18”.

Articolul 50

Modificări la Regulamentul (CE) nr. 1925/2006

La articolul 7 din Regulamentul (CE) nr. 1925/2006, alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Etichetarea nutrițională a produselor în care se adaugă vitamine și minerale și care sunt reglementate prin prezentul regulament este obligatorie. Informațiile care trebuie furnizate sunt cele specificate la articolul 30 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind informarea consumatorilor referitoare la produsele alimentare și trebuie să includă cantitățile totale de vitamine și minerale prezente, atunci când acestea se adaugă produselor alimentare (*).

(*) JO L 304, 22.11.2011, p. 18”.

Articolul 51

Exercitarea delegării

(1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.

(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 9 alineatul (3), articolul 10 alineatul (2), articolul 12 alineatul (3), articolul 13 alineatul (4), articolul 18 alineatul (5), articolul 19 alineatul (2), articolul 21 alineatul (2), articolul 23 alineatul (2), articolul 30 alineatul (6), articolul 31 alineatul (2), articolul 36 alineatul (4) și articolul 46 se conferă Comisiei pe o perioadă de cinci ani de la 12 decembrie 2011. Comisia prezintă un raport privind delegarea de competențe cel târziu cu nouă luni înainte de încheierea perioadei de cinci ani. Delegarea de competențe se prelungește tacit pentru perioade de timp identice, cu excepția cazului în care Parlamentul European sau Consiliul se opun prelungirii respective cel târziu cu trei luni înainte de încheierea fiecărei perioade.

(3) Delegarea de competențe menționată la articolul 9 alineatul (3), articolul 10 alineatul (2), articolul 12 alineatul (3), articolul 13 alineatul (4), articolul 18 alineatul (5), articolul 19 alineatul (2), articolul 21 alineatul (2), articolul 23 alineatul (2), articolul 30 alineatul (6), articolul 31 alineatul (2), articolul 36 alineatul (4) și articolul 46 poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificată în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.

(4) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(5) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 9 alineatul (3), articolului 10 alineatul (2), articolului 12 alineatul (3), arti-

colului 13 alineatul (4), articolului 18 alineatul (5), articolului 19 alineatul (2), articolului 21 alineatul (2), articolului 23 alineatul (2), articolului 30 alineatul (6), articolului 31 alineatul (2), articolului 36 alineatul (4) și articolului 46 intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecțiuni în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecțiuni. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 52

Procedura de urgență

(1) Actele delegate adoptate în temeiul prezentului articol intră imediat în vigoare și se aplică atât timp cât nu se formulează nicio obiecțiune în conformitate cu alineatul (2). Notificarea unui act delegat transmisă Parlamentului European și Consiliului prezintă motivele pentru care s-a recurs la procedura de urgență.

(2) Parlamentul European sau Consiliul pot formula obiecțiuni la un act delegat în conformitate cu procedura menționată la articolul 51 alineatul (5). Într-un astfel de caz, Comisia abrogă actul fără întârziere, în urma notificării deciziei Parlamentului European sau a Consiliului de a formula obiecțiuni.

Articolul 53

Abrogare

(1) Directivele 87/250/CEE, 90/496/CE, 1999/10/CE, 2000/13/CE, 2002/67/CE și 2008/5/CE și Regulamentul (CE) nr. 608/2004 se abrogă de la 13 decembrie 2014.

(2) Trimiterile la actele abrogate se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament.

Articolul 54

Măsurile tranzitorii

(1) Produsele alimentare introduse pe piață sau etichetate înainte de 13 decembrie 2014 care nu respectă cerințele prevăzute de prezentul regulament pot fi comercializate până la epuizarea stocurilor acestor produse alimentare.

Produsele alimentare introduse pe piață sau etichetate înainte de 13 decembrie 2016 care nu respectă cerințele prevăzute la articolul 9 alineatul (1) litera (l) din prezentul regulament pot fi comercializate până la epuizarea stocurilor acestor produse alimentare.

Produsele alimentare introduse pe piață sau etichetate înainte de 1 ianuarie 2014 care nu respectă cerințele prevăzute la anexa VI partea B pot fi comercializate până la epuizarea stocurilor acestor produse alimentare.

(2) Între 13 decembrie 2014 și 13 decembrie 2016, în cazul în care declarația nutrițională este furnizată pe o bază voluntară, aceasta respectă articolele 30-35 din prezentul regulament.

(3) Fără a aduce atingere Directivei 90/496/CEE, articolului 7 din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006 și articolului 7 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1925/2006, produsele alimentare etichetate în conformitate cu articolele 30-35 din prezentul regulament pot fi introduse pe piață înainte de 13 decembrie 2014.

Fără a aduce atingere Regulamentului (CE) nr. 1162/2009 al Comisiei din 30 noiembrie 2009 de stabilire a unor măsuri tranzitorii de aplicare a Regulamentelor (CE) nr. 853/2004, (CE) nr. 854/2004 și (CE) nr. 882/2004 ale Parlamentului

European și ale Consiliului ⁽¹⁾, produsele alimentare etichetate în conformitate cu anexa VI partea B a prezentului regulament pot fi introduse pe piață înainte de 1 ianuarie 2014.

Articolul 55

Intrarea în vigoare și data aplicării

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament se aplică de la 13 decembrie 2014, cu excepția articolului 9 alineatul (1) litera (l) care se aplică de la 13 decembrie 2016 și a anexei VI partea B, care se aplică de la 1 ianuarie 2014.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Strasbourg, 25 octombrie 2011.

Pentru Parlamentul European
Președintele
J. BUZEK

Pentru Consiliu
Președintele
M. DOWGIELEWICZ

⁽¹⁾ JO L 314, 1.12.2009, p. 10.

ANEXA I

DEFINIȚII SPECIFICE

menționate la articolul 2 alineatul (4)

1. „Declarația nutrițională” sau „etichetarea nutrițională” se referă la informațiile care menționează:
 - (a) valoarea energetică; sau
 - (b) valoarea energetică și unul sau mai mulți numai dintre următorii nutrienți:
 - grăsimi (acizi grași saturați, acizi grași mononesaturați, acizi grași polinesaturați);
 - glucide (zaharuri, poliolii, amidon);
 - sare;
 - fibre;
 - proteine;
 - oricare dintre vitaminele sau mineralele menționate în anexa XIII partea A punctul 1 și prezente în cantități semnificative, după cum se prevede în anexa XIII partea A punctul 2.
2. „Grăsimi” înseamnă lipidele totale, inclusiv fosfolipidele.
3. „Acizi grași saturați” înseamnă acizii grași fără legătură dublă.
4. „Acizi grași trans” înseamnă acizi grași cu cel puțin o legătură dublă neconjugată (și anume întreruptă de cel puțin o grupare metilen) carbon-carbon, în configurație trans.
5. „Acizi grași mononesaturați” înseamnă acizii grași cu o legătură dublă în poziție cis.
6. „Acizi grași polinesaturați” înseamnă acizi grași cu două sau mai multe legături duble cis sau cismetilenice întrerupte.
7. „Glucide” înseamnă orice carbohidrat care este metabolizat în organism și care include poliolii.
8. „Zaharuri” înseamnă toate monozaharidele și dizaharidele prezente într-un produs alimentar, cu excepția poliolilor.
9. „Polioli” înseamnă alcoolii care conțin mai mult de două grupări hidroxil.
10. „Proteine” înseamnă conținutul de proteine calculat utilizând formula: $\text{proteine} = \text{azot total Kjeldahl} \times 6,25$.
11. „Sare” înseamnă conținutul de sare echivalent calculat utilizând formula: $\text{sare} = \text{sodiu} \times 2,5$.
12. „Fibre” înseamnă polimeri glucidici compuși din trei sau mai multe unități monomerice, care nu sunt nici digerați, nici absorbiți în intestinul subțire uman și care aparțin uneia dintre următoarele categorii:
 - polimeri glucidici comestibili, prezenți în mod natural în produsele alimentare consumate ca atare;
 - polimeri glucidici comestibili care au fost obținuți din materii prime alimentare prin mijloace fizice, enzimatice sau chimice și care au un efect fiziologic benefic demonstrat prin dovezi științifice general acceptate;
 - polimeri glucidici comestibili sintetici care au un efect fiziologic benefic demonstrat prin dovezi științifice general acceptate.
13. „Valoarea medie” înseamnă valoarea care reprezintă cel mai bine cantitatea de nutrienți conținută de un anumit produs alimentar și reflectă ajustări care iau în considerare variațiile sezoniere, obiceiurile de consum și alți factori care ar putea determina variația valorii efective.

ANEXA II

SUBSTANȚE CARE CAUZEAZĂ ALERGII SAU INTOLERANȚE

1. Cereale care conțin gluten, și anume: grâu, secară, orz, ovăz, grâu spelt, grâu dur sau hibrizi ai acestora și produse derivate, exceptând:
 - (a) siropurile de glucoză obținute din grâu, inclusiv dextroza ⁽¹⁾;
 - (b) maltodextrine obținute din grâu ⁽¹⁾;
 - (c) siropurile de glucoză obținute din orz;
 - (d) cerealele utilizate pentru fabricarea distilatelor sau a alcoolului etilic de origine agricolă.
2. Crustacee și produse derivate.
3. Ouă și produse derivate.
4. Pește și produse derivate, exceptând:
 - (a) gelatina de pește folosită ca substanță suport pentru preparatele de vitamine sau de carotenoide;
 - (b) gelatina de pește sau ihtiocolul folosit(ă) la limpezirea berii sau a vinului.
5. Arahide și produse derivate.
6. Soia și produse derivate, exceptând:
 - (a) uleiul și grăsimea de soia rafinate complet ⁽¹⁾;
 - (b) amestecuri naturale de tocoferoli (E306), tocoferolul D-alfa natural, acetatul de tocoferol D-alfa natural, succinatul de tocoferol D-alfa natural, obținuți din soia;
 - (c) fitosterolii și esterii de fitosterol derivați din uleiuri vegetale, obținuți din soia;
 - (d) esterul de stanol vegetal fabricat din steroli de ulei vegetal, obținuți din soia.
7. Lapte și produse derivate (inclusiv lactoză), exceptând:
 - (a) zerul utilizat pentru fabricarea distilaților sau a alcoolului etilic de origine agricolă;
 - (b) lactitolul.
8. Fructe cu coajă lemnoasă, adică: migdale (*Amygdalus communis* L.), alune de pădure (*Corylus avellana*), nuci (*Juglans regia*), nuci Caju (*Anacardium occidentale*), nuci Pecan [*Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch], nuci de Brazilia (*Bertholletia excelsa*), fistic (*Pistacia vera*), nuci de macadamia și nuci de Queensland (*Macadamia ternifolia*), precum și produse derivate, exceptând fructele cu coajă utilizate pentru fabricarea distilatelor sau a alcoolului etilic de origine agricolă.
9. Țelină și produse derivate.
10. Muștar și produse derivate.
11. Semințe de susan și produse derivate.
12. Dioxidul de sulf și sulfiții în concentrații mai mari de 10 mg/kg sau 10 mg/litru în SO₂ total trebuie calculați pentru produsele gata pentru consum sau reconstituite în conformitate cu instrucțiunile producătorilor.
13. Lupin și produse derivate.
14. Moluște și produse derivate.

⁽¹⁾ Și produsele obținute din acestea, în măsura în care procesul la care sunt supuse nu poate crește nivelul de alergenicitate estimat de autoritate pentru produsul de bază din care au fost obținute.

ANEXA III

PRODUSE ALIMENTARE PE A CĂROR ETICHETĂ TREBUIE SĂ FIGUREZE UNA SAU MAI MULTE MENȚIUNI SUPLIMENTARE

TIP SAU CATEGORIE DE PRODUS ALIMENTAR	MENȚIUNI
1. Produse alimentare ambalate în anumite gaze	
1.1. Produse alimentare a căror durabilitate a fost extinsă prin utilizarea gazelor de ambalare autorizate prin Regulamentul (CE) nr. 1333/2008.	„Ambalate în atmosferă protectoare”.
2. Produse alimentare care conțin îndulcitori	
2.1. Produse alimentare care conțin un îndulcitor sau îndulcitori autorizați prin Regulamentul (CE) nr. 1333/2008.	Mențiunea „cu îndulcitor(i)” însoțește numele produsului alimentar.
2.2. Produse alimentare care conțin atât adaos de zahăr, cât și un îndulcitor sau îndulcitori autorizați prin Regulamentul (CE) nr. 1333/2008.	Mențiunea „cu zahăr (zaharuri) și îndulcitor(i)” trebuie să fie adăugată la numele produsului alimentar.
2.3. Produse alimentare care conțin aspartam și/sau aspartam-acesulfam autorizat prin Regulamentul (CE) nr. 1333/2008.	Mențiunea „conține aspartam (o sursă de fenilalanină)” trebuie să apară pe etichetă în cazurile în care aspartamul/sarea aspartam-acesulfam este inclus (inclusă) în lista de ingrediente doar prin referirea la numărul E. mențiunea „conține o sursă de fenilalanină” trebuie să apară pe etichetă în cazurile în care aspartamul/sarea aspartam-acesulfam este inclus (inclusă) în lista de ingrediente cu denumirea sa.
2.4. Produse alimentare care conțin mai mult de 10 % poliooli adăugați autorizați prin Regulamentul (CE) nr. 1333/2008.	„Consumul excesiv poate cauza efecte laxative”.
3. Produse alimentare care conțin acid glicirizinic sau sarea sa de amoniu	
3.1. Produsele zaharoase sau băuturile care conțin acid glicirizinic sau sarea sa de amoniu, din cauza adaosului unei(unor) substanțe precum planta de lemn dulce <i>Glycyrrhiza glabra</i> , într-o concentrație de 100 mg/kg sau 10 mg/l sau mai mult.	Mențiunea „conține lemn dulce” se adaugă imediat după lista ingredientelor, cu excepția cazului în care termenul „lemn dulce” se află deja pe lista ingredientelor sau în numele produsului alimentar. În lipsa unei liste a ingredientelor, mențiunea figurează alături de numele produsului alimentar.
3.2. Produsele zaharoase care conțin acid glicirizinic sau sarea sa de amoniu în urma adaosului unei(unor) substanțe precum planta de lemn dulce <i>Glycyrrhiza glabra</i> , într-o concentrație de 4 g/kg sau mai mult.	Mențiunea „conține lemn dulce – persoanele care suferă de hipertensiune ar trebui să evite consumul excesiv” se adaugă imediat după lista ingredientelor. În lipsa unei liste a ingredientelor, mențiunea figurează alături de numele produsului alimentar.
3.3. Băuturi care conțin acid glicirizinic sau sarea sa de amoniu în urma adaosului unei(unor) substanțe precum planta de lemn dulce <i>Glycyrrhiza glabra</i> , într-o concentrație de 50 mg/l sau mai mult sau de 300 mg/l sau mai mult, în cazul băuturilor cu o concentrație alcoolică mai mare de 1,2 % în volum ⁽¹⁾ .	Mențiunea „conține lemn dulce – persoanele care suferă de hipertensiune ar trebui să evite consumul excesiv” se adaugă imediat după lista ingredientelor. În lipsa unei liste a ingredientelor, mențiunea figurează alături de numele produsului alimentar.

TIP SAU CATEGORIE DE PRODUS ALIMENTAR	MENȚIUNI
4. Băuturi cu conținut ridicat de cafeină sau produse alimentare cu adaos de cafeină	
4.1. Băuturile, cu excepția celor pe bază de cafea, ceai sau extract de cafea sau ceai, atunci când denumirea produsului alimentar include termenul „cafea” sau „ceai”, care: — sunt destinate consumului fără modificări și conțin cafeină, oricare ar fi sursa acesteia, într-o proporție mai mare de 150 mg/l; sau — sunt sub formă de concentrat sau în formă deshidratată și, după reconstituire, conțin cafeină, oricare ar fi sursa acesteia, într-o proporție mai mare de 150 mg/l.	Mențiunea „Conținut ridicat de cafeină. Nu se recomandă pentru copii sau femeile însărcinate sau care alăptează” în același câmp vizual ca și denumirea băuturii, urmată de menționarea, în paranteze și în conformitate cu articolul 13 alineatul (1) din prezentul regulament, a conținutului de cafeină exprimat în mg per 100 ml.
4.2. Alte produse alimentare în afara băuturilor în cazul cărora se adaugă cafeină în scop fiziologic.	Mențiunea „Conține cafeină. Nu se recomandă pentru copii sau femeile însărcinate” în același câmp vizual ca și denumirea produsului alimentar, urmată de menționarea, în paranteze și în conformitate cu articolul 13 alineatul (1) din prezentul regulament, a conținutului de cafeină exprimat în mg per 100 g/ml. În cazul suplimentelor alimentare, conținutul de cafeină se exprimă per porție, astfel cum se recomandă pentru consumul zilnic pe etichetă.
5. Produse alimentare cu adaos de fitosteroli, esteri de fitosterol, fitostanoli sau esteri de fitostanol	
5.1. Produse alimentare sau ingrediente alimentare cu adaos de fitosteroli, esteri de fitosterol, fitostanoli sau esteri de fitostanol.	1. mențiunea „cu adaos de steroli vegetali” sau „cu adaos de stanoli vegetali” în același câmp vizual cu denumirea produsului alimentar; 2. în lista ingredientelor este menționată cantitatea de fitosteroli, esteri de fitosterol, fitostanoli sau esteri de fitostanol adăugați (exprimată în procente sau grame de steroli/stanoli vegetali liberi la 100 g sau la 100 ml de produs alimentar); 3. se menționează că produsul alimentar este destinat exclusiv persoanelor care doresc să își reducă nivelul colesterolului din sânge; 4. se semnalează că pacienții care urmează un tratament de reducere a nivelului colesterolului ar trebui să consume produsul doar sub supraveghere medicală; 5. se semnalează, în mod vizibil, că este posibil ca produsul alimentar să nu fie adecvat din punct de vedere nutrițional pentru femeile însărcinate, cele care alăptează și copiii sub cinci ani; 6. se recomandă să se folosească produsul alimentar în cadrul unui regim echilibrat și variat, care să conțină un consum regulat de fructe și legume, pentru a ajuta la menținerea nivelului carotenoidelor; 7. în același câmp vizual cu mențiunea prevăzută la punctul 3, apare o mențiune prin care se recomandă să se evite un consum mai mare de 3 g/zi de steroli/stanoli vegetali adăugați; 8. este inclusă o definiție a porției de produs alimentar sau de ingredient alimentar (preferabil în g sau ml) cu o mențiune privind cantitatea de sterol/stanol vegetal conținută de fiecare porție.
6. Carne congelată, preparate din carne congelate și produse pescărești netransformate congelate	
6.1. Carne congelată, preparate din carne congelate și produse pescărești netransformate congelate.	Data congelării sau data primei congelări în cazul în care produsul a fost congelat de mai multe ori, în conformitate cu punctul 3 din anexa X.

(¹) Nivelurile se aplică produselor prezentate drept gata pentru consum sau celor reconstituite potrivit instrucțiunilor producătorilor.

ANEXA IV

DEFINIREA ÎNĂLȚIMII LITEREI MICI x

ÎNĂLȚIMEA LITEREI MICI x

Legenda

1	linia ascendenților
2	linia majusculilor
3	linie mediană
4	linie de bază
5	linia descendenților
6	înălțimea literei mici x
7	dimensiunile fontului

ANEXA V

PRODUSE ALIMENTARE CARE SUNT EXCEPTATE DE LA CERINȚA DE A FURNIZA DECLARAȚII NUTRIȚIONALE OBLIGATORII

1. produse neprelucrate care conțin un singur ingredient sau o singură categorie de ingrediente;
2. produse prelucrate a căror prelucrare constă numai în maturare și care conțin un singur ingredient sau o singură categorie de ingrediente;
3. apă destinată consumului uman, inclusiv în cazul în care singurele ingrediente adăugate sunt dioxidul de carbon și/sau arome;
4. plante aromatice, condimente sau amestecuri ale acestora;
5. sare și înlocuitori de sare;
6. îndulcitori pentru masă;
7. produsele prevăzute de Directiva 1999/4/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 februarie 1999 privind extractele de cafea și de cicoare ⁽¹⁾, boabe de cafea întregi sau măcinate și boabe de cafea decafeinizate întregi sau măcinate;
8. infuzii de plante și de fructe, ceai, ceai decafeinizat, ceai instant sau solubil sau extract de ceai, ceai instant sau solubil decafeinizat sau extract de ceai decafeinizat, la care nu s-au adăugat alte ingrediente în afara aromelor, care nu modifică valoarea nutrițională a ceaiului;
9. oțeturi fermentate și înlocuitori de oțet, inclusiv cele (cei) la care s-au adăugat numai arome;
10. arome;
11. aditivi alimentari;
12. adjuvanți tehnologici;
13. enzime alimentare;
14. gelatină;
15. compuși de gelificare;
16. drojdie;
17. gumă de mestecat;
18. produse alimentare ambalate sau în recipiente la care cea mai mare față prezintă o suprafață mai mică de 25 cm²;
19. produse alimentare, inclusiv cele artisanale, furnizate direct de către producător în cantități mici către consumatorul final sau centrele de comerț cu amănuntul locale care le furnizează direct consumatorului final.

⁽¹⁾ JO L 66, 13.3.1999, p. 26.

ANEXA VI

DENUMIREA PRODUSULUI ALIMENTAR ȘI MENȚIUNI SPECIFICE ÎNSOȚITOARE

PARTEA A — MENȚIUNI OBLIGATORII CARE ÎNSOȚESC DENUMIREA PRODUSULUI ALIMENTAR

1. Denumirea produsului alimentar cuprinde sau este însoțită de mențiuni referitoare la starea fizică în care se găsește produsul alimentar sau la tratamentul specific care i-a fost aplicat (de exemplu: transportat în pulbere, recongelat, liofilizat, congelat rapid, concentrat, afumat), în toate cazurile în care omiterea acestui tip de informații ar putea induce cumpărătorul în eroare.

2. În cazul unor produse alimentare care au fost congelate înainte de vânzare și care sunt vândute decongelate, denumirea produsului alimentar este însoțită de mențiunea „decongelat”.

Prezenta cerință nu se aplică următoarelor:

- (a) ingrediente prezente în produsul final;
- (b) produse alimentare în cazul cărora congelarea este o etapă necesară din punct de vedere tehnologic a procesului de producție;
- (c) produse alimentare în cazul cărora decongelarea nu are efecte negative asupra siguranței sau calității produsului alimentar.

Prezentul punct se aplică fără a aduce atingere punctului 1.

3. Produsele alimentare tratate cu radiații ionizante vor prezenta una dintre următoarele indicații:

„iradiat” sau „tratată cu radiații ionizante” și alte mențiuni, astfel cum figurează în Directiva 1999/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 februarie 1999 de apropiere a legislațiilor statelor membre privind produsele și ingredientele alimentare tratate cu radiații ionizante ⁽¹⁾.

4. În cazul produselor alimentare în care o componentă sau un ingredient, cu privire la care consumatorii se așteaptă să fie utilizate în mod normal sau să fie prezente în mod natural, a fost substituit cu o componentă diferită sau cu un ingredient diferit, eticheta cuprinde - pe lângă lista ingredientelor - o indicație clară cu privire la componenta sau ingredientul care a fost utilizat pentru substituția parțială sau integrală:

- (a) în apropierea denumirii produsului; și
- (b) cu o dimensiune a fontului raportată la înălțimea literei x de cel puțin 75 % din înălțimea literei x pentru denumirea produsului și care să nu fie mai mică decât dimensiunea minimă a fontului prevăzută la articolul 13 alineatul (2) din prezentul regulament.

5. În cazul produselor din carne, al preparatelor din carne și al produselor pescărești care conțin adaos de proteine, inclusiv în formă hidrolizată, de origine animală diferită, denumirea produsului alimentar trebuie să conțină o mențiune referitoare la prezența acestor proteine și originea lor.

6. În cazul produselor din carne și al preparatelor din carne care au un aspect de tranșă, ciozvărtă, felie, porție sau carcasă de carne, denumirea produsului alimentar trebuie să includă o mențiune privind prezența adaosului de apă în cazul în care apa adăugată reprezintă mai mult de 5 % din greutatea produsului finit. Aceleași reguli se aplică în cazul produselor pescărești și al preparatelor pe bază de produse pescărești care au un aspect de tranșă, ciozvărtă, felie, porție sau file sau de produs pescăresc întreg.

7. Produsele din carne, preparatele din carne și produsele pescărești care ar putea crea impresia că sunt făcute dintr-o singură bucată de carne sau pește, dar care în realitate sunt compuse din mai multe bucăți diferite combinate prin adăugarea altor ingrediente, inclusiv aditivi alimentari și enzime alimentare sau prin alte mijloace, trebuie să poarte următoarea mențiune:

în bulgară: „формовано месо” și „формована риба”;

în spaniolă: „combinado de piezas de carne” și „combinado de piezas de pescado”;

în cehă: „ze spojovaných kousků masa” și „ze spojovaných kousků rybího masa”;

în daneză: „Sammensat af stykker af kød” și „Sammensat af stykker af fisk”;

în germană: „aus Fleischstücken zusammengefügt” și „aus Fischstücken zusammengefügt”;

⁽¹⁾ JO L 66, 13.3.1999, p. 16.

în estonă:	„liidetud liha” și „liidetud kala”;
în greacă:	„μορφοποιημένο κρέας” și „μορφοποιημένο ψάρι”;
în engleză:	„formed meat” și „formed fish”;
în franceză:	„viande reconstituée” și „poisson reconstitué”;
în irlandeză:	„píosáí feola ceangailte” și „píosáí éisc ceangailte”;
în italiană:	„carne ricomposta” și „pesce ricomposto”;
în letonă:	„formēta gaļa” și „formēta zivs”;
în lituaniană:	„sudarytas (-a) iš mėsos gabalų”. și „sudarytas (-a) iš žuvies gabalų”;
în maghiară:	„darabokból újraformázott hús” și „darabokból újraformázott hal”;
în malteză:	„laħam rikostitwit” și „ħut rikostitwit”;
în olandeză:	„samengesteld uit stukjes vlees” și „samengesteld uit stukjes vis”;
în polonă:	„z połączonych kawałków mięsa” și „z połączonych kawałków ryby”;
în portugheză:	„carne reconstituída” și „peixe reconstituído”;
în română:	„carne formată” și „carne de pește formată”;
în slovacă:	„spájané alebo formované mäso” și „spájané alebo formované ryby”;
în slovenă:	„sestavljeno, iz koščkov oblikovano meso” și „sestavljene, iz koščkov oblikovane ribe”;
în finlandeză:	„paloista yhdistetty liha” și „paloista yhdistetty kala”;
în suedeză:	„sammanfogade bitar av kött” și „sammanfogade bitar av fisk”.

PARTEA B — CERINȚE SPECIFICE PRIVIND DENUMIREA „CARNE TOCATĂ”

1. Criterii de compoziție controlate pe baza unei medii zilnice:

	Conținutul de grăsimi	Raport collagen/proteine din carne ⁽¹⁾
— carne tocată slabă	≤ 7 %	≤ 12 %
— carne tocată exclusiv de vită	≤ 20 %	≤ 15 %
— carne tocată conținând și carne de porc	≤ 30 %	≤ 18 %
— carne tocată provenind de la alte specii	≤ 25 %	≤ 15 %

⁽¹⁾ Raportul collagen/proteine din carne este exprimat ca procentul de collagen din proteinele din carne. Conținutul de collagen se obține prin înmulțirea conținutului de hidroxiprolină cu 8.

2. În plus față de cerințele prevăzute în capitolul IV din secțiunea V a anexei III la Regulamentul (CE) nr. 853/2004, eticheta include mențiunile următoare:

- „conținut de grăsimi (exprimat ca procent) mai mic de ...”;
- „raport collagen/proteine din carne mai mic de ...”.

3. Statele membre pot autoriza introducerea pe piața internă a cărnii tocate care nu îndeplinește criteriile prevăzute la punctul 1 din prezenta parte, prin aplicarea unei mărci comerciale naționale care nu poate fi confundată cu mărcile comerciale definite la articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 853/2004.

PARTEA C — CERINȚE SPECIFICE PRIVIND DENUMIREA MEMBRANELOR PENTRU CÂRNAȚI ȘI SALAMURI

În cazul în care o membrană pentru cârnați și salamuri nu este comestibilă, acest lucru trebuie specificat ca atare.

ANEXA VII

INDICAREA ȘI DENUMIREA INGREDIENTELOR

PARTEA A — DISPOZIȚII SPECIFICE PRIVIND INDICAREA INGREDIENTELOR ÎN ORDINEA CANTITĂȚILOR

Categoria de ingredient	Dispoziție privind specificarea în funcție de cantitate
1. Adaos de apă și produse volatile	Se înscriu în listă în ordinea cantității lor în cadrul produsului finit. Cantitatea de apă adăugată ca ingredient într-un produs alimentar este calculată scăzând din cantitatea totală a produsului finit cantitatea totală a celorlalte ingrediente utilizate. Această cantitate poate să nu fie luată în considerare dacă, în greutate, ea nu depășește 5 % din produsul finit. Prezenta derogare nu se aplică în cazul cărnii, al preparatelor din carne, al produselor pescărești netransformate și al moluștelor bivalve netransformate.
2. Ingrediente utilizate în formă concentrată sau deshidratată și reconstituite în momentul fabricării	Pot fi înscrise în listă în ordinea cantității înregistrate înainte de a fi transformate în concentrat sau deshidratate.
3. Ingrediente utilizate în produse alimentare concentrate sau deshidratate care sunt destinate reconstituirii prin adaos de apă	Pot fi înscrise în listă în ordinea proporției din produsul reconstituit cu condiția ca lista ingredientelor să prezinte o mențiune precum „ingredientele produsului reconstituit” sau „ingrediente ale produsului gata preparat”.
4. Fructe, legume sau ciuperci, dintre care niciuna nu predomină cantitativ în mod semnificativ și care sunt folosite în proporții care pot varia, utilizate într-un amestec, ca ingrediente ale unui produs alimentar	Pot fi grupate în lista ingredientelor sub denumirea „fructe”, „legume” sau „ciuperci” urmată de mențiunea „în proporții variabile”, urmată imediat de o listă a fructelor, legumelor sau ciupercilor prezente. În astfel de cazuri, amestecul este cuprins în lista ingredientelor în conformitate cu articolul 18 alineatul (1), în funcție de cantitatea totală a fructelor, legumelor sau ciupercilor prezente.
5. Amestecurile de condimente sau plante aromatice, atunci când niciunul sau niciuna nu predomină în proporție, în funcție de cantitate	Pot fi afișate într-o ordine diferită, cu condiția ca lista ingredientelor să fie însoțită de o mențiune cum ar fi „în proporție variabilă”.
6. Ingrediente care reprezintă mai puțin de 2 % din produsul finit	Pot fi înscrise în listă într-o ordine diferită, după celelalte ingrediente.
7. Ingrediente care sunt asemănătoare sau se pot înlocui unul cu altul, care ar putea fi utilizate în fabricarea sau prepararea unui produs alimentar fără a-i modifica compoziția, natura sau valoarea percepută, cu condiția ca acestea să reprezinte mai puțin de 2 % din produsul finit	Pot fi desemnate în lista ingredientelor prin mențiunea „conține ... și/sau ...”, în cazul în care cel puțin unul dintre cel mult două ingrediente este prezent în produsul finit. Această prevedere nu se aplică aditivilor alimentari sau ingredientelor din lista din partea C din prezenta anexă, nici substanțelor sau produselor de pe lista din anexa II care provoacă alergii sau intoleranță.
8. Uleiuri rafinate de origine vegetală	Pot fi grupate în lista ingredientelor sub denumirea „uleiuri vegetale” urmată imediat de o listă de mențiuni privind originea vegetală specifică și poate fi urmată de fraza „în proporții variate”. În cazul în care sunt grupate, uleiurile vegetale sunt incluse în lista ingredientelor în conformitate cu articolul 18 alineatul (1), în funcție de cantitatea totală a uleiurilor vegetale prezente. Expresia „total hidrogenat” sau „parțial hidrogenat”, după caz, trebuie să însoțească indicarea unui ulei hidrogenat.

Categoria de ingredient	Dispoziție privind specificarea în funcție de cantitate
9. Grăsimi rafinate de origine vegetală	Pot fi grupate în lista ingredientelor sub denumirea „grăsimi vegetale” urmată imediat de o listă de mențiuni privind originea vegetală specifică și poate fi urmată de fraza „în proporții variate”. În cazul în care sunt grupate, grăsimile vegetale sunt incluse în lista ingredientelor în conformitate cu articolul 18 alineatul (1), în funcție de cantitatea totală a grăsimilor vegetale prezente. Expresia „total hidrogenat” sau „parțial hidrogenat”, după caz, trebuie să însoțească indicarea unei grăsimi vegetale hidrogenate.

PARTEA B — DESEMNAREA ANUMITOR INGREDIENTE PRIN DENUMIREA UNEI CATEGORII ÎN LOC DE O DENUMIRE SPECIFICĂ

Fără a aduce atingere articolului 21, ingredientele care aparțin uneia dintre categoriile de produse alimentare enumerate mai jos și sunt compuși ai unui alt produs alimentar pot fi desemnate recurându-se la numele categoriei mai degrabă decât la denumirea specifică.

Definiția categoriei de produs alimentar	Denumire
1. Uleiuri rafinate de origine animală	„Ulei”, completată prin calificativul „animal” sau prin indicarea originii specifice animale. Expresia „total hidrogenat” sau „parțial hidrogenat”, după caz, trebuie să însoțească indicarea unui ulei hidrogenat.
2. Grăsimi rafinate de origine animală	„Grăsimi”, completată prin calificativul „animală” sau prin indicarea originii specifice animale. Expresia „total hidrogenat” sau „parțial hidrogenat”, după caz, trebuie să însoțească indicarea unei grăsimi hidrogenate.
3. Amestecuri de făină provenind din două sau mai multe specii de cereale	„Făină”, urmată de enumerarea soiurilor de cereale din care provine, în ordinea descrescătoare a greutatei.
4. Amidon sau fecule, precum și amidon sau fecule modificate pe cale fizică sau enzimatică	„Amidon”
5. Orice specie de pește, atunci când peștele constituie un ingredient al altui produs alimentar și sub rezerva ca denumirea și prezentarea acestui produs să nu se refere la o specie anume de pește	„Pește”
6. Orice tip de brânză, atunci când brânza sau amestecul de brânzeturi constituie un ingredient al altui produs alimentar și sub rezerva că denumirea și prezentarea acestui produs nu se referă la un tip anume de brânză	„Brânzeturi”
7. Orice condiment care nu depășește 2 % din cantitatea produsului	„Condiment (condimente)” sau „amestec de condimente”
8. Orice plante aromatice sau părți de plante aromatice care nu depășesc 2 % din greutatea produsului	„Plantă (plante) aromatică (aromatice)” sau „amestec de plante aromatice”
9. Orice tipuri de preparate pe bază de gumă utilizate la fabricarea de gumă bază pentru guma de mestecat	„Gumă bază”
10. Pesmet de orice origine	„Pesmet”

Definiția categoriei de produs alimentar	Denumire												
11. Orice categorie de zaharoze	„Zahăr”												
12. Dextroză anhidră sau monohidrată	„Dextroză”												
13. Sirop de glucoză și sirop de glucoză deshidratat	„Sirop de glucoză”												
14. Toate proteinele din lapte (cazeine, cazeinate și proteine din zer și din lactoseruri) și amestecurile lor	„Proteine din lapte”												
15. Unt de cacao presat, de centrifugă sau rafinat	„Unt de cacao”												
16. Toate tipurile de vin, astfel cum prevede anexa XI b la Regulamentul (CE) nr. 1234/2007 ⁽¹⁾	„Vin”												
17. Mușchii scheletici ⁽²⁾ ai mamiferelor și ai speciilor de păsări recunoscute ca fiind adecvate consumului uman împreună cu țesutul inclus în mod natural sau aderent, în cazul în care conținutul total de grăsime și țesut conjunctiv nu depășește valorile indicate mai jos și în cazul în care carnea reprezintă un ingredient al altui produs alimentar. Conținuturile maxime de grăsime și țesut conjunctiv pentru ingredientele desemnate de termenul „carne de ...” <table><tr><th>Specii</th><th>Conținutul de grăsimi</th><th>Raport collagen/proteine din carne ⁽¹⁾</th></tr><tr><td>— Mamiferele (altele decât iepurii și porcinele) și amestecurile de specii în care predomină mamiferele</td><td>25 %</td><td>25 %</td></tr><tr><td>— Porcine</td><td>30 %</td><td>25 %</td></tr><tr><td>— Păsări și iepuri</td><td>15 %</td><td>10 %</td></tr></table> ⁽¹⁾ Raportul collagen/proteine din carne este exprimat ca procentul de collagen din proteinele din carne. Conținutul de collagen se obține prin înmulțirea conținutului de hidroxiprolină cu 8. Dacă aceste limite maxime sunt depășite, dar toate celelalte criterii pentru definirea termenului „carne” sunt respectate, conținutul de „carne de ...” trebuie să fie ajustat în sens descrescător în consecință, iar lista ingredientelor trebuie să menționeze, pe lângă termenul „carne de ...”, prezența grăsimilor și/sau a țesutului conjunctiv. Produsele acoperite de definiția „carne separată mecanic” se exclud din această definiție.	Specii	Conținutul de grăsimi	Raport collagen/proteine din carne ⁽¹⁾	— Mamiferele (altele decât iepurii și porcinele) și amestecurile de specii în care predomină mamiferele	25 %	25 %	— Porcine	30 %	25 %	— Păsări și iepuri	15 %	10 %	„Carne de ...” și denumirea ⁽³⁾ speciilor de animale de la care provine.
Specii	Conținutul de grăsimi	Raport collagen/proteine din carne ⁽¹⁾											
— Mamiferele (altele decât iepurii și porcinele) și amestecurile de specii în care predomină mamiferele	25 %	25 %											
— Porcine	30 %	25 %											
— Păsări și iepuri	15 %	10 %											
18. Toate tipurile de produse cuprinse în definiția „carne separată mecanic”	„Carne separată mecanic” și denumirea ⁽³⁾ speciilor de animale de la care provine.												

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului din 22 octombrie 2007 de instituire a unei organizări comune a piețelor agricole și privind dispoziții specifice referitoare la anumite produse agricole (Regulamentul unic OCP) (JO L 299, 16.11.2007, p. 1).

⁽²⁾ Diafragma și mușchii maseteri fac parte din mușchii scheletici, în timp ce inima, limba, mușchii capului (alții decât mușchii maseteri), mușchii carpieni, tarsieni și cei ai cozii sunt excluși.

⁽³⁾ Pentru etichetarea în limba engleză, această denumire poate fi înlocuită cu denumirea generică a ingredientului pentru speciile de animale în cauză.

PARTEA C — DESEMNAREA ANUMITOR INGREDIENTE PRIN DENUMIREA CATEGORIEI ACESTORA, URMATĂ DE NUMELE SPECIFIC SAU DE NUMĂRUL E

Fără a aduce atingere articolului 21, aditivii alimentari sau enzimele alimentare, alții (altele) decât cei (cele) specificați (specificate) la articolul 20 litera (b) aparținând uneia dintre categoriile enumerate în prezenta parte, trebuie să fie desemnați (desemnate) prin denumirea categoriei acestora, urmată de numele specific sau, dacă este cazul, de numărul E. În cazul în care un ingredient aparține mai multor categorii, este indicată categoria care corespunde funcției sale principale în cazul produsului alimentar respectiv.

Acidifiant	Agenți de spumare
Corector de aciditate	Agent gelatinizant
Agent antiaglomerant	Agent de glazurare
Antispumant	Agent de umezire
Antioxidant	Amidon modificat ⁽²⁾
Agent de încărcare	Conservant
Colorant	Agent de propulsare
Emulsifiant	Agent de afânare
Săruri de topire ⁽¹⁾	Agenți de sechestrare
Agent de întărire	Stabilizator
Potențiator de aromă	Îndulcitor
Agent de tratare a făinii	Agent de îngroșare

⁽¹⁾ Doar pentru brânzeturile topite și produsele pe bază de brânzeturi topite.

⁽²⁾ Numele specific sau numărul E nu sunt obligatorii.

PARTEA D — DESEMNAREA AROMELOR ÎN LISTA INGREDIENTELOR

1. Aromele sunt desemnate fie prin termenii:

- „arome” sau printr-o denumire mai specifică sau o descriere a aromei, în cazul în care componenta aromatizantă conține arome astfel cum sunt definite la articolul 3 alineatul (2) literele (b), (c), (d), (e), (f), (g) și (h) din Regulamentul (CE) nr. 1334/2008;
- „aromă (arome) de fum” sau „aromă (arome) de fum produsă (produse) din aliment(e) sau categorie sau sursă (surse) de alimente” (de exemplu „aromă de fum produsă din fag”), dacă partea aromatizantă conține arome definite la articolul 3 alineatul (2) litera (f) din Regulamentul (CE) nr. 1334/2008 și dă produselor alimentare o aromă de produs afumat.

2. Termenul „natural” în contextul descrierii aromelor se utilizează în conformitate cu articolul 16 din Regulamentul (CE) nr. 1334/2008.

3. Chinina și/sau cafeina folosite ca arome pentru producerea sau prepararea unui produs alimentar se menționează în funcție de denumire pe lista ingredientelor, imediat după cuvântul „aromă (arome)”.

PARTEA E — DESEMNAREA INGREDIENTELOR COMPUSE

1. Un ingredient compus poate să figureze în lista ingredientelor sub denumirea sa, în măsura în care aceasta este prevăzută de reglementări sau este consacrată prin folosire, în funcție de ponderea sa cantitativă, fiind urmat imediat de enumerarea propriilor ingrediente.

2. Fără a aduce atingere articolului 21, enumerarea ingredientelor nu este obligatorie pentru ingredientele compuse:

- (a) în cazul în care compoziția ingredientului compus este definită în dispozițiile în vigoare ale Uniunii și în măsura în care ingredientul compus reprezintă mai puțin de 2 % din produsul finit; cu toate acestea, respectiva dispoziție nu se aplică aditivilor alimentari, sub rezerva dispozițiilor articolului 20 literele (a)-(d);
- (b) în cazul ingredientelor compuse formate din amestecuri de condimente și/sau plante aromatice, care reprezintă mai puțin de 2 % din produsul finit, cu excepția aditivilor alimentari, sub rezerva dispozițiilor articolului 20 literele (a)-(d); sau
- (c) în cazul în care ingredientul compus este un produs alimentar pentru care dispozițiile Uniunii nu prevăd indicarea listei ingredientelor.

ANEXA VIII

INDICAREA CANTITATIVĂ A INGREDIENTELOR

1. Nu este necesară indicarea cantitativă:

(a) pentru un ingredient sau o categorie de ingrediente:

(i) a căror cantitate netă după scurgere este indicată în conformitate cu punctul 5 din anexa IX;

(ii) a căror cantitate este obligatoriu să figureze deja pe etichetă în conformitate cu dispozițiile Uniunii;

(iii) care sunt utilizate în doză mică în scopul aromatizării; sau

(iv) care, deși figurează în denumirea produsului alimentar, nu pot să influențeze alegerea consumatorului din statul membru de comercializare deoarece variația de cantitate nu este esențială pentru a caracteriza produsul alimentar sau de natură să îl diferențieze de alte produse similare;

(b) atunci când dispozițiile specifice ale Uniunii stipulează în mod precis cantitatea de ingredient sau categoria de ingrediente fără a prevedea indicarea lor pe etichetă; sau

(c) în cazurile la care se face referire în anexa VII partea A punctele 4 și 5.

2. Articolul 22 alineatul (1) literele (a) și (b) nu se aplică în cazul:

(a) oricărui ingredient sau oricărei categorii de ingrediente cuprins(e) în indicația „cu îndulcitor(i)” sau „cu zahăr (zaharuri) și îndulcitor(i)” în cazul în care respectiva indicație însoțește denumirea produsului alimentar, în conformitate cu anexa III; sau

(b) oricărei vitamine și oricărui mineral adăugat(e) în cazul în care această substanță face obiectul unei declarații nutriționale.

3. Indicarea cantității unui ingredient sau a unei categorii de ingrediente:

(a) este exprimată în procente care trebuie să corespundă cantității de ingredient sau de ingrediente în momentul utilizării acestuia/acestora; și

(b) apare în cadrul sau imediat lângă denumirea produsului alimentar sau pe lista ingredientelor, lângă ingredientul sau categoria de ingrediente în cauză.

4. Prin derogare de la punctul 3:

(a) în cazul în care produsele alimentare au suferit o pierdere de umiditate ca urmare a unui tratament termic sau de alt tip, cantitatea se exprimă în procente care trebuie să corespundă cantității de ingredient(e) utilizat(e) raportată la produsul finit, cu excepția cazului în care această cantitate sau cantitatea totală a tuturor ingredientelor indicate pe etichetă depășește 100 %, caz în care cantitatea este indicată pe baza cantității ingredientului/ingredientelor utilizat(e) la prepararea a 100 g de produs finit;

(b) cantitatea ingredientelor volatile este indicată în funcție de cantitatea din produsul finit;

(c) cantitatea de ingrediente utilizate într-o formă concentrată sau deshidratată și reconstituite pe parcursul procesului de fabricație poate fi indicată în funcție de cantitatea de dinainte de concentrare sau deshidratare;

(d) în cazul produselor alimentare concentrate sau deshidratate, care urmează a fi reconstituite prin adăugarea de apă, cantitatea de ingrediente poate fi indicată în funcție de cantitatea din produsul reconstituit.

ANEXĂ IX

DECLARAREA CANTITĂȚII NETE

1. Declarația cantității nete nu este obligatorie în cazul produselor alimentare:
 - (a) care sunt supuse unor pierderi considerabile din volumul sau din masa lor și care sunt vândute la bucată sau cântărite în prezența cumpărătorului;
 - (b) a căror cantitate netă este mai mică de 5 g sau de 5 ml; această dispoziție nu se aplică, cu toate acestea, în cazul condimentelor și plantelor aromatice;
 - (c) vândute în mod normal la bucată, cu condiția ca numărul de bucăți să poată să fie văzut clar și calculat cu ușurință din exterior sau, în caz contrar, ca acesta să fie indicat pe etichetă.
2. Atunci când indicarea unui anumit tip de cantitate (cum ar fi cantitatea nominală, cantitatea minimă, cantitatea medie) este prevăzută de dispozițiile Uniunii sau, în absența acestora, de dispozițiile de drept intern, această cantitate este cantitatea netă în sensul prezentului regulament.
3. Atunci când un produs preambalat este constituit din două sau mai multe produse preambalate individuale, care conțin aceeași cantitate din același produs, indicarea cantității nete este realizată menționând cantitatea netă conținută în fiecare ambalaj individual și numărul total al ambalajelor. Totuși, aceste mențiuni nu sunt obligatorii atunci când numărul total al ambalajelor individuale poate să fie văzut clar și calculat cu ușurință din exterior și atunci când cel puțin o indicație a cantității nete din fiecare ambalaj individual poate să fie văzută clar din exterior.
4. Atunci când un produs preambalat este constituit din două sau mai multe ambalaje individuale, care nu sunt considerate unități de vânzare, indicarea cantității nete este realizată menționând cantitatea netă totală și numărul total de ambalaje individuale.
5. Atunci când un aliment solid este prezentat într-un mediu lichid de acoperire, cantitatea netă după scurgere a componentei solide este, de asemenea, indicată pe etichetă. În cazul în care produsul alimentar a fost glazurat, cantitatea netă declarată a produsului alimentar trebuie să excludă glazura.

În sensul prezentului punct, prin „mediu lichid” se înțelege produsele menționate în continuare, eventual în amestecuri între ele și, de asemenea, atunci când acestea se prezintă congelate sau congelate rapid, cu condiția ca lichidul să nu fie decât un element auxiliar în raport cu elementele esențiale ale acestui preparat și să nu influențeze, în consecință, în mod decisiv cumpărarea: apă, soluții apoase de săruri, saramuri, soluții apoase de acizi alimentari, oțet, soluții apoase de zaharuri, soluții apoase de alte substanțe sau materii îndulcitoare, sucuri de fructe sau de legume în cazul fructelor sau legumelor.

ANEXA X

DATA DURABILITĂȚII MINIMALE, DATA LIMITĂ DE CONSUM ȘI DATA CONGELĂRII

1. Data durabilității minimale este indicată după cum urmează:

(a) Data trebuie să fie precedată de termenii:

- „A se consuma de preferință înainte de ...”, atunci când data conține indicarea zilei;
- „A se consuma de preferință înainte de sfârșitul ...”, în celelalte cazuri.

(b) Mențiunile prevăzute la litera (a) sunt însoțite:

- de data însăși; sau
- de o referire la locul în care data este indicată pe etichetă.

Dacă este necesar, mențiunile respective se completează cu indicații privind condițiile de păstrare a căror respectare asigură durabilitatea indicată.

(c) Data constă în indicarea zilei, lunii și, eventual, a anului în această ordine și în formă necodificată.

Cu toate acestea, în cazul produselor alimentare:

- a căror durabilitate este mai mică de trei luni, indicarea zilei și a lunii este suficientă;
- a căror durabilitate este mai mare de trei luni, dar nu depășește optsprezece luni, indicarea lunii și a anului este suficientă;
- a căror durabilitate este mai mare de optsprezece luni, indicarea anului este suficientă.

(d) Sub rezerva dispozițiilor Uniunii care impun alte indicații cu privire la dată, menționarea datei durabilității minimale nu este impusă în cazul:

- fructelor și legumelor proaspete, inclusiv cartofii, care nu au fost curățate, tăiate sau nu au făcut obiectul altui tratament similar; această derogare nu se aplică semințelor încolțite și altor produse similare, cum ar fi germenii de leguminoase;
- al vinurilor, vinurilor licoroase, vinurilor spumoase, vinurilor aromatizate și produselor similare obținute din alte fructe decât strugurii, precum și al băuturilor care corespund codurilor NC 2206 00 obținute din struguri sau din must de struguri;
- al băuturilor care conțin 10 % sau mai mult alcool în volum;
- al produselor de panificație și de patiserie care, prin natura lor, sunt consumate în mod normal într-un răstimp de douăzeci și patru de ore după fabricare;
- al oțeturilor;
- al sării de bucătărie;
- al zahărului în stare solidă;
- al produselor zaharoase care constau aproape exclusiv în zaharuri aromatizate și/sau colorate;
- al gumelor de mestecat și produselor similare de mestecat.

2. Data limită de consum este indicată după cum urmează:

(a) Este precedată de termenii „expiră la ...”.

(b) Termenii prevăzuți la punctul (a) sunt însoțiți de:

— data însăși; sau

— de o referire la locul în care data este indicată pe etichetă.

Aceste mențiuni sunt urmate de o descriere a condițiilor de păstrare care trebuie respectate.

(c) Data constă în indicarea zilei, a lunii și, eventual, a anului în această ordine și în formă necodificată.

(d) Data limită de consum este indicată pe fiecare porție preambalată individuală.

3. Data congelării sau a primei congelări astfel cum este menționată la punctul 6 din anexa III se indică după cum urmează:

(a) Este precedată de mențiunea „congelată la ...”.

(b) Termenii menționați la punctul (a) sunt însoțiți de:

— data însăși; sau

— de o referire la locul în care este indicată data pe etichetă.

(c) Data constă în indicarea zilei, lunii și a anului în această ordine și în formă necodificată.

ANEXA XI

**TIPURI DE CARNE PENTRU CARE INDICAREA ȚĂRII DE ORIGINE SAU A LOCULUI DE PROVENIENȚĂ
ESTE OBLIGATORIE**

Coduri NC (Nomenclatura combinată 2010)	Descriere
0203	Carne de animale din specia porcină, proaspătă, refrigerată sau congelată
0204	Carne de animale din speciile ovine sau caprine, proaspătă, refrigerată sau congelată
Ex 0207	Carne proaspătă, refrigerată sau congelată de păsări de curte de la poziția 0105

ANEXA XII

CONCENTRAȚIA ALCOOLICĂ

Concentrația alcoolică dobândită a băuturilor care conțin mai mult de 1,2 % de alcool în volum este indicată printr-o cifră care nu are mai mult de o zecimală. Aceasta este urmată de simbolul „% vol” și poate fi precedată de termenul „alcool” sau de abrevierea „alc.”.

Concentrația alcoolică dobândită este stabilită la 20 °C.

Toleranțele pozitive și negative permise în ceea ce privește indicarea concentrației alcoolice și exprimate în valori absolute sunt enumerate în tabelul următor. Acestea se aplică fără a aduce atingere toleranțelor care rezultă din metoda de analiză utilizată pentru determinarea concentrației alcoolice.

Descrierea băuturii	Toleranță pozitivă sau negativă
1. Bere inclusă la codul NC 2203 00, cu o concentrație alcoolică care nu depășește 5,5 % vol.; băuturi necarbo-gazoase incluse la codul NC 2206 00 obținute din struguri	0,5 % vol.
2. Bere cu o concentrație alcoolică care depășește 5,5 % vol.; băuturi spumoase incluse la codul NC 2206 00 obținute din struguri, diverse tipuri de cidru, cidru din pere și alte băuturi fermentate similare, obținute din alte fructe decât strugurii, eventual petiante sau spumante; hidromel	1 % vol.
3. Băuturi care conțin fructe sau părți de plante macerate	1,5 % vol.
4. Orice alte băuturi care conțin mai mult de 1,2 % alcool în volum	0,3 % vol.

ANEXA XIII

CONSUMUL DE REFERINȚĂ

PARTEA A – CONSUMUL ZILNIC DE REFERINȚĂ DE VITAMINE ȘI MINERALE (ADULȚI)

1. Vitamine și minerale care pot fi declarate și valorile nutriționale de referință ale acestora (VNR)

Vitamina A (μg)	800	Clorură (mg)	800
Vitamina D (μg)	5	Calciu (mg)	800
Vitamina E (mg)	12	Fosfor (mg)	700
Vitamina K (μg)	75	Magneziu (mg)	375
Vitamina C (mg)	80	Fier (mg)	14
Tiamină (mg)	1,1	Zinc (mg)	10
Riboflavină (mg)	1,4	Cupru (mg)	1
Niacină (mg)	16	Mangan (mg)	2
Vitamina B6 (mg)	1,4	Fluorură (mg)	3,5
Acid folic (μg)	200	Seleniu (μg)	55
Vitamina B12 (μg)	2,5	Crom (μg)	40
Biotină (μg)	50	Molibden (μg)	50
Acid pantotenic (mg)	6	Iod (μg)	150
Potasiu (mg)	2 000		

2. Cantități semnificative de vitamine și minerale

În general, următoarele valori ar trebui să fie luate în considerare pentru a stabili ce înseamnă cantitate semnificativă:

- 15 % din valorile de referință ale nutrientului specificate la punctul 1, per 100 g sau 100 ml în cazul altor produse decât băuturile;
- 7,5 % din valorile de referință ale nutrientului specificate la punctul 1, per 100 ml în cazul băuturilor; sau
- 15 % din valorile de referință ale nutrientului specificate la punctul 1, per porție în cazul în care ambalajul conține o singură porție.

PARTEA B – CONSUMUL DE REFERINȚĂ PENTRU VALOAREA ENERGETICĂ ȘI NUTRIENȚI SELECTAȚI, ALȚII DECÂT VITAMINELE ȘI MINERALELE (ADULȚI)

Valoarea energetică sau nutrient	Consumul de referință
Valoarea energetică	8 400 kJ/2 000 kcal
Grăsimi totală	70 g
Acizi grași saturați	20 g
Glucide	260 g
Zaharuri	90 g
Proteine	50 g
Sare	6 g

ANEXA XIV

FACTORI DE CONVERSIE

FACTORI DE CONVERSIE PENTRU CALCULUL VALORII ENERGETICE

Valoarea energetică care urmează să fie declarată se calculează utilizând următorii factori de conversie:

— glucide (cu excepția poliolilor)	17 kJ/g – 4 kcal/g
— poliolii	10 kJ/g – 2,4 kcal/g
— proteine	17 kJ/g – 4 kcal/g
— grăsimi	37 kJ/g – 9 kcal/g
— salatrim	25 kJ/g – 6 kcal/g
— alcool etilic (etanol)	29 kJ/g – 7 kcal/g
— acizi organici	13 kJ/g – 3 kcal/g
— fibre	8 kJ/g – 2 kcal/g
— eritritol	0 kJ/g – 0 kcal/g

ANEXA XV

EXPRIMAREA ȘI PREZENTAREA DECLARAȚIEI NUTRIȚIONALE

Unitățile de măsură utilizate în declarația nutrițională pentru valoarea energetică [kilojouli (kJ) și kilocalorii (kcal)] sau pentru masă [grame (g), miligrame (mg) sau micrograme (μg)] și ordinea prezentării informațiilor, după caz, este următoarea:

valoare energetică	kJ/kcal
grăsimi	g
din care	
— acizi grași saturați	g
— acizi grași mononesaturați	g
— acizi grași polinesaturați	g
glucide	g
din care	
— zaharuri	g
— polioli	g
— amidon	g
fibre	g
proteine	g
sare	g
vitamine și minerale	unitățile menționate în anexa XIII partea A punctul 1.

DIRECTIVE

DIRECTIVA 2011/83/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din 25 octombrie 2011

privind drepturile consumatorilor, de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului și a Directivei 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 85/577/CEE a Consiliului și a Directivei 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽³⁾,

întrucât:

(1) Directiva 85/577/CEE a Consiliului din 20 decembrie 1985 privind protecția consumatorilor în cazul contractelor negociate în afara spațiilor comerciale ⁽⁴⁾ și Directiva 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 1997 privind protecția consumatorilor cu privire la contractele la distanță ⁽⁵⁾ stabilesc o serie de drepturi contractuale în beneficiul consumatorilor.

(2) Directivele respective au fost revizuite având în vedere experiența acumulată, în scopul simplificării și al actualizării normelor aplicabile, înlăturând neconcordanțele și lacunele nedorite din cadrul acestor norme. Revizuirea a demonstrat faptul că este oportun să se înlocuiască cele două directive cu o singură directivă. Prezenta directivă ar

trebui să prevadă, așadar, norme standard privind aspectele comune ale contractelor la distanță și ale contractelor negociate în afara spațiilor comerciale și să renunțe la abordarea armonizării minime adoptată în directivele anterioare, permițând totodată statelor membre să mențină sau să adopte, în legătură cu anumite aspecte, norme la nivel național.

(3) Articolul 169 alineatul (1) și articolul 169 alineatul (2) litera (a) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) dispun că Uniunea trebuie să contribuie la atingerea unui nivel înalt de protecție a consumatorilor prin măsurile adoptate în temeiul articolului 114 din tratat.

(4) În conformitate cu articolul 26 alineatul (2) din TFUE, piața internă este concepută să cuprindă un spațiu fără frontiere interne, în care sunt garantate libera circulație a mărfurilor și serviciilor, precum și libertatea de stabilire. Armonizarea anumitor aspecte în materie de contracte cu consumatorii negociate la distanță și în afara spațiilor comerciale este necesară pentru promovarea unei piețe interne reale a consumatorilor care să mențină echilibrul corect între un nivel ridicat de protecție a consumatorilor și competitivitatea întreprinderilor, asigurând în același timp respectarea principiului subsidiarității.

(5) Potențialul transfrontalier al vânzărilor la distanță, care ar trebui să fie unul dintre principalele rezultate concrete ale pieței interne, nu este utilizat de deplin. În comparație cu creșterea semnificativă din ultimii ani a vânzărilor naționale la distanță, creșterea vânzărilor transfrontaliere la distanță a fost limitată. Această discrepanță este remarcabilă în mod deosebit în cazul vânzărilor prin Internet, pentru care există un potențial ridicat de creștere viitoare. Potențialul transfrontalier al contractelor negociate în afara spațiilor comerciale (vânzările directe) este restricționat de anumiți factori, printre care diferitele norme naționale de protecție a consumatorilor impuse întreprinderilor. În comparație cu creșterea din ultimii ani a vânzărilor directe naționale, în mod special în sectorul serviciilor (de exemplu, al utilităților), numărul consumatorilor care utilizează acest mijloc pentru a efectua achiziții transfrontaliere a rămas constant. Ca răspuns la multiplicarea oportunităților de afaceri în multe state membre, întreprinderile mici și mijlocii

⁽¹⁾ JO C 317, 23.12.2009, p. 54.

⁽²⁾ JO C 200, 25.8.2009, p. 76.

⁽³⁾ Poziția Parlamentului European din 23 iunie 2011 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 10 octombrie 2011.

⁽⁴⁾ JO L 372, 31.12.1985, p. 31.

⁽⁵⁾ JO L 144, 4.6.1997, p. 19.

- (inclusiv comercianții individuali) sau agenții societăților care efectuează vânzări directe ar trebui să fie tentați să caute oportunități de afaceri în alte state membre, în special în regiunile de frontieră. Prin urmare, armonizarea completă a informațiilor destinate consumatorilor și a drepturilor de retragere din contractele la distanță și din cele negociate în afara spațiilor comerciale va contribui la un nivel ridicat de protecție a consumatorilor și la o mai bună funcționare a pieței interne a raporturilor între comercianți și consumatori.
- (6) Anumite disparități creează bariere interne semnificative în cadrul pieței interne, care afectează comercianții și consumatorii. Disparitățile respective cresc costurile de conformare suportate de comercianții care doresc să se angajeze în activități de vânzare transfrontalieră de bunuri sau de prestare de servicii. Fragmentarea disproporționată subminează de asemenea încrederea consumatorului în piața internă.
- (7) Armonizarea deplină a unor aspecte cheie de reglementare ar trebui să crească în mod semnificativ securitatea juridică, atât pentru consumatori, cât și pentru comercianți. Atât consumatorii, cât și comercianții ar trebui să poată, astfel, să se sprijine pe un cadru de reglementare unic, bazat pe concepte juridice clar definite, care să reglementeze anumite aspecte ale raporturilor dintre comercianți și consumatori în cadrul Uniunii. Efectul unei astfel de armonizări ar trebui să fie eliminarea barierelor care își au originea în fragmentarea normelor și definitivarea pieței interne în acest domeniu. Barierele respective pot fi eliminate numai prin stabilirea unor norme uniforme la nivelul Uniunii. În plus, consumatorii ar trebui să beneficieze de un nivel comun ridicat de protecție în întreaga Uniune.
- (8) Aspectele normative care urmează să fie armonizate ar trebui să privească numai contractele încheiate între comercianți și consumatori. Prin urmare, prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere dreptului intern în materie de contracte de muncă, contracte privind drepturile de succesiune, contracte în materia dreptului familiei și contracte privind înființarea sau organizarea societăților sau a acordurilor de parteneriat.
- (9) Prezenta directivă stabilește norme privind informațiile care trebuie furnizate în cazul contractelor la distanță și al celor negociate în afara spațiilor comerciale, precum și al altor contracte decât cele la distanță și cele negociate în afara spațiilor comerciale. Prezenta directivă reglementează, de asemenea, și dreptul de retragere din contractele la distanță și din cele negociate în afara spațiilor comerciale și armonizează anumite dispoziții referitoare la executare și la alte câteva aspecte ale contractelor dintre comercianți și consumatori.
- (10) Prezenta directivă ar trebui să nu aducă atingere Regulamentului (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I) ⁽¹⁾.
- (11) Prezenta directivă ar trebui să nu aducă atingere dispozițiilor Uniunii referitoare la sectoare specifice, cum sunt medicamentele pentru uz uman, dispozitivele medicale, viața privată și comunicațiile electronice, drepturile pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere, etichetarea produselor alimentare și piața internă a energiei electrice și a gazelor naturale.
- (12) Cerințele în materie de informare prevăzute de prezenta directivă ar trebui să le completeze pe cele ale Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne ⁽²⁾ și ale Directivei 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă (directiva privind comerțul electronic) ⁽³⁾. Statele membre ar trebui să mențină posibilitatea de a impune cerințe suplimentare de informare aplicabile furnizorilor de servicii stabiliți pe teritoriul acestora.
- (13) Statele membre ar trebui să fie în continuare competente, în conformitate cu dreptul Uniunii, să aplice dispozițiile prezentei directive în domenii care nu intră în sfera sa de aplicare. Prin urmare, un stat membru ar putea să mențină sau să introducă dispoziții de drept intern care să corespundă celor din prezenta directivă, sau unei părți din acestea, privind contractele care nu intră sub incidența prezentei directive. De exemplu, statele membre pot hotărî să extindă aplicarea normelor prezentei directive la persoane juridice sau fizice care nu sunt consumatori în sensul prezentei directive, cum ar fi organizațiile neguvernamentale, întreprinderile nou-create sau întreprinderile mici și mijlocii. În mod similar, statele membre pot aplica dispozițiile prezentei directive contractelor care nu sunt contracte la distanță în sensul prezentei directive, de exemplu pentru că nu sunt încheiate în cadrul unor sisteme de vânzări sau de prestări de servicii la distanță organizate. În plus, statele membre pot, de asemenea, să mențină sau să introducă dispoziții interne referitoare la chestiuni care nu fac în mod specific obiectul prezentei directive, precum norme suplimentare referitoare la contractele de vânzare, inclusiv în legătură cu livrarea de bunuri sau cerințe privind furnizarea de informații pe durata contractului.
- (14) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere dreptului intern în domeniul dreptului contractelor în ceea ce privește aspectele care privesc dreptul contractelor care nu sunt reglementate de prezenta directivă. Prin urmare, prezenta directivă ar trebui să nu aducă atingere dreptului intern care reglementează, de exemplu, încheierea sau valabilitatea unui contract (de exemplu, în cazul lipsei consimțământului). În mod similar, prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere dreptului intern în ceea ce privește remediile juridice contractuale, normele privind ordinea publică economică, de exemplu normele privind prețurile excesive sau de speculă, și normele privind tranzacțiile juridice neetice.

⁽¹⁾ JO L 177, 4.7.2008, p. 6.

⁽²⁾ JO L 376, 27.12.2006, p. 36.

⁽³⁾ JO L 178, 17.7.2000, p. 1.

- (15) Prezenta directivă nu ar trebui să armonizeze cerințele lingvistice aplicabile contractelor încheiate cu consumatorii. Prin urmare, statele membre pot menține sau introduce în dreptul lor intern cerințe lingvistice privind informarea cu privire la contract și privind clauzele contractuale.
- (16) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere legislației interne privind reprezentarea juridică, de exemplu normele referitoare la persoana care acționează în numele comerciantului sau în interesul acestuia (cum ar fi un prepus sau un împuternicit). Statele membre ar trebui să fie în continuare competente în acest domeniu. Prezenta directivă ar trebui să se aplice tuturor comercianților, indiferent dacă sunt publici sau privați.
- (17) Definiția consumatorului ar trebui să includă persoanele fizice care acționează în afara activității lor comerciale, a afacerii, meseriei sau profesiei lor. Cu toate acestea, în cazul contractelor cu dublu scop, când contractul este încheiat în scopuri parțial circumscrise activității comerciale și parțial aflate în afara acesteia, și dacă scopul comercial este într-atât de limitat, încât nu are o pondere predominantă în contextul general al contractului, respectiva persoană trebuie să fie și ea considerată drept un consumator.
- (18) Prezenta directivă nu afectează libertatea statelor membre de a defini, în conformitate cu dreptul Uniunii, ceea ce ele consideră că sunt servicii de interes economic general, modul în care ar trebui organizate și finanțate respectivele servicii, în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat și obligațiile specifice pe care acestea trebuie să le respecte.
- (19) Conținut digital înseamnă acele date care sunt produse și livrate în formă digitală, cum sunt programele de calculator, aplicațiile, jocurile, muzica, înregistrările video sau textele, indiferent dacă sunt accesate prin descărcare sau prin flux continuu, de pe un suport material sau prin orice alte mijloace. Contractele de livrare a conținutului digital ar trebui incluse în sfera de aplicare a prezentei directive. Dacă un conținut digital este livrat pe un suport material, cum sunt CD-urile sau DVD-urile, acesta ar trebui considerat drept un bun, în sensul prezentei directive. Asemenea contractelor de furnizare a apei, gazelor sau energiei electrice, în cazul în care acestea nu prevăd vânzarea într-un volum limitat sau o cantitate stabilă, sau a încălzirii centralizate, contractele privind conținutul digital care nu este livrat pe un suport material nu ar trebui să fie considerate, în sensul prezentei directive, nici contracte de vânzare, nici contracte de servicii. Pentru astfel de contracte, consumatorul ar trebui să aibă dreptul de a se retrage, cu excepția cazului în care el și-a dat acordul la începerea executării contractului în cursul perioadei de retragere și a acceptat că, în consecință, își va pierde dreptul de retragere din contract. Pe lângă cerințele generale în materie de informare, comerciantul ar trebui să îl informeze pe consumator cu privire la funcționalitatea și interoperabilitatea pertinentă a conținutului digital. Noțiunea de funcționalitate ar trebui să se refere la modul în care poate fi utilizat conținutul digital, de exemplu pentru urmărirea comportamentului consumatorului; aceasta ar trebui să se refere și la absența sau prezența oricăror restricții tehnice, cum ar fi protecția prin intermediul administrării drepturilor digitale sau codarea pe regiuni. Noțiunea de interoperabilitate pertinentă este concepută să descrie informațiile referitoare la echipamentul hardware și mediul software standard cu care este compatibil conținutul digital, de exemplu sistemul de operare, versiunea necesară, anumite caracteristici ale echipamentului hardware. Comisia ar trebui să examineze necesitatea unei armonizări suplimentare privind conținutul digital și să înainteze, dacă este necesar, o propunere legislativă care să abordeze această chestiune.
- (20) Definiția contractului la distanță ar trebui să se aplice în toate cazurile în care se încheie un contract între comerciant și consumator în cadrul unor sisteme de vânzări sau de prestări de servicii la distanță organizate cu utilizarea exclusivă a unuiu sau a mai multor mijloace de comunicare la distanță (cum ar fi comanda prin poștă, Internet, telefon sau fax), până la și incluzând momentul încheierii contractului. Definiția respectivă ar trebui să includă, de asemenea, situațiile în care consumatorul doar vizitează spațiile comerciale cu scopul de a se informa cu privire la bunuri sau servicii, ulterior negociază și încheie contractul la distanță. Prin contrast, un contract negociat în spațiile comerciale ale comerciantului și în final încheiat prin intermediul mijloacelor de comunicare la distanță nu ar trebui considerat un contract la distanță. Nici un contract inițiat prin intermediul mijloacelor de comunicare la distanță, dar încheiat în final în spațiile comerciale ale comerciantului, nu ar trebui considerat un contract la distanță. În mod similar, conceptul de contract la distanță nu ar trebui să includă rezervele efectuate de consumator printr-un mijloc de comunicare la distanță pentru a solicita furnizarea unui serviciu de către un profesionist, cum este cazul unui consumator care telefonează pentru a solicita o programare la coafor. Noțiunea de sistem de vânzări sau de prestări de servicii la distanță organizat ar trebui să includă acele sisteme oferite de terți, alții decât comerciantul, dar care sunt utilizate de comerciant, cum ar fi platformele online. Aceasta nu ar trebui să includă însă cazurile în care site-urile Internet oferă doar informații despre comerciant, bunurile și/sau serviciile acestuia și datele de contact.
- (21) Un contract negociat în afara spațiilor comerciale ar trebui definit drept un contract încheiat în prezența fizică simultană a comerciantului și a consumatorului, într-un loc care nu este spațiul comercial al comerciantului, de exemplu la domiciliul sau la locul de muncă al consumatorului. În afara spațiilor comerciale, consumatorul poate fi supus unei presiuni psihologice potențiale sau poate fi confruntat cu un element de surpriză, indiferent dacă a solicitat sau nu vizita din partea comerciantului. Definiția unui contract negociat în afara spațiilor comerciale ar trebui să includă și situațiile în care consumatorul este abordat personal și individual în afara spațiilor comerciale, dar contractul este încheiat imediat după aceea, în spațiile comerciale ale comerciantului sau prin intermediul mijloacelor de comunicare la distanță. Definiția unui contract negociat în afara spațiilor comerciale nu ar trebui să includă situațiile în care comerciantul vine mai întâi la domiciliul

consumatorului exclusiv pentru a lua măsuri sau a oferi un deviz, fără niciun angajament din partea consumatorului, și în care contractul nu este încheiat decât ulterior în spațiile comerciale ale comerciantului sau prin intermediul mijloacelor de comunicare la distanță pe baza devizului comerciantului. În aceste situații, contractul nu se consideră a fi fost încheiat imediat după ce comerciantul a abordat consumatorul, dacă consumatorul a avut timp să se gândească la devizul comerciantului înainte de încheierea contractului. Achizițiile efectuate în timpul unei excursii organizate de către comerciant în cadrul căreia produsele achiziționate sunt promovate și oferite spre vânzare ar trebui considerate contracte negociate în afara spațiilor comerciale.

- (22) Spațiile comerciale ar trebui să includă localurile, indiferent sub ce formă se prezintă acestea (de exemplu, magazine, tarabe sau camioane) care sunt utilizate de comerciant drept loc permanent sau obișnuit de desfășurare a activității comerciale. Tarabele din piețe și standurile din târguri ar trebui considerate de asemenea spații comerciale dacă îndeplinesc această condiție. Spațiile pentru vânzarea cu amănuntul unde comerciantul își desfășoară activitatea în mod sezonier, de exemplu în timpul sezonului turistic într-o stațiune de ski sau pe litoral, ar trebui considerate spații comerciale întrucât comerciantul își desfășoară activitatea sa în spațiile respective în mod obișnuit. Spațiile accesibile publicului precum străzile, mallurile, plajele, infrastructurile sportive și transportul public, pe care comerciantul le utilizează în mod excepțional pentru activitățile sale comerciale, precum și locuințele particulare și locurile de muncă, nu ar trebui considerate drept spații comerciale. Spațiile comerciale ale unei persoane care acționează în numele comerciantului în conformitate cu prezenta directivă ar trebui considerate spații comerciale în sensul prezentei directive.
- (23) Suporturile durabile ar trebui să îi permită consumatorului să stocheze informațiile atât timp cât este necesar în scopul protejării intereselor proprii care decurg din relația sa cu comerciantul. Printre suporturile durabile ar trebui să se numere, în special, hârtia, sticurile de memorie USB, CD-ROM-urile, DVD-urile, cardurile de memorie sau discurile dure ale computerelor, precum și e-mailurile.
- (24) O licitație publică implică participarea comercianților și a consumatorilor sau posibilitatea acestora de a participa personal la licitație. Bunurile sau serviciile sunt oferite de către comerciant consumatorului printr-o procedură de licitare autorizată prin lege în unele state membre să ofere bunuri sau servicii în cadrul unei licitații publice. Ofertantul care câștigă este obligat să achiziționeze bunurile sau serviciile. Utilizarea platformelor online aflate la dispoziția consumatorilor și a comercianților în vederea desfășurării unei licitații nu ar trebui să fie considerată o licitație publică în sensul prezentei directive.
- (25) Contractele legate de încălzirea centralizată ar trebui să facă obiectul prezentei directive, în mod similar

contractelor de furnizare a apei, gazului și electricității. Încălzirea centralizată înseamnă furnizarea energiei termice, printre altele sub formă de aburi sau apă fierbinte, de la o sursă centrală de producție, printr-un sistem de transport și distribuție la mai multe clădiri, în scopul încălzirii.

- (26) Contractele privind transferul bunurilor imobile ori al drepturilor asupra bunurilor imobile sau privind crearea sau dobândirea unor astfel de bunuri imobile ori drepturi, contractele pentru construirea de noi clădiri, pentru transformarea substanțială a clădirilor existente, precum și contractele de închiriere de locuințe pentru scopuri rezidențiale fac deja obiectul unui număr de cerințe specifice în legislația internă. Printre aceste contracte se numără, de exemplu, vânzarea de bunuri imobile care urmează să fie construite și închirierea cu posibilitatea cumpărării. Dispozițiile prezentei directive nu sunt adaptate contractelor respective, care ar trebui, prin urmare, excluse din domeniul de aplicare al prezentei directive. O transformare substanțială este comparabilă cu construirea unei noi clădiri, de exemplu în cazul în care se păstrează numai fațada unei clădiri vechi. Contractele de servicii, în special cele referitoare la construcția unor anexe la clădiri (de exemplu, un garaj sau o verandă), și cele referitoare la repararea și renovarea clădirilor, cu excepția transformărilor substanțiale, ar trebui să fie incluse în sfera de aplicare a prezentei directive, ca și contractele referitoare la serviciile agenților imobiliari și cele referitoare la închirierea unor spații în scopuri nerezidențiale.
- (27) Serviciile de transport se referă la transportul de pasageri și la transportul de bunuri. Transportul de pasageri ar trebui să fie exclus din domeniul de aplicare al prezentei directive, întrucât face deja obiectul altor acte legislative ale Uniunii sau, în cazul transportului public sau al taxiurilor, al reglementării la nivel național. Cu toate acestea, dispozițiile prezentei directive referitoare la protecția consumatorilor împotriva taxelor excesive percepute pentru utilizarea mijloacelor de plată sau împotriva costurilor ascunse ar trebui să se aplice și la contractele de transport de pasageri. În ceea ce privește transportul de bunuri și închirierea de autoturisme, care constituie servicii, consumatorii ar trebui să beneficieze de protecția oferită de prezenta directivă, cu excepția dreptului de retragere.
- (28) Pentru a evita ca sarcinile administrative să revină comercianților, statele membre pot hotărî să nu aplice prezenta directivă în cazul în care bunuri sau servicii cu valoare redusă sunt vândute în afara spațiilor comerciale. Pragul valorii monetare ar trebui stabilit la un nivel suficient de scăzut pentru a exclude numai achizițiile puțin semnificative. Statele membre ar trebui să poată defini această valoare în legislația lor internă, cu condiția să nu depășească 50 EUR. În cazul în care consumatorul încheie în același timp două sau mai multe contracte care au obiecte conexe, costul total ar trebui avut în vedere la aplicarea respectivului prag.

- (29) Serviciile sociale prezintă caracteristici fundamentale diferite care se reflectă în legislația specifică sectorului, parțial la nivelul Uniunii și parțial la nivel național. Serviciile sociale includ, pe de o parte, servicii pentru persoane deosebit de dezavantajate sau cu venituri scăzute, precum și servicii pentru persoane și familii care au nevoie de asistență în desfășurarea activităților de rutină, a activităților zilnice, și, pe de altă parte, servicii pentru toate persoanele care au o nevoie specială de asistență, sprijin, protecție sau încurajare într-o etapă specifică a vieții. Aceste servicii sociale includ, printre altele, servicii pentru copii și tineret, servicii de asistență pentru familii, familii monoparentale și persoane în vârstă și servicii pentru migranți. Serviciile sociale cuprind atât servicii de îngrijire pe termen scurt, cât și pe termen lung, de exemplu servicii furnizate de către servicii de îngrijire la domiciliu sau furnizate în unități specializate de asistență socială și în cămine („case de îngrijire”). Serviciile sociale nu sunt numai cele furnizate de stat la nivel național, regional sau local de către furnizori mandatați de către stat sau de organizații filantropice recunoscute de stat, ci și cele furnizate de operatorii privați. Dispozițiile prezentei directive nu sunt adecvate serviciilor sociale, care ar trebui să fie așadar excluse din sfera de aplicare a acesteia.
- (30) Asistența medicală impune reglementări speciale din cauza complexității sale tehnice, a importanței sale în calitate de serviciu de interes general, precum și a finanțării publice extensive. Asistența medicală este definită în Directiva 2011/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2011 privind aplicarea drepturilor pacienților în cadrul asistenței medicale transfrontaliere⁽¹⁾ ca „servicii de sănătate furnizate pacienților de către cadrele medicale pentru evaluarea, menținerea sau refacerea stării lor de sănătate, inclusiv prescrierea, eliberarea și furnizarea de medicamente și dispozitive medicale”. Termenul de cadru medical este definit în directiva respectivă ca fiind orice doctor în medicină, asistent medical generalist, medic dentist, moașă sau farmacist în sensul Directivei 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale⁽²⁾ sau orice altă persoană care exercită activități în sectorul asistenței medicale restrânse la o profesie reglementată, astfel cum este definită la articolul 3 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2005/36/CE, sau o persoană considerată cadru medical conform legislației statului membru în care se efectuează tratamentul. Dispozițiile prezentei directive nu sunt adecvate pentru asistența medicală, care ar trebui să fie așadar exclusă din sfera de aplicare a acesteia.
- (31) Jocurile de noroc ar trebui excluse din sfera de aplicare a prezentei directive. Activitățile de jocuri de noroc sunt cele care presupun pariuri cu o miză cu valoare pecuniară în jocuri de noroc, inclusiv loterie, jocuri de cazinou și tranzacții referitoare la pariuri. În legătură cu aceste activități, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a adopta alte măsuri de protecție a consumatorilor, inclusiv unele mai stricte.
- (32) Legislația actuală a Uniunii care privește, printre altele, serviciile financiare sau pachetele de servicii de călătorie și serviciile care implică folosința partajată a bunurilor imobile, destinate consumatorilor, conține numeroase norme privind protecția consumatorilor. Din aceste motive, prezenta directivă ar trebui să nu se aplice contractelor din sectoarele respective. În ceea ce privește serviciile financiare, statele membre ar trebui să fie încurajate să se inspire din legislația actuală a Uniunii în acest domeniu atunci când legiferează în domenii care nu sunt reglementate la nivelul Uniunii, astfel încât să se asigure condiții de concurență echitabile pentru toți consumatorii și pentru toate contractele privind servicii financiare.
- (33) Comerciantul ar trebui să fie obligat să informeze în prealabil consumatorul cu privire la orice condiție care implică plățile de către consumator către comerciant a unui avans, inclusiv cu privire la orice condiție conform căreia o sumă este blocată pe cardul de credit sau de debit al consumatorului.
- (34) Comerciantul ar trebui să transmită consumatorului informații clare și inteligibile înainte ca acesta din urmă să își asume obligații în temeiul unui contract la distanță sau al unui negociat în afara spațiilor comerciale sau al oricărui contract, altul decât un contract la distanță sau unul negociat în afara spațiilor comerciale, sau al oricărei oferte similare. Atunci când furnizează informațiile respective, comerciantul ar trebui să țină seama de nevoile specifice ale consumatorilor care prezintă o vulnerabilitate deosebită ca urmare a infirmității psihice, fizice sau psihologice a acestora, a vârstei sau a credulității lor, într-un mod pe care comerciantul l-ar putea prevedea în mod rezonabil. Cu toate acestea, faptul că se ține seama de astfel de nevoi specifice nu ar trebui să ducă la niveluri diferite de protecție a consumatorului.
- (35) Informațiile care trebuie furnizate consumatorului de către comerciant ar trebui să fie obligatorii și ar trebui să nu poată fi modificate. Cu toate acestea, părțile contractante ar trebui să fie în măsură să convină în mod expres modificarea contractului încheiat ulterior, de exemplu dispozițiile privind livrarea.
- (36) În cazul contractelor la distanță, cerințele de informare ar trebui să fie adaptate pentru a ține cont de constrângerile tehnice impuse de anumite mijloace de comunicare, precum restricțiile privind numărul de caractere care pot fi afișate pe ecranul anumitor telefoane mobile sau constrângerile legate de timpul acordat spoturilor publicitate televizate. În astfel de cazuri, comerciantul ar trebui să respecte un set minim de cerințe de informare și să indice consumatorului o altă sursă de informații, de exemplu prin asigurarea unui număr de telefon netaxat sau a unei legături hipertext către o pagină Internet a comerciantului pe care pot fi accesate în mod direct și cu ușurință informațiile relevante. În ceea ce privește cerința de a informa consumatorul cu privire la costul returnării bunurilor care, datorită caracteristicilor acestora, nu pot fi, în mod normal, returnate prin

(1) JO L 88, 4.4.2011, p. 45.

(2) JO L 255, 30.9.2005, p. 22.

poștă, se va considera că aceasta este îndeplinită, de exemplu, dacă comerciantul specifică un transportator (cum ar fi cel pe care l-a desemnat pentru livrarea bunului) și un preț pentru costul de returnare a bunurilor. În cazul în care comerciantul nu poate calcula anticipat în mod rezonabil costul returnării bunurilor, de exemplu din cauză că nu oferă el însuși un aranjament pentru returnarea bunurilor, comerciantul ar trebui să menționeze că un astfel de cost urmează a fi plătit și că acesta ar putea fi ridicat, dând totodată o estimare rezonabilă a costului maxim, care s-ar putea baza pe costul de livrare către consumator.

- (37) Deoarece în cazul vânzărilor la distanță consumatorul nu are posibilitatea de a vedea bunurile înainte de încheierea contractului, acesta ar trebui să aibă dreptul de a se retrage. Din același motiv, consumatorului ar trebui să i se permită să testeze și să verifice bunurile pe care le-a cumpărat în măsura în care este necesar pentru a stabili natura, caracteristicile și modul de funcționare a bunurilor. În ceea ce privește contractele negociate în afara spațiilor comerciale, consumatorul ar trebui să aibă dreptul de retragere datorită elementului surpriză și/sau presiunii psihologice potențiale. Retragera din contract ar trebui să determine încetarea obligației părților contractante de a executa contractul.
- (38) Site-urile comerciale ar trebui să indice clar și lizibil, cel mai târziu la începutul procesului de efectuare a comenzii, dacă se aplică vreo restricție în ceea ce privește livrarea și care sunt mijloacele de plată acceptate.
- (39) Este important ca, în cazul contractelor la distanță încheiate prin intermediul unor site-uri Internet, consumatorul să poată citi și înțelege integral elementele principale ale contractului, înainte de a face comanda. În acest scop, ar trebui prevăzut în prezenta directivă ca respectivele elemente să fie afișate în imediata apropiere a confirmării solicitate pentru efectuarea comenzii. Este de asemenea important să se garanteze că, în astfel de situații, consumatorul dispune de posibilitatea de a stabili care este momentul în care își asumă obligația de a plăti comerciantului. În consecință, consumatorului ar trebui să i se atragă atenția, în mod specific, printr-o formulare lipsită de ambiguitate, asupra faptului că efectuarea comenzii atrage după sine obligația de a plăti comerciantului.
- (40) Diferențele actuale în privința duratei perioadelor de retragere, existente atât între statele membre, cât și în cadrul contractelor la distanță și al celor negociate în afara spațiilor comerciale, creează insecuritate juridică și generează costuri de conformare. Ar trebui ca aceeași perioadă de retragere să se aplice tuturor contractelor la distanță și tuturor contractelor negociate în afara spațiilor comerciale. În cazul contractelor de prestări de servicii, perioada de retragere ar trebui să expire în termen de 14 zile de la data încheierii contractului. În cazul contractelor de vânzare, perioada de retragere ar trebui să expire în termen de 14 zile din ziua în care consumatorul sau un terț indicat de acesta, altul decât transportatorul, intră în posesia fizică a bunurilor, în timp ce consumatorul ar trebui să aibă posibilitatea de a-și exercita dreptul de retragere înainte de dobândirea posesiei fizice asupra bunurilor. În cazul în care consumatorul comandă mai multe bunuri printr-o singură

comandă, iar acestea sunt livrate separat, perioada de retragere ar trebui să expire în 14 zile de la ziua în care consumatorul intră în posesia fizică a ultimului bun. În cazul în care bunurile sunt livrate în mai multe loturi sau bucăți, perioada de retragere ar trebui să expire după 14 zile din ziua în care consumatorul intră în posesia fizică a ultimului lot sau a ultimei bucăți.

- (41) Pentru a asigura securitatea juridică, este adecvat ca Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1182/71 al Consiliului din 3 iunie 1971 privind stabilirea normelor care se aplică termenelor, datelor și expirării termenelor ⁽¹⁾ să se aplice la calcularea termenelor prevăzute de prezenta directivă. Prin urmare, toate termenele incluse în prezenta directivă ar trebui interpretate drept termene exprimate în zile calendaristice. Dacă un termen exprimat în zile se calculează din momentul în care intervine un eveniment sau se realizează un act, ziua în cursul căreia a avut loc acest eveniment sau se realizează acest act nu ar trebui luată în seamă la calculul termenului.
- (42) Dispozițiile privind dreptul de retragere ar trebui să nu aducă atingere actelor cu putere de lege și normelor administrative ale statelor membre care guvernează încetarea sau neexecutabilitatea unui contract sau posibilitatea unui consumator de a-și îndeplini obligațiile contractuale înainte de termenul stabilit în contract.
- (43) În cazul în care comerciantul nu a informat în mod adecvat consumatorul înaintea încheierii contractului la distanță sau a contractului negociat în afara spațiului comercial, perioada de retragere ar trebui să fie prelungită. Cu toate acestea, pentru a asigura securitatea juridică în ceea ce privește durata perioadei de retragere, ar trebui introdus un termen-limită de 12 luni.
- (44) Diferențele privind modalitățile de exercitare a dreptului de retragere în statele membre au generat costuri suportate de comercianții care efectuează vânzări transfrontaliere. Introducerea unui formular tipizat de retragere, armonizat, care să poată fi utilizat de consumatori ar trebui să simplifice procesul de retragere și să aducă securitate juridică. Din aceste motive, statele membre ar trebui să se abțină de la adăugarea unor cerințe de prezentare suplimentare referitoare la formularul tipizat la nivelul Uniunii, de exemplu cu privire la dimensiunea caracterelor tipărite pe acesta. Cu toate acestea, consumatorul ar trebui să aibă în continuare libertatea de a se retrage folosind propriile formulări, cu condiția ca declarația sa către comerciant, care conține decizia sa de a se retrage din contract, să fie lipsită de echivoc. O scrisoare, un apel telefonic sau returnarea bunurilor însoțită de o declarație clar formulată ar putea satisface această cerință, dar sarcina probei privind retragerea în termenul fixat prin directivă ar trebui să îi revină consumatorului. Din acest motiv, este în interesul acestuia din urmă să utilizeze un suport durabil atunci când comunică comerciantului retragerea sa.

⁽¹⁾ JO L 124, 8.6.1971, p. 1.

- (45) Deoarece, conform experienței, mulți consumatori și comercianți preferă să comunice prin intermediul site-ului Internet al comerciantului, ar trebui să fie posibilă oferirea de către comerciant a opțiunii completării de către consumator a unui formular electronic de retragere. În acest caz, comerciantul ar trebui să transmită fără întârziere, de exemplu prin poșta electronică, confirmarea de primire a formularului.
- (46) În eventualitatea în care consumatorul se retrage din contract, comerciantul ar trebui să ramburseze toate sumele primite ca plată de la consumator, inclusiv sumele aferente cheltuielilor suportate de comerciant pentru livrarea bunurilor către consumator. Rambursarea nu ar trebui făcută prin bonuri valorice cu excepția situației în care consumatorul a folosit bonuri valorice pentru tranzacția inițială sau le-a acceptat în mod expres. În cazul în care consumatorul alege explicit un anumit tip de livrare (de exemplu, livrarea expres în termen de 24 de ore), deși comerciantul oferă un tip de livrare obișnuit și general acceptabil, care ar implica costuri de livrare reduse, consumatorul ar trebui să suporte diferența de cost dintre aceste două tipuri de livrare.
- (47) Unii consumatori își exercită dreptul de retragere după ce au utilizat bunurile într-o măsură care depășește limita necesară stabilirii naturii, caracteristicilor și modului de funcționare a bunurilor. În acest caz, consumatorul nu ar trebui să își piardă dreptul de retragere, ci să răspundă pentru eventuala diminuare a valorii bunurilor. Pentru a stabili natura, caracteristicile și modul de funcționare a bunurilor, consumatorul ar trebui să le mănuiască și să le inspecteze în același mod în care i s-ar permite să o facă într-un magazin. De exemplu, consumatorul ar trebui doar să probeze un articol de îmbrăcăminte, nu să îl poarte. Prin urmare, în timpul perioadei de retragere, consumatorul ar trebui să mănuiască și să inspecteze bunurile cu grija necesară. Obligațiile consumatorului în cazul retragerii nu ar trebui să descurajeze consumatorul să exercite dreptul său de retragere.
- (48) Consumatorului ar trebui să i se ceară să înapoieze bunurile în termen de cel mult 14 zile după ce a informat comerciantul cu privire la decizia sa de a se retrage din contract. În situațiile în care comerciantul sau consumatorul nu își îndeplinește obligațiile privind exercitarea dreptului de retragere, ar trebui să se aplice sancțiunile prevăzute de legislația internă în conformitate cu prezenta directivă, precum și dispozițiile din dreptul contractelor.
- (49) Ar trebui să existe anumite excepții de la dreptul de retragere, atât în cazul contractelor la distanță, cât și al celor negociate în afara spațiilor comerciale. Un drept la retragere ar putea fi inadecvat, de exemplu, având în vedere natura anumitor bunuri sau servicii. Acesta, de exemplu, este cazul vinurilor furnizate cu mult timp după încheierea contractului cu caracter speculativ, valoarea vinului depinzând de fluctuațiile pieței („*vin en primeur*”). Dreptul de retragere ar trebui să nu se aplice nici în cazul bunurilor realizate în conformitate cu cerințele consumatorului sau clar personalizate, cum sunt perdelele confecționate la cerere, nici în cazul furnizării de combustibil, de exemplu, care prin natura sa face parte dintr-un amestec inseparabil cu alte bunuri după livrare. Acordarea unui drept de retragere consumatorului ar putea de asemenea să fie inadecvată în cazul anumitor servicii în situația în care încheierea contractului implică rezervarea unor capacități pe care, în cazul exercitării dreptului de retragere, comerciantul poate să nu fie în măsură să le exploateze. De exemplu, o astfel de situație ar fi atunci când se fac rezervări la hotel sau pentru cabane de vacanță ori evenimente culturale sau sportive.
- (50) Pe de o parte, consumatorul ar trebui să beneficieze de dreptul său de retragere chiar și în cazul în care a solicitat prestarea serviciilor înainte de terminarea perioadei de retragere. Pe de altă parte, în cazul în care consumatorul își exercită dreptul de retragere, comerciantul ar trebui să aibă garanția că va fi plătit în mod adecvat pentru serviciul prestat. Calculul procentual al sumei ar trebui să se bazeze pe prețul convenit în contract, cu excepția situației în care consumatorul demonstrează că prețul total este, el însuși, disproporționat, în care caz suma de achitat se calculează pe baza valorii de piață a serviciului prestat. Valoarea de piață ar trebui să se stabilească prin comparație cu prețul unui serviciu echivalent, prestat de alți comercianți, din momentul încheierii contractului. Prin urmare, consumatorul ar trebui să solicite prestarea serviciilor înainte de încheierea perioadei de retragere prin înaintarea unei cereri exprese și, în cazul contractelor negociate în afara spațiilor comerciale, pe un suport durabil. În mod similar, comerciantul ar trebui să informeze consumatorul pe un suport durabil în legătură cu orice obligație de a plăti în mod proporțional costurile serviciilor deja prestate. În cazul contractelor având drept obiect atât bunuri, cât și servicii, normele prevăzute de prezenta directivă cu privire la returnarea bunurilor ar trebui să se aplice la aspectele legate de bunuri, iar regimul de compensare pentru servicii ar trebui să se aplice aspectelor legate de servicii.
- (51) Principalele dificultăți întâmpinate de consumatori și una dintre principalele surse de litigii cu comercianții privesc livrarea de bunuri, inclusiv livrarea bunurilor care sunt pierdute sau deteriorate pe parcursul transportului și livrarea cu întârziere sau parțială. Prin urmare, este oportun să se clarifice și să se armonizeze normele naționale referitoare la momentul în care ar trebui să efectueze livrarea. Locul și modalitățile de livrare, precum și normele privind stabilirea condițiilor transferului de proprietate a bunurilor și momentul în care acest transfer are loc ar trebui să rămână sub incidența legislației naționale și astfel ar trebui să nu fie afectate de prezenta directivă. Normele privind livrarea din prezenta directivă ar trebui să includă posibilitatea consumatorului de a permite unei terțe părți să dobândească în numele său posesia fizică sau controlul asupra bunurilor. Ar trebui să se considere că consumatorul are controlul asupra bunurilor în cazul în care acesta sau un terț indicat de el are acces la bunuri pentru a le utiliza ca un proprietar sau le poate revinde (de exemplu atunci când a primit cheile sau a intrat în posesia documentelor care atestă proprietatea).

- (52) În contextul contractelor de vânzare, livrarea bunurilor poate fi efectuată în diferite moduri. Dacă părțile nu cad de acord asupra unei anumite date de livrare, comerciantul ar trebui să livreze bunurile cât se poate de repede, dar în orice caz nu mai târziu de 30 de zile de la data încheierii contractului. Normele referitoare la livrarea cu întârziere pot să ia de asemenea în considerare bunurile care urmează să fie fabricate sau dobândite special pentru consumator, care nu pot fi reutilizate de comerciant fără o pierdere considerabilă. Prin urmare, în prezenta directivă ar trebui să fie prevăzută o normă care îi acordă comerciantului, în anumite circumstanțe, un termen suplimentar rezonabil. În situația în care comerciantul nu a reușit să livreze bunurile în termenul convenit cu consumatorul, înainte ca consumatorul să poată determina încetarea contractului, consumatorul ar trebui să solicite comerciantului să efectueze livrarea într-un termen suplimentar rezonabil și să aibă dreptul să determine încetarea contractului dacă comerciantul nu livrează bunurile nici în acest termen suplimentar. Această normă nu ar trebui însă să se aplice atunci când comerciantul refuză să livreze bunurile printr-o declarație lipsită de echivoc. Ea nu ar trebui să se aplice nici în anumite situații în care perioada de livrare este esențială, cum ar fi, de exemplu, aceea a unei rochii de mireasă care ar trebui livrată înainte de nuntă. Norma nu ar trebui să se aplice nici în situațiile în care consumatorul informează comerciantul că livrarea la o anumită dată este esențială. În acest scop, consumatorul poate utiliza datele de contact ale comerciantului furnizate în conformitate cu prezenta directivă. În aceste cazuri specifice, în situația în care comerciantul nu livrează bunurile la timp, consumatorul ar trebui să aibă dreptul de a solicita încetarea contractului imediat după expirarea termenului de livrare convenit inițial. Prezenta directivă ar trebui să nu aducă atingere dispozițiilor de drept intern privind modalitatea prin care consumatorul ar trebui să notifice comerciantului dorința sa de a înceta contractul.
- (53) În plus față de dreptul consumatorului de a solicita încetarea contractului în cazul în care comerciantul nu și-a îndeplinit obligațiile de livrare a bunurilor în conformitate cu prezenta directivă, consumatorul poate, în conformitate cu dreptul intern aplicabil, să utilizeze alte remedii, cum ar fi să acorde comerciantului un termen suplimentar de livrare, să impună executarea contractului, să rețină plata și să solicite daune-interese.
- (54) În conformitate cu articolul 52 alineatul (3) din Directiva 2007/64/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne ⁽¹⁾, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a interzice sau limita dreptul comercianților de a solicita comisioane din partea consumatorilor, luând în considerare necesitatea de a încuraja concurența și de a promova utilizarea de instrumente de plată eficiente. În orice caz, comercianților ar trebui să li se interzică perceperea de la consumatori a unor comisioane care depășesc costul suportat de comercianți pentru utilizarea unui anumit mijloc de plată.
- (55) În cazul în care bunurile sunt expediate consumatorului de către comerciant, pot apărea litigii, în eventualitatea pierderii sau deteriorării, cu privire la momentul în care se produce transferul riscurilor. În consecință, prezenta directivă ar trebui dispună protecția consumatorului împotriva oricărui risc de pierdere sau deteriorare a bunurilor care intervine înainte de dobândirea posesiei fizice a bunurilor de către acesta. Consumatorul ar trebui protejat pe durata unui transport aranjat sau desfășurat de comerciant, chiar și atunci când consumatorul a ales o anumită metodă de livrare din lista de opțiuni oferită de comerciant. Cu toate acestea, dispoziția respectivă nu ar trebui să se aplice contractelor în temeiul cărora consumatorul însuși trebuie să recepționeze bunurile sau să solicite unui transportator să facă acest lucru. În ceea ce privește momentul de transfer al riscurilor, se consideră că consumatorul a dobândit posesia fizică a bunurilor în momentul în care le-a primit.
- (56) Persoanele sau organizațiile despre care se consideră, în baza legislației interne, că ar avea un interes legitim cu privire la protecția drepturilor contractuale ale consumatorilor ar trebui să aibă dreptul de a iniția proceduri, fie în fața unei instanțe judecătorești, fie a unei autorități administrative care are competența de a decide în cazul reclamațiilor sau de a iniția procedurile judiciare corespunzătoare.
- (57) Este necesar ca statele membre să stabilească sancțiunile aplicabile pentru încălcarea prezentei directive și să asigure punerea în aplicare a acestora. Sancțiunile ar trebui să fie eficiente, proporționale și cu efect de descurajare.
- (58) Consumatorul nu ar trebui să fie privat de protecția acordată de prezenta directivă. În cazul în care legea aplicabilă contractului este cea a unei țări terțe, ar trebui să se aplice Regulamentul (CE) nr. 593/2008 pentru a stabili dacă nivelul de protecție de care beneficiază consumatorul rămâne cel asigurat prin prezenta directivă.
- (59) În urma consultării cu statele membre și cu părțile interesate, Comisia ar trebui să identifice calea cea mai adecvată pentru a garanta că toți consumatorii sunt informați cu privire la drepturile lor la punctul de vânzare.
- (60) Deoarece vânzarea nesolicitată, care constă în furnizarea unor bunuri sau prestarea unor servicii către consumatori pe care aceștia nu le-au comandat, este interzisă în temeiul Directivei 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori („Directiva privind practicile comerciale neloiale”) ⁽²⁾, dar nu se oferă un remediu contractual pentru această practică, este necesar să se introducă în prezenta directivă un remediu contractual prin care consumatorul este scutit de obligația de plată în legătură cu bunurile sau serviciile nesolicitate.

⁽¹⁾ JO L 319, 5.12.2007, p. 1.

⁽²⁾ JO L 149, 11.6.2005, p. 22.

- (61) Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice) ⁽¹⁾ deja reglementează comunicațiile nesolicitate și prevede un nivel ridicat de protecție a consumatorilor. Prin urmare, dispozițiile corespunzătoare privind același subiect care sunt incluse în Directiva 97/9/CE nu sunt necesare.
- (62) Comisia este adecvat să revizuiască prezenta directivă în cazul în care se identifică bariere în calea pieței interne. În cadrul reviziei sale, Comisia ar trebui să acorde o atenție specială posibilității garantate statele membre de a menține sau de a introduce dispoziții naționale specifice, inclusiv în unele domenii ale Directivei 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii ⁽²⁾ și ale Directivei 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 mai 1999 privind anumite aspecte ale vânzării de bunuri de consum și garanțiile conexe ⁽³⁾. Revizuirea respectivă ar putea duce la o propunere din partea Comisiei de modificare a prezentei directive; respectiva propunere poate conține modificări ale altor documente legislative în materie de protecție a consumatorilor care să reflecte angajamentul asumat de Comisie în cadrul strategiei sale pentru politica față de consumatori de a revizui acquis-ul Uniunii pentru a realiza un nivel comun ridicat de protecție a consumatorilor.
- (63) Directivele 93/13/CEE și 1999/44/CE ar trebui modificate astfel ca statelor membre să li se ceară să informeze Comisia cu privire la adoptarea unor dispoziții naționale specifice în anumite domenii.
- (64) Directivele 85/577/CE și 97/7/CE ar trebui abrogate.
- (65) Deoarece obiectivul prezentei directive, și anume de a contribui, prin atingerea unui nivel ridicat de protecție a consumatorului, la buna funcționare a pieței interne, nu poate fi atins în suficientă măsură de către statele membre și, prin urmare, poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității prevăzut la articolul menționat, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea respectivului obiectiv.
- (66) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în special de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.
- (67) În conformitate cu punctul 34 din Acordul inter-instituțional pentru o mai bună legislație ⁽⁴⁾, statele membre sunt încurajate să elaboreze, pentru ele însele

și în interesul Uniunii, propriile tabele, care să ilustreze, în măsura posibilului, concordanța dintre prezenta directivă și măsurile de transpunere, și să le facă publice,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL I

OBIECT, DEFINIȚII ȘI DOMENIU DE APLICARE

Articolul 1

Obiectul

Obiectivul prezentei directive este acela ca, prin atingerea unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor, să contribuie la buna funcționare a pieței interne prin mărirea gradului de similitudine dintre anumite aspecte ale actelor cu putere de lege și ale actelor administrative ale statelor membre privind contractele încheiate între consumatori și comercianți.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

1. „consumator” înseamnă orice persoană fizică ce, în cadrul contractelor reglementate de prezenta directivă, acționează în scopuri care se află în afara activității sale comerciale, industriale, artisanale sau profesionale;
2. „comerciant” înseamnă orice persoană fizică sau juridică, indiferent dacă este publică sau privată, care acționează, inclusiv prin intermediul unei alte persoane care acționează în numele sau în contul ei, în scopuri ce țin de activitatea sa comercială, de afaceri, meșteșugărească sau profesională în legătură cu contractele care intră sub incidența prezentei directive;
3. „bunuri” înseamnă orice obiect corporal mobil, cu excepția obiectelor vândute prin executare silită sau altfel, prin autoritatea legii; apa, gazul și energia electrică sunt considerate „bunuri” în sensul prezentei directive atunci când acestea sunt puse în vânzare în volum limitat sau în cantitate fixă;
4. „bunuri produse conform specificațiilor clientului” înseamnă orice bunuri care nu sunt prefabricate, produse pe baza opțiunilor individuale sau a deciziei clientului;
5. „contract de vânzare” înseamnă orice contract în temeiul căruia comerciantul transferă sau se angajează să transfere proprietatea asupra unor bunuri către consumator, iar consumatorul plătește sau se angajează să plătească prețul acestora, inclusiv orice contract care are drept obiect atât bunuri, cât și servicii;

⁽¹⁾ JO L 201, 31.7.2002, p. 37.

⁽²⁾ JO L 95, 21.4.1993, p. 29.

⁽³⁾ JO L 171, 7.7.1999, p. 12.

⁽⁴⁾ JO C 321, 31.12.2003, p. 1.

6. „contract de prestări de servicii” înseamnă orice contract, altul decât un contract de vânzare, în temeiul căruia comerciantul furnizează sau se angajează să furnizeze un serviciu consumatorului, iar acesta plătește sau se angajează să plătească prețul acestuia;
7. „contract la distanță” înseamnă orice contract încheiat între comerciant și consumator în cadrul unui sistem de vânzări sau de prestare de servicii la distanță organizat, fără prezența fizică simultană a comerciantului și a consumatorului, cu utilizarea exclusivă a unui sau a mai multor mijloace de comunicare la distanță, până la și inclusiv în momentul în care este încheiat contractul;
8. „contract negociat în afara spațiului comercial” înseamnă orice contract dintre un comerciant și un consumator:
- (a) încheiat în prezența fizică simultană a comerciantului și a consumatorului, într-un loc care nu este spațiul comercial al comerciantului;
 - (b) pentru care consumatorului i s-a făcut o ofertă în aceleași circumstanțe ca cele menționate la litera (a);
 - (c) încheiat în spațiile comerciale ale comerciantului sau prin orice mijloace de comunicare la distanță, imediat după ce consumatorul a fost abordat în mod personal și individual, într-un loc care nu este spațiul comercial al comerciantului, în prezența fizică simultană a acestuia și a consumatorului; sau
 - (d) încheiat în cursul unei deplasări organizate de comerciant cu scopul sau efectul de a promova și a vinde consumatorului bunuri sau servicii;
9. „spațiu comercial” înseamnă:
- (a) orice unitate imobilă de vânzare cu amănuntul, în care comerciantul își desfășoară activitatea în permanență; sau
 - (b) orice unitate mobilă de vânzare cu amănuntul, în care comerciantul își desfășoară activitatea în mod obișnuit;
10. „suport durabil” înseamnă orice instrument care permite consumatorului sau comerciantului să stocheze informații care îi sunt adresate personal, într-un mod accesibil pentru referințe ulterioare pentru o perioadă de timp adecvată, în vederea informării, și care permite reproducerea neschimbată a informațiilor stocate;
11. „conținut digital” înseamnă date produse și livrate în formă digitală;
12. „serviciu financiar” înseamnă orice serviciu cu caracter bancar, de creditare, asigurări, pensii personale, de investiții sau plăți;
13. „licitație publică” înseamnă metoda de vânzare prin care comerciantul oferă bunuri sau servicii consumatorilor, care participă sau au posibilitatea de a participa în persoană la licitație, prin intermediul unei proceduri de licitare transparentă, concurențială, condusă de un adjudecător și în care ofertantul câștigător este obligat să achiziționeze bunurile sau serviciile;
14. „garanție comercială” înseamnă orice angajament din partea comerciantului sau a unui producător (denumit în continuare „garantul”) față de consumator, în plus față de obligațiile legale referitoare la garanția de conformitate, de a rambursa prețul plătit sau de a înlocui, a repara sau a întreține bunurile în orice mod, în cazul în care acestea nu corespund specificațiilor sau oricărei alte cerințe care nu este legată de conformitate din certificatul de garanție sau din publicitatea relevantă disponibilă în momentul sau înaintea încheierii contractului;
15. „contract auxiliar” înseamnă un contract prin care consumatorul obține bunurile sau serviciile care fac obiectul unui contract la distanță sau al unui contract negociat în afara spațiului comercial, iar aceste bunuri sau servicii sunt livrate, respectiv prestate de comerciant sau de o parte terță pe baza unui acord între partea terță respectivă și comerciant.

Articolul 3

Domeniu de aplicare

- (1) Prezenta directivă se aplică, conform condițiilor și în limitele stabilite în dispozițiile sale, oricărui contract încheiat între un comerciant și un consumator. Ea se aplică și contractelor de furnizare a apei, gazelor, energiei electrice sau încălzirii centralizate, inclusiv de către furnizorii publici, în măsura în care aceste utilități sunt furnizate pe bază contractuală.
- (2) În cazul în care vreo dispoziție a prezentei directive intră în contradicție cu o dispoziție a unui alt act al Uniunii care reglementează sectoare specifice, dispozițiile acestuia din urmă prevalează și se aplică sectoarelor specifice în cauză.
- (3) Prezenta directivă nu se aplică contractelor:
- (a) de prestare a unor servicii sociale, printre care cele de cazare socială, de îngrijire a copiilor și de susținere a familiilor și a persoanelor aflate permanent sau temporar în nevoie, inclusiv cele de îngrijire pe termen lung;
 - (b) având ca obiect serviciile de sănătate, astfel cum sunt definite la articolul 3 litera (a) din Directiva 2011/24/UE, indiferent dacă acestea sunt sau nu furnizate în cadrul unor unități medicale;
 - (c) având ca obiect jocurile de noroc care implică mizarea pe un pot cu valoare pecuniară în jocuri de noroc, inclusiv loterii, jocuri de cazinou și tranzacții de tipul pariurilor;

- (d) referitoare la servicii financiare;
- (e) pentru crearea, dobândirea sau transferul unui bun imobil sau al unor drepturi asupra unui bun imobil;
- (f) având ca obiect construirea unor clădiri noi, a transformării substanțiale a unor clădiri existente și a închirierii de locuințe în scopuri rezidențiale;
- (g) care intră sub incidența Directivei 90/314/CEE a Consiliului din 13 iunie 1990 privind pachetele de servicii pentru călătorii, vacanțe și circuite ⁽¹⁾;
- (h) care intră sub incidența Directivei 2008/122/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 ianuarie 2009 privind protecția consumatorilor în ceea ce privește anumite aspecte referitoare la contractele privind dreptul de folosință a bunurilor pe durată limitată, la contractele privind produsele de vacanță cu drept de folosință pe termen lung, precum și la contractele de revânzare și de schimb ⁽²⁾;
- (i) care, în conformitate cu legislația statelor membre, sunt stabilite de un funcționar public care are obligația legală de a fi independent și imparțial și care trebuie să se asigure, furnizând informații juridice cuprinzătoare, că încheierea contractului survine numai după ce consumatorul a analizat cu atenție aspectele juridice și a luat cunoștință de sfera de aplicare juridică a acestuia;
- (j) având ca obiect furnizarea alimentelor, băuturilor sau a altor bunuri destinate consumului casnic, livrate fizic de un comerciant care se deplasează frecvent și periodic la locuința, reședința sau locul de muncă al consumatorului;
- (k) de prestare a unor servicii de transport de pasageri, cu excepția articolului 8 alineatul (2) și a articolelor 19 și 22;
- (l) încheiate prin intermediul automatelor sau incintelor comerciale automatizate;
- (m) încheiate cu operatorii de telecomunicații prin telefoane publice cu plată, pentru utilizarea acestora, sau încheiate pentru utilizarea unei conexiuni unice prin telefon, Internet sau fax stabilite de un consumator.

4. Statele membre pot hotărî să nu aplice prezenta directivă sau să nu mențină sau să introducă dispoziții interne corespunzătoare pentru contractele negociate în afara spațiilor comerciale în cazul cărora plata de efectuat de către consumator nu depășește 50 EUR. Statele membre pot stabili în legislația lor națională o valoare inferioară.

⁽¹⁾ JO L 158, 23.6.1990, p. 59.

⁽²⁾ JO L 33, 3.2.2009, p. 10.

5. Prezenta directivă nu afectează dreptul intern general al contractelor precum normele privind valabilitatea, formarea sau efectele unui contract, în măsura în care aspectele dreptului general al contractelor nu sunt reglementate de prezenta directivă.

6. Prezenta directivă nu împiedică oferirea de către comerciant către consumator a unor condiții contractuale care depășesc nivelul de protecție asigurat prin prezenta directivă.

Articolul 4

Nivelul de armonizare

Dacă nu se prevede altfel în prezenta directivă, statele membre nu pot menține sau introduce în legislația lor internă dispoziții diferite de cele stabilite în prezenta directivă, inclusiv dispoziții mai mult sau mai puțin stricte, pentru a asigura un nivel diferit de protecție a consumatorilor.

CAPITOLUL II

INFORMAȚII DESTINATE CONSUMATORILOR PENTRU ALTE CONTRACTE DECÂT CONTRACTELE LA DISTANȚĂ SAU CONTRACTELE NEGOCIATE ÎN AFARA SPAȚIILOR COMERCIALE

Articolul 5

Cerințe în materie de informare pentru alte contracte decât contractele negociate în afara spațiilor comerciale și contractele la distanță

(1) Înainte ca un contract, altul decât un contract la distanță sau un contract negociat în afara spațiilor comerciale, sau orice ofertă similară să producă efecte obligatorii asupra consumatorului, comerciantul trebuie să îi furnizeze consumatorului următoarele informații în mod clar și inteligibil, în cazul în care respectivele informații nu reies în mod evident din context:

- (a) principalele caracteristici ale bunurilor sau serviciilor, în mod corespunzător cu mediul de comunicare și cu bunurile sau serviciile în cauză;
- (b) identitatea comerciantului, cum ar fi denumirea sa socială, adresa geografică la care este stabilit și numărul său de telefon;
- (c) prețul total al bunurilor sau serviciilor cu toate taxele incluse sau, în cazul în care prețul nu poate fi calculat în avans în mod rezonabil dată fiind natura bunurilor sau a serviciilor, modalitatea de calcul al prețului și, după caz, toate costurile suplimentare de transport, de livrare sau taxele poștale sau, în cazul în care acestea nu pot fi calculate în avans în mod rezonabil, menționarea faptului că aceste costuri suplimentare ar putea fi suportate de consumator;
- (d) acolo unde este cazul, modalitățile de plată, livrare și executare, data până la care comerciantul se angajează să livreze bunurile sau să presteze serviciile și politica comerciantului de soluționare a reclamațiilor;

(e) în plus față de o mențiune a existenței unei garanții legale de conformitate pentru bunuri, existența și condițiile privind serviciile postvânzare și garanțiile comerciale, după caz;

(f) durata de valabilitate a contractului, după caz, sau, în cazul unui contract pe durată nedeterminată sau al unui contract care urmează să fie prelungit în mod automat, condițiile de reziliere a contractului;

(g) acolo unde este cazul, funcționalitatea, inclusiv aplicarea unor măsuri tehnice de protecție pentru conținuturile digitale;

(h) acolo unde este cazul, orice interoperabilitate pertinentă a conținuturilor digitale cu componentele hardware și software de care comerciantul are cunoștință sau se poate presupune în mod rezonabil că are cunoștință.

(2) Alineatul (1) se aplică și contractelor de furnizare a apei, gazelor sau energiei electrice, atunci când acestea nu sunt puse în vânzare într-un volum limitat sau cantitate prestabilită, a încălzirii centralizate sau a conținuturilor digitale care nu sunt livrate pe un suport material.

(3) Statelor membre nu li se va cere să aplice alineatul (1) contractelor care implică tranzacții de la o zi la alta și care sunt puse în execuție imediat, în momentul în care sunt încheiate.

(4) Pentru contractele care fac obiectul prezentului articol, statele membre pot adopta sau menține cerințe precontractuale suplimentare în materie de informare.

CAPITOLUL III

INFORMAȚII DESTINATE CONSUMATORILOR ȘI DREPTUL DE RETRAGERE DIN CONTRACTELE LA DISTANȚĂ ȘI CELE NEGOCIATE ÎN AFARA SPAȚIILOR COMERCIALE

Articolul 6

Cerințe de informare pentru contractele la distanță și cele negociate în afara spațiilor comerciale

(1) Înainte ca un contract la distanță sau negociat în afara spațiilor comerciale sau orice ofertă similară să producă efecte obligatorii asupra consumatorului, comerciantul trebuie să îi furnizeze consumatorului următoarele informații în mod clar și inteligibil:

(a) principalele caracteristici ale bunurilor sau serviciilor, în mod corespunzător cu mediul de comunicare și cu bunurile sau serviciile în cauză;

(b) identitatea comerciantului, cum ar fi denumirea sa comercială;

(c) adresa geografică la care este stabilit comerciantul și numărul de telefon, numărul de fax și adresa de poștă electronică ale acestuia, în cazul în care sunt disponibile, pentru a-i permite consumatorului să ia rapid legătura cu

comerciantul și să comunice cu acesta în mod eficient și, dacă este cazul, adresa geografică și identitatea comerciantului în contul căruia acționează;

(d) în cazul în care este diferită de adresa furnizată în conformitate cu litera (c), adresa geografică a locului în care comerciantul își desfășoară activitatea și, după caz, adresa comerciantului în numele căruia acționează, la care consumatorul poate trimite eventualele reclamații;

(e) prețul total al bunurilor și serviciilor cu toate taxele incluse sau, în cazul în care prețul nu poate fi calculat în dinainte în mod rezonabil dată fiind natura bunurilor sau a serviciilor, modalitatea de calcul al prețului și, după caz, toate costurile suplimentare de transport, de livrare, taxele poștale sau de orice altă natură sau, în cazul în care acestea nu pot fi calculate dinainte în mod rezonabil, menționarea faptului că aceste costuri suplimentare ar putea fi suportate de consumator; în cazul unui contract pe durată nedeterminată sau al unui contract care include un abonament, prețul total va include costurile totale pe perioada de facturare. În cazul în care aceste contracte sunt taxate la un tarif fix, prețul total va cuprinde și costurile lunare totale. În cazul în care costul total nu poate fi calculat dinainte, ar trebui indicat modul în care se calculează prețul;

(f) costul de utilizare a mijloacelor de comunicare la distanță în vederea încheierii contractului, atunci când este calculat pe baza unui alt tarif decât tariful de bază;

(g) modalitățile de plată, livrare, executare, data până la care comerciantul se angajează să livreze bunurile sau să presteze serviciile și, după caz, politica comerciantului de soluționare a reclamațiilor;

(h) în cazul în care există un drept de retragere, condițiile, termenele și procedurile de exercitare a dreptului respectiv, în conformitate cu articolul 11 alineatul (1), precum și formularul tipizat de retragere, prezentat în anexa I partea B;

(i) acolo unde este cazul, faptul că consumatorul va trebui să suporte costul aferent returnării bunurilor în caz de retragere și, pentru contractele la distanță, dacă bunurile, prin însăși natura lor, nu pot fi, în mod normal, returnate prin poștă, costul aferent returnării bunurilor;

(j) în cazul în care consumatorul își exercită dreptul de retragere după formularea unei cereri în conformitate cu articolul 7 alineatul (3) sau cu articolul 8 alineatul (8), informația potrivit căreia consumatorul este ținut să achite comerciantului costuri rezonabile, în conformitate cu articolul 14 alineatul (3);

(k) în cazul în care dreptul de retragere nu este prevăzut în conformitate cu articolul 16, informația conform căreia consumatorul nu va beneficia de un drept de retragere sau, după caz, circumstanțele în care consumatorul își pierde dreptul de retragere;

- (l) o mențiune referitoare la existența unei garanții legale privind conformitatea bunurilor;
- (m) acolo unde este cazul, existența și condițiile de asistență după vânzare acordată consumatorului, serviciile prestate după vânzare și garanțiile comerciale;
- (n) existența codurilor de conduită relevante, astfel cum sunt definite la articolul 2 litera (f) din Directiva 2005/29/CE, și modalitatea în care pot fi obținute copii ale acestora, după caz;
- (o) durata contractului, după caz, sau, dacă contractul este încheiat pe durată nedeterminată sau urmează să fie prelungit în mod automat, condițiile de reziliere a contractului;
- (p) acolo unde este cazul, durata minimă de valabilitate a obligațiilor care revin consumatorului conform contractului;
- (q) acolo unde este cazul, existența și condițiile aferente avansurilor sau altor garanții financiare care trebuie plătite sau oferite de consumator la cererea comerciantului;
- (r) acolo unde este cazul, funcționalitatea, inclusiv aplicarea unor măsuri tehnice de protecție pentru conținutul digital;
- (s) acolo unde este cazul, orice interoperabilitate pertinentă a conținutului digital cu componentele hardware și software de care comerciantul are cunoștință sau se poate presupune în mod rezonabil că are cunoștință;
- (t) acolo unde este cazul, posibilitatea și modalitatea de a recurge la un mecanism extrajudiciar de depunere și soluționare a reclamațiilor căruiua i se supune comerciantul.

(2) Alineatul (1) se aplică și contractelor de furnizare a apei, gazelor sau energiei electrice, atunci când acestea nu sunt puse în vânzare într-un volum limitat sau cantitate prestabilită, a încălzirii centralizate și a conținuturilor digitale care nu sunt livrate pe un suport material.

(3) În cazul unei licitații publice, informațiile menționate la alineatul (1) literele (b), (c) și (d) pot fi înlocuite cu datele echivalente ale adjudecătorului.

(4) Informațiile menționate la alineatul (1) literele (h), (i) și (j) pot fi furnizate utilizând formularul tipizat de informare cu privire la retragere prevăzut la anexa I partea A. Comerciantul respectă cerințele în materie de informare stabilite la alineatul (1) literele (h), (i) și (j) dacă a furnizat consumatorului aceste instrucțiuni, corect completate.

(5) Informațiile menționate la alineatul (1) fac parte integrantă din contractul la distanță sau din contractul negociat în afara spațiilor comerciale și nu pot fi modificate decât în cazul în care părțile contractante decid altfel în mod explicit.

(6) În cazul în care comerciantul nu îndeplinește cerințele în materie de informare cu privire la taxele suplimentare sau alte costuri, conform celor menționate la alineatul (1) litera (e), sau la costurile aferente returnării bunurilor, conform celor menționate la alineatul (1) litera (i), consumatorul nu suportă respectivele taxe sau costuri.

(7) Statele membre pot menține sau introduce în legislația lor națională cerințe lingvistice cu privire la informațiile contractuale, astfel încât să garanteze că aceste informații sunt înțelese ușurință de către consumator.

(8) Cerințele în materie de informare prevăzute în prezenta directivă se adaugă cerințelor de informare conținute în Directiva 2006/31/CE și în Directiva 2000/31/CE și nu împiedică statele membre să impună cerințe de informare suplimentare în conformitate cu respectivele directive.

Fără a aduce atingere primului paragraf, dacă o dispoziție din Directiva 2006/123/CE sau Directiva 2000/31/CE cu privire la conținutul și modul în care trebuie furnizate informațiile contravine unei dispoziții din prezenta directivă, prevalează dispozițiile prezentei directive.

(9) Sarcina probei în ceea ce privește îndeplinirea cerințelor în materie de informare stabilite în prezentul capitol revine comerciantului.

Articolul 7

Condiții de formă pentru contractele negociate în afara spațiilor comerciale

(1) În cazul contractelor negociate în afara spațiului comercial, comerciantul transmite informațiile prevăzute la articolul 6 alineatul (1) consumatorului pe suport de hârtie sau, în cazul în care consumatorul este de acord, pe un alt suport durabil. Aceste informații sunt lizibile și redactate într-un limbaj simplu și inteligibil.

(2) Comerciantul furnizează consumatorului o copie a contractului semnat sau confirmarea contractului pe suport de hârtie sau, dacă consumatorul este de acord, pe un alt suport durabil, inclusiv, dacă este cazul, confirmarea acordului prealabil expres al consumatorului în conformitate cu articolul 16 litera (m).

(3) În cazul în care consumatorul dorește ca prestarea unor servicii sau furnizarea de apă, gaz sau electricitate, atunci când acestea nu sunt puse în vânzare într-un volum limitat sau cantitate prestabilită, sau de încălzire centralizată să înceapă în timpul perioadei de retragere prevăzute la articolul 9 alineatul (2), comerciantul solicită consumatorului să formuleze o astfel de cerere expresă pe un suport durabil.

(4) În ceea ce privește contractele negociate în afara spațiilor comerciale, unde consumatorul a solicitat expres serviciile comerciantului pentru a efectua lucrări de reparație sau de întreținere, iar comerciantul și consumatorul își îndeplinesc imediat obligațiile contractuale care le revin, iar suma care trebuie plătită de consumator nu depășește 200 EUR:

- (a) comerciantul furnizează consumatorului informațiile menționate la articolul 6 alineatul (1) literele (b) și (c) și informații referitoare la preț sau la maniera de calculare a prețului, împreună cu o estimare a costului total, pe suport de hârtie sau, dacă consumatorul este de acord, pe un alt suport durabil; comerciantul furnizează informațiile menționate la articolul 6 alineatul (1) literele (a), (h) și (k), dar poate opta să nu le furnizeze pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil dacă consumatorul își dă acordul expres;
- (b) confirmarea contractului furnizată în conformitate cu alineatul (2) din prezentul articol conține informațiile menționate la articolul 6 alineatul (1);

Statele membre pot decide să nu aplice prezentul alineat.

(5) Statele membre nu impun alte condiții suplimentare de formă referitoare la informarea precontractuală pentru îndeplinirea obligațiilor de informare prevăzute în prezenta directivă.

Articolul 8

Condiții de formă pentru contractele la distanță

(1) În cazul contractelor la distanță, comerciantul transmite informațiile prevăzute la articolul 6 alineatul (1) sau pune la dispoziția consumatorului respectivele informații într-un mod adecvat mijlocului de comunicare la distanță utilizat, folosind un limbaj simplu și inteligibil. În măsura în care respectiva informație este prezentată pe un suport durabil, aceasta este lizibilă.

(2) Dacă un contract la distanță care urmează să fie încheiat prin mijloace electronice obligă consumatorul să plătească, comerciantul aduce la cunoștința consumatorului de o manieră clară și foarte vizibilă, imediat înainte ca acesta să facă comanda, informațiile prevăzute la articolul 6 alineatul (1) literele (a), (e), (o) și (p).

Comerciantul se asigură că consumatorul confirmă explicit, atunci când face comanda, că această comandă implică o obligație de a plăti. Dacă pentru a face comanda este necesar să se activeze un buton sau o funcție similară, butonul sau funcția similară sunt etichetate de o manieră lizibilă doar cu mențiunea „comandă ce implică o obligație de plată” sau o formulare neambiguă corespunzătoare, care să indice că a face comanda implică obligația de a plăti comerciantului. Dacă comerciantul încalcă prezentul paragraf, consumatorul nu are nicio obligație în temeiul contractului sau al comenzii.

(3) Site-urile comerciale indică clar și lizibil, cel mai târziu la începutul procesului de formulare a comenzii, dacă se aplică vreo restricție în ceea ce privește livrarea și care sunt mijloacele de plată acceptate.

(4) În cazul în care contractul este încheiat printr-un mijloc de comunicare la distanță ce permite un spațiu sau un timp limitat pentru afișarea informației, comerciantul furnizează prin mijlocul de comunicare respectiv, înaintea încheierii contractului, cel puțin informațiile precontractuale referitoare la principalele caracteristici ale bunului sau serviciului, identitatea comerciantului, prețul total, dreptul la retragere, durata contractului și, în cazul contractelor pe durată nedeterminată, modalitățile de reziliere a contractului, prevăzute la articolul 6 alineatul (1) literele (a), (b), (e), (h) și (o). Celelalte informații menționate la articolul 6 alineatul (1) sunt furnizate consumatorului de comerciant într-un mod adecvat, în conformitate cu alineatul (1) din prezentul articol.

(5) Fără a aduce atingere alineatului (4), în cazul în care comerciantul îi telefonează consumatorului în vederea încheierii unui contract la distanță, comerciantul își declină identitatea la începutul conversației cu consumatorul și, dacă este cazul, declină identitatea persoanei în numele căreia telefonează și specifică scopul comercial al apelului.

(6) În cazul în care urmează să se încheie un contract la distanță prin intermediul telefonului, statele membre pot dispune că comerciantul trebuie să confirme oferta consumatorului, al cărui angajament începe doar după ce a semnat oferta sau după ce și-a trimis consimțământul scris. Statele membre pot dispune și că aceste confirmări trebuie făcute pe un suport durabil.

(7) Comerciantul transmite consumatorului confirmarea încheierii contractului, pe un suport durabil, într-un termen rezonabil din momentul încheierii contractului la distanță și cel târziu la momentul livrării bunurilor sau înainte de începerea prestării serviciului solicitat. Respectiva confirmare include:

- (a) toate informațiile menționate la articolul 6 alineatul (1), cu excepția cazului în care comerciantul a transmis deja informațiile respective consumatorului, pe un suport durabil, înaintea încheierii contractului la distanță; și
- (b) acolo unde este cazul, confirmarea acordului prealabil expres al consumatorului și confirmarea în conformitate cu articolul 16 litera (m).

(8) În cazul în care consumatorul dorește ca prestarea unor servicii sau furnizarea de apă, gaz sau electricitate, atunci când acestea nu sunt puse în vânzare într-un volum limitat sau cantitate prestabilă, sau de încălzire centralizată să înceapă în timpul perioadei de retragere prevăzute la articolul 9 alineatul (2), comerciantul solicită consumatorului să facă o cerere expresă în acest sens.

(9) Prezentul articol nu aduce atingere dispozițiilor privind încheierea prin mijloace electronice a contractelor și comenzile prin Internet, astfel cum sunt stabilite la articolele 9 și 11 din Directiva 2000/31/CE.

(10) Statele membre nu impun alte condiții suplimentare de formă referitoare la informarea precontractuală pentru îndeplinirea obligațiilor de informare prevăzute în prezenta directivă.

Articolul 9

Dreptul de retragere

(1) Cu excepția cazurilor prevăzute la articolul 16, consumatorul beneficiază de o perioadă de 14 zile pentru a se retrage dintr-un contract la distanță sau dintr-un contract negociat în afara spațiului comercial, fără a fi nevoit să justifice decizia de retragere și fără a suporta alte costuri decât cele prevăzute la articolul 13 alineatul (2) și la articolul 14.

(2) Fără a aduce atingere articolului 10, perioada de retragere menționată la alineatul (1) din prezentul articol expiră în termen de 14 zile de la:

- (a) în cazul contractelor de prestări servicii, ziua care urmează datei de încheiere a contractului;
- (b) în cazul contractelor de vânzare, ziua în care consumatorul sau o parte terță alta decât transportatorul și care este indicată de consumator intră în posesia fizică a bunurilor sau:
 - (i) în cazul în care consumatorul comandă printr-o singură comandă bunuri multiple care vor fi livrate separat, ziua în care consumatorul sau o parte terță alta decât transportatorul și care este indicată de consumator intră în posesia fizică a ultimului bun;
 - (ii) în cazul livrării unui bun care constă din mai multe loturi sau piese, ziua în care consumatorul sau o parte terță alta decât transportatorul și care este indicată de consumator intră în posesia fizică a ultimului bun sau piesă;
 - (iii) în cazul contractelor pentru livrarea periodică de bunuri pe o perioadă de timp determinată, ziua în care consumatorul sau o parte terță alta decât transportatorul și care este indicată de consumator intră în posesia fizică a primului bun;
- (c) în cazul contractelor pentru furnizarea de apă, gaz sau electricitate, atunci când acestea nu prevăd vânzarea într-un volum limitat sau cantitate stabilită, de încălzire centralizată sau de conținuturi digitale care nu sunt livrate pe un suport material, data încheierii contractului.

(3) Statele membre nu împiedică părțile contractante să își îndeplinească obligațiile contractuale pe parcursul perioadei de

retragere. Cu toate acestea, în cazul contractelor negociate în afara spațiului comercial, statele membre pot menține în vigoare legislația națională existentă prin care comerciantului i se interzice încasarea plății de la consumator pe o anumită perioadă ulterioară încheierii contractului.

Articolul 10

Omisiunea informațiilor privind dreptul de retragere

(1) În cazul în care comerciantul nu a transmis consumatorului informațiile privind dreptul de retragere conform articolului 6 alineatul (1) litera (h), perioada de retragere expiră la 12 luni de la sfârșitul perioadei inițiale de retragere, astfel cum este stabilită în conformitate cu articolul 9 alineatul (2).

(2) În cazul în care comerciantul a transmis consumatorului informațiile prevăzute la alineatul (1) din prezentul articol în termen de 12 luni de la data menționată la articolul 9 alineatul (2), perioada de retragere expiră în 14 zile de la data la care consumatorul primește informațiile respective.

Articolul 11

Exercitarea dreptului de retragere

(1) Înainte de expirarea perioadei de retragere, consumatorul informează comerciantul cu privire la decizia sa de retragere din contract. În acest scop, consumatorul are posibilitatea:

- (a) de a folosi modelul de formular de retragere prevăzut în anexa I partea B; sau
- (b) de a face orice altă declarație neechivocă în care își exprimă decizia de retragere din contract.

Statele membre nu stabilesc nicio altă condiție de formă aplicabilă modelului de formular de retragere, în afară de cele prevăzute în anexa I partea B.

(2) Consumatorul și-a exercitat dreptul de retragere în perioada de retragere menționată la articolul 9 alineatul (2) și la articolul 10 în cazul în care comunicarea cu privire la exercitarea dreptului de retragere este transmisă de către consumator înaintea expirării perioadei respective.

(3) Comerciantul poate, în afara posibilităților menționate la alineatul (1), să acorde consumatorului opțiunea de a completa și de a transmite în format electronic, pe site-ul Internet al comerciantului, fie modelul de formular de retragere prevăzut în anexa I partea B, fie o declarație neechivocă de orice alt tip. În aceste cazuri, comerciantul comunică consumatorului, fără întârziere, pe un suport durabil, confirmarea de primire a formularului de retragere.

(4) Sarcina probei privind exercitarea dreptului de retragere în conformitate cu dispozițiile din prezentul articol revine consumatorului.

Articolul 12

Efectele retragerii

Exercitarea dreptului de retragere pune capăt obligațiilor părților contractuale:

- (a) de a executa contractul la distanță sau contractul negociat în afara spațiului comercial; sau
- (b) de a încheia un contract la distanță sau negociat în afara spațiului comercial, în cazul în care consumatorul a efectuat o comandă.

Articolul 13

Obligațiile care revin comerciantului în cazul retragerii

(1) Comerciantul rambursează toate sumele pe care le-a primit drept plată din partea consumatorului, inclusiv, după caz, costurile livrării, fără întârziere nejustificată și, în orice caz, nu mai târziu de 14 zile de la data la care este informat de decizia de retragere din contract a consumatorului în conformitate cu articolul 11.

Comerciantul rambursează sumele menționate la primul paragraf folosind aceleași modalități de plată ca și cele folosite de consumator pentru tranzacția inițială, cu excepția cazului în care consumatorul a fost de acord cu o altă modalitate de plată și cu condiția ca consumatorul să nu trebuiască să plătească comisioane în urma rambursării.

(2) Fără a aduce atingere alineatului (1), comerciantul nu este obligat să ramburseze costurile suplimentare în cazul în care consumatorul a ales în mod explicit un alt tip de livrare decât livrarea standard oferită de comerciant.

(3) Cu excepția cazului în care comerciantul s-a oferit să recupereze el însuși bunurile, în cazul contractelor de vânzare, comerciantul poate amâna rambursarea până la data recepționării bunurilor care au făcut obiectul vânzării sau până la momentul primirii unei dovezi din partea consumatorului conform căreia acesta a trimis bunurile către comerciant, luându-se în considerare data cea mai apropiată.

Articolul 14

Obligațiile consumatorului în cazul retragerii

(1) Cu excepția cazului în care comerciantul s-a oferit să recupereze el însuși bunurile, consumatorul returnează bunurile sau le înmânează comerciantului sau unei persoane autorizate de comerciant să recepționeze bunurile, fără întârziere nejustificată și în decurs de cel mult 14 zile de la data la care acesta a comunicat comerciantului decizia sa de retragere din contract în conformitate cu articolul 11. Termenul este respectat dacă bunurile sunt trimise înapoi de consumator înainte de expirarea perioadei de 14 zile.

Consumatorul suportă doar costurile directe legate de returnarea bunurilor, cu excepția cazului în care comerciantul acceptă să

suporte acele costuri sau în care comerciantul nu a informat consumatorul că aceste costuri trebuie suportate de consumator.

În cazul contractelor negociate în afara spațiilor comerciale, în cazul cărora bunurile au fost livrate la domiciliul consumatorului la momentul încheierii contractului, comerciantul preia bunurile pe cheltuiala sa dacă bunurile, prin natura lor, nu pot fi returnate în mod normal prin poștă.

(2) Consumatorul este responsabil doar în ceea ce privește diminuarea valorii bunurilor care rezultă din manipularea bunurilor, altele decât cele necesare pentru determinarea naturii, caracteristicilor și funcționării bunurilor. Indiferent de situație, consumatorul nu este responsabil pentru diminuarea valorii bunurilor în cazul în care comerciantul a omis să îl informeze cu privire la dreptul de retragere în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) litera (h).

(3) Atunci când consumatorul își exercită dreptul de retragere după transmiterea cererii în conformitate cu articolul 7 alineatul (3) sau cu articolul 8 alineatul (8), consumatorul plătește comerciantului o sumă proporțională cu ceea ce s-a furnizat până la momentul în care consumatorul a informat comerciantul cu privire la exercitarea dreptului de retragere, în raport cu acoperirea totală a contractului. Suma proporțională care trebuie plătită comerciantului de către consumator este calculată pe baza prețului total convenit în contract. Dacă prețul total este excesiv, suma proporțională este calculată pe baza valorii de piață a ceea ce s-a furnizat.

(4) Consumatorul nu suportă costurile pentru:

(a) prestarea serviciilor sau furnizarea de apă, gaze sau energie electrică, atunci când acestea nu sunt puse în vânzare într-un volum limitat sau cantitate prestabilită, sau încălzirea centralizată furnizată, în totalitate sau parțial, în cursul perioadei de retragere, dacă:

(i) comerciantul nu a furnizat informații în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) litera (h) sau (i); sau

(ii) consumatorul nu a cerut expres ca prestarea să înceapă în timpul perioadei de retragere în conformitate cu articolul 7 alineatul (3) și cu articolul 8 alineatul (8); sau

(b) furnizarea, în totalitate sau parțial, de conținut digital care nu este livrat pe un suport material, dacă:

(i) consumatorul nu și-a dat acordul prealabil expres cu privire la începerea prestării înainte de sfârșitul perioadei de 14 zile menționate la articolul 9;

(ii) consumatorul nu a confirmat că a luat cunoștință de faptul că își pierde dreptul de retragere în momentul în care își dă consimțământul; sau

(iii) comerciantul nu a furnizat confirmarea în conformitate cu articolul 7 alineatul (2) sau cu articolul 8 alineatul (7).

(5) Cu excepția celor prevăzute la articolul 13 alineatul (2) și la prezentul articol, exercitarea dreptului de retragere nu atrage răspunderea consumatorului.

Articolul 15

Efectele exercitării dreptului de retragere asupra contractelor auxiliare

(1) Fără a aduce atingere articolului 15 din Directiva 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori ⁽¹⁾, în cazul în care consumatorul exercită dreptul său de retragere din cadrul unui contract la distanță sau al unui contract negociat în afara spațiului comercial în conformitate cu articolele 9-14 din prezenta directivă, orice contract auxiliar este reziliat în mod automat, fără costuri pentru consumator, cu excepția cazurilor prevăzute la articolul 13 alineatul (2) și la articolul 14 din prezenta directivă.

(2) Statele membre stabilesc norme detaliate privind rezilierea unor astfel de contracte.

Articolul 16

Excepții de la dreptul de retragere

Statele membre nu asigură dreptul de retragere prevăzut la articolele 9-15 în ceea ce privește contractele la distanță și contractele negociate în afara spațiilor comerciale pentru:

- (a) contractele de prestări servicii, după prestarea completă a serviciilor, dacă executarea a început cu acordul prealabil expres al consumatorului și după ce acesta a confirmat că a luat cunoștință de faptul că își va pierde dreptul la retragere după executarea completă a contractului de către comerciant;
- (b) furnizarea de bunuri sau servicii al căror preț depinde de fluctuațiile de pe piața financiară pe care comerciantul nu le poate controla și care pot avea loc pe parcursul perioadei de retragere;
- (c) furnizarea de bunuri confecționate după specificațiile prezentate de consumator sau personalizate în mod clar;
- (d) furnizarea de bunuri care sunt susceptibile a se deteriora sau a se perima rapid;
- (e) furnizarea de bunuri sigilate care nu pot fi returnate din motive de protecție a sănătății sau din motive de igienă și care au fost desigilate de consumator;
- (f) furnizarea de bunuri care sunt, după livrare, potrivit naturii acestora, inseparabil amestecate cu alte elemente;
- (g) furnizarea de băuturi alcoolice al căror preț a fost convenit în momentul încheierii contractului de vânzare, a căror

livrare nu poate fi efectuată înainte de 30 de zile și a căror valoare reală depinde de fluctuațiile de pe piață pe care comerciantul nu le poate controla;

- (h) contractele în cazul cărora consumatorul a solicitat în mod specific comerciantului să se deplaseze la domiciliul său pentru a efectua lucrări urgente de reparație sau de întreținere. Dacă, cu ocazia unei astfel de vizite, comerciantul prestează alte servicii în afara celor solicitate în mod expres de consumator sau furnizează alte bunuri decât piesele de schimb indispensabile pentru executarea lucrărilor de întreținere sau de reparație, dreptul de retragere se aplică respectivelor servicii sau bunuri suplimentare;
- (i) furnizării de înregistrări audio sau video sigilate sau de programe informatice sigilate care au fost desigilate după livrare;
- (j) furnizării de ziare, periodice și reviste, cu excepția contractelor de abonament pentru furnizarea de astfel de publicații;
- (k) contracte încheiate în cadrul unei licitații publice;
- (l) prestarea de servicii de cazare, pentru alt scop decât cel rezidențial, transport de mărfuri, închiriere de mașini, catering sau în legătură cu agrementul, în cazul în care contractul prevede o dată sau o perioadă de executare specifică;
- (m) furnizarea de conținut digital care nu este livrat pe un suport material, dacă prestarea a început cu acordul prealabil expres al consumatorului și după ce acesta a confirmat că a luat cunoștință de faptul că își va pierde dreptul la retragere.

CAPITOLUL IV

ALTE DREPTURI ALE CONSUMATORILOR

Articolul 17

Domeniu de aplicare

(1) Articolele 18 și 20 se aplică în cazul contractelor de vânzare. Aceste articole nu se aplică contractelor de furnizare a apei, gazului sau energiei electrice, atunci când acestea nu sunt puse în vânzare într-un volum limitat sau într-o cantitate prescizabilă, și nici contractelor de furnizare a încălzirii centralizate și a conținutului digital care nu este livrat pe un suport material.

(2) Articolele 19, 21 și 22 se aplică contractelor de vânzare și de prestări servicii și contractelor de furnizare de apă, gaz, electricitate, încălzire centralizată sau conținut digital.

⁽¹⁾ JO L 133, 22.5.2008, p. 66.

Articolul 18**Livrare**

(1) Cu excepția cazului în care părțile au convenit altfel cu privire la momentul livrării, comerciantul livrează bunurile transferând posesia fizică sau controlul asupra bunurilor către consumator, fără întârziere nejustificată și în orice caz în decurs de cel mult 30 de zile de la încheierea contractului.

(2) În cazul în care comerciantul nu și-a îndeplinit obligația de a livra bunurile în momentul convenit cu consumatorul sau în termenul stabilit la alineatul (1), consumatorul îi solicită să efectueze livrarea într-un termen suplimentar, corespunzător circumstanțelor. În cazul în care comerciantul nu livrează bunurile în termenul suplimentar respectiv, consumatorul are dreptul de a rezilia contractul.

Primul paragraf nu se aplică contractelor de vânzare în cazul în care comerciantul a refuzat să livreze bunurile sau în cazul în care livrarea în termenul convenit este esențială având în vedere toate circumstanțele existente la încheierea contractului sau în cazul în care consumatorul informează comerciantul, înainte de încheierea contractului, că livrarea înainte de sau la o dată precizată este esențială. În aceste cazuri, dacă comerciantul nu livrează bunurile în momentul convenit cu consumatorul sau în termenul stabilit la alineatul (1), consumatorul are dreptul de a rezilia contractul imediat.

(3) La rezilierea contractului, comerciantul rambursează fără întârzieri nejustificate toate sumele plătite în temeiul contractului.

(4) În plus față de rezilierea contractului în conformitate cu alineatul (2), consumatorul poate recurge la alte căi de atac prevăzute de legislația națională.

Articolul 19**Comisioane pentru folosirea unor mijloace de plată**

Statele membre interzic comercianților să perceapă de la consumatori comisioane aferente utilizării unui anumit mijloc de plată care depășesc costul suportat de comerciant pentru utilizarea unor astfel de modalități de plată.

Articolul 20**Transferarea riscului**

În cazul contractelor în care comerciantul livrează bunurile către consumator, riscul de pierdere sau de deteriorare a bunurilor este transferat consumatorului în momentul în care acesta sau o parte terță desemnată de acesta, alta decât transportatorul, intră în posesia fizică a bunurilor. Cu toate acestea, riscul este transferat consumatorului în momentul livrării bunurilor către transportator, dacă transportatorul a fost însărcinat de către consumator să transporte bunurile, iar această opțiune nu a fost oferită de către comerciant, fără a aduce atingere drepturilor consumatorului față de transportator.

Articolul 21**Comunicarea prin telefon**

Statele membre se asigură că, în cazul în care un comerciant operează o linie telefonică în vederea contactării sale prin telefon cu privire la contractul încheiat, consumatorul nu este obligat să plătească, la contactarea comerciantului, mai mult decât tariful de bază.

Primul paragraf nu aduce atingere dreptului furnizorilor de servicii de telecomunicații de a taxa aceste apeluri.

Articolul 22**Plăți suplimentare**

Înainte ca consumatorul să încheie un contract sau să accepte o ofertă, comerciantul solicită consimțământul explicit din partea consumatorului cu privire la orice plată suplimentară pe lângă cea asupra căreia s-au înțeles anterior prin care se remunerează obligația contractuală principală a comerciantului. În cazul în care comerciantul nu a obținut consimțământul expres al consumatorului, însă l-a dedus utilizând opțiuni incluse în mod automat pe care consumatorul trebuie să le respingă pentru a evita plata suplimentară, consumatorul poate pretinde rambursarea acestei plăți.

CAPITOLUL V**DISPOZIȚII GENERALE****Articolul 23****Asigurarea punerii în aplicare a prezentei directive**

(1) Statele membre se asigură că există mijloace adecvate și eficiente pentru a garanta respectarea prezentei directive.

(2) Mijloacele menționate la alineatul (1) cuprind dispoziții care permit unuia sau mai multora dintre următoarele organisme, astfel cum este stabilit de legislația națională, să introducă o acțiune în fața unei instanțe judecătorești sau a organelor administrative competente, în temeiul legislației naționale, pentru a se asigura aplicarea dispozițiilor de drept intern de transpunere a prezentei directive:

- (a) organismele publice sau reprezentanții acestora;
- (b) organizațiile de protecție a consumatorilor care au un interes legitim în protejarea consumatorilor;
- (c) organizații profesionale care au un interes legitim să acționeze.

Articolul 24**Sancțiuni**

(1) Statele membre stabilesc normele privind sancțiunile aplicabile în cazul încălcării dispozițiilor de drept intern adoptate în temeiul prezentei directive și întreprind toate măsurile necesare pentru a asigura punerea în aplicare a acestora. Aceste sancțiuni trebuie să fie eficiente, proporționale și cu efect de descurajare.

(2) Statele membre informează Comisia cu privire la aceste dispoziții până la 13 decembrie 2013 și o informează fără întârziere cu privire la orice modificare ulterioară a acestora.

Articolul 25

Caracterul imperativ al directivei

Dacă legea aplicabilă contractului este cea a unui stat membru, consumatorii nu pot renunța la drepturile care le sunt conferite prin măsurile naționale de transpunere a prezentei directive.

Orice clauză contractuală prin care se renunță sau se restrâng în mod direct sau indirect drepturi afirmate de prezenta directivă nu este obligatorie pentru consumator.

Articolul 26

Informare

Statele membre iau măsurile adecvate pentru informarea consumatorilor și a comercianților cu privire la dispozițiile legislației naționale care transpun prezenta directivă și, după caz, încurajează comercianții și responsabilii de cod, astfel cum sunt definiți la articolul 2 litera (g) din Directiva 2005/29/CE, să informeze consumatorii cu privire la codurile lor de conduită.

Articolul 27

Vânzare nesolicitată

Consumatorul este scutit de obligația de plată în caz de furnizare nesolicitată de bunuri, apă, gaz, electricitate, încălzire centralizată sau conținut digital sau în caz de prestare nesolicitată de servicii, interzise prin articolul 5 alineatul (5) și prin anexa I punctul 29 la Directiva 2005/29/CE. În asemenea cazuri, absența unui răspuns din partea consumatorului în urma unei astfel de furnizări sau prestări nesolicitate nu reprezintă un consimțământ.

Articolul 28

Transpunere

(1) Statele membre adoptă și publică, până la 13 decembrie 2013, actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre comunică de îndată Comisiei, sub formă de documente, textul acestor măsuri. Comisia folosește aceste documente pentru întocmirea raportului menționat la articolul 30.

Ele aplică aceste măsuri de la 13 iunie 2014.

Atunci când statele membre adoptă măsurile respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Dispozițiile prezentei directive se aplică contractelor încheiate după 13 iunie 2014.

Articolul 29

Cerințe de informare

(1) În cazul în care un stat membru recurge la una dintre opțiunile normative menționate la articolul 3 alineatul (4), articolul 6 alineatul (7), articolul 6 alineatul (8), articolul 7 alineatul (4), articolul 8 alineatul (6) și, respectiv, articolul 9 alineatul (3), acesta informează Comisia până la 13 decembrie 2013 cu privire la acestea și cu privire la orice modificare ulterioară a lor.

(2) Comisia se asigură că informațiile menționate la alineatul (1) sunt ușor accesibile consumatorilor și comercianților, printre altele pe un site Internet dedicat.

(3) Comisia transmite celorlalte state membre și Parlamentului European informațiile menționate la alineatul (1). Comisia consultă părțile interesate cu privire la informațiile respective.

Articolul 30

Rapoartele Comisiei și revizuirea

Până la 13 decembrie 2016, Comisia transmite Parlamentului European și Consiliului un raport privind aplicarea prezentei directive. Raportul respectiv include în special o evaluare a dispozițiilor prezentei directive cu privire la conținutul digital, inclusiv dreptul la retragere. Dacă este cazul, raportul este însoțit de propuneri legislative pentru a adapta prezenta directivă la evoluțiile din domeniul drepturilor consumatorilor.

CAPITOLUL VI

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 31

Abrogări

Se abrogă Directiva 85/577/CEE și Directiva 97/7/CE, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2002/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 septembrie 2002 privind comercializarea la distanță a serviciilor financiare de consum⁽¹⁾ și prin Directivele 2005/29/CE și 2007/64/CE, începând cu 13 iunie 2014.

Trimiterile la directivele abrogate se înțeleg ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență stabilit în anexa II.

⁽¹⁾ JO L 271, 9.10.2002, p. 16.

*Articolul 32***Modificarea Directivei 93/13/CEE**

În Directiva 93/13/CEE se introduce următorul articol:

„Articolul 8a

(1) În cazul în care un stat membru adoptă dispoziții în conformitate cu articolul 8, acesta informează Comisia în legătură cu aceasta, precum și în legătură cu orice modificare ulterioară, în special în cazul în care respectivele dispoziții:

- extind testarea caracterului abuziv la clauzele contractuale negociate individual sau la caracterul adecvat al prețului sau remunerației; sau
- conțin liste de termeni contractuali care vor fi considerați neechitabili.

(2) Comisia se asigură că informațiile menționate la alineatul (1) sunt ușor accesibile consumatorilor și comercianților, printre altele pe un site Internet dedicat.

(3) Comisia transmite celorlalte state membre și Parlamentului European informațiile menționate la alineatul (1). Comisia consultă părțile interesate cu privire la informațiile respective.”

*Articolul 33***Modificarea Directivei 1999/44/CE**

În Directiva 1999/44/CE se introduce următorul articol:

*„Articolul 8a***Cerințe privind raportarea**

- (1) În cazul în care, în conformitate cu articolul 8 alineatul (2), un stat membru adoptă dispoziții mai stricte privind

protecția consumatorului decât cele menționate la articolul 5 alineatele (1)-(3) și la articolul 7 alineatul (1), acesta informează Comisia cu privire la acestea și cu privire la orice modificare ulterioară a lor.

(2) Comisia se asigură că informațiile menționate la alineatul (1) sunt ușor accesibile consumatorilor și comercianților, printre altele pe un site Internet dedicat.

(3) Comisia transmite celorlalte state membre și Parlamentului European informațiile menționate la alineatul (1). Comisia consultă părțile interesate cu privire la informațiile respective.”

*Articolul 34***Intrarea în vigoare**

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

*Articolul 35***Destinatari**

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Strasbourg, 25 octombrie 2011.

Pentru Parlamentul European

Președintele

J. BUZEK

Pentru Consiliu

Președintele

M. DOWGIELEWICZ

ANEXA I

Informații privind exercitarea dreptului de retragere**A. Model de instrucțiuni privind retragerea****Dreptul de retragere**

Aveți dreptul de a vă retrage din prezentul contract, fără a preciza motivele, în termen de 14 zile.

Perioada de retragere expiră după 14 zile începând de la ziua [1].

Pentru a vă exercita dreptul de retragere, trebuie să ne informați [2] cu privire la decizia dumneavoastră de a vă retrage din prezentul contract utilizând o declarație neechivocă (de exemplu, o scrisoare trimisă prin poștă, fax sau e-mail). În acest scop, puteți folosi modelul de retragere alăturat; folosirea lui nu este însă obligatorie. [3]

Pentru a respecta termenul-limită de retragere, este suficient să trimiteți comunicarea privind exercitarea dreptului de retragere înainte de expirarea perioadei de retragere.

Consecințele retragerii

Dacă vă retrageți, vom rambursa orice sumă pe care am primit-o de la dumneavoastră, inclusiv costurile livrării (cu excepția costurilor suplimentare determinate de faptul că ați ales altă modalitate de livrare decât cel mai ieftin tip de livrare standard oferit de noi), fără întârzieri nejustificate și, în orice caz, nu mai târziu de 14 zile de la data la care suntem informați cu privire la decizia dumneavoastră de a vă retrage din prezentul contract. Vom efectua această rambursare folosind aceeași modalitate de plată ca și cea folosită pentru tranzacția inițială, cu excepția cazului în care v-ați exprimat acordul expres pentru o altă modalitate de rambursare; în orice caz, nu vi se vor percepe comisioane ca urmare a unei astfel de rambursări. [4]

[5]

[6]

Instrucțiuni de completare:

[1.] Introduceți următoarele formulări între ghilimele:

- (a) în cazul unui contract de prestări servicii sau a unui contract pentru furnizarea de apă, gaz, electricitate, atunci când acestea nu prevăd vânzarea într-un volum limitat sau cantitate stabilită, de încălzire centralizată sau conținuturi digitale care nu sunt livrate pe un suport material: „încheierii contractului.”;
- (b) în cazul unui contract de vânzare: „la care intrați dumneavoastră sau o parte terță, alta decât transportatorul, indicată de dumneavoastră, în posesia fizică a bunurilor.”;
- (c) în cazul unui contract privind bunuri multiple comandate de consumator printr-o singură comandă și livrate separat: „la care intrați dumneavoastră sau o parte terță, alta decât transportatorul, indicată de dumneavoastră, în posesia fizică a ultimului bun.”
- (d) în cazul unui contract privind livrarea unui bun constând din mai multe loturi sau părți: „la care intrați dumneavoastră sau o parte terță, alta decât transportatorul, indicată de dumneavoastră, în posesia fizică a ultimului lot sau a ultimei piese.”;
- (e) în cazul unui contract pentru livrarea periodică de bunuri pe o perioadă de timp determinată: „la care intrați, dumneavoastră sau o parte terță alta decât transportatorul indicată de dumneavoastră, în posesia fizică a primului bun.”

[2.] Introduceți numele dumneavoastră, adresa dumneavoastră fizică și, dacă este cazul, numărul dumneavoastră de telefon, numărul de fax și adresa de e-mail.

[3.] Dacă pe site-ul dumneavoastră de Internet oferiți consumatorului opțiunea de a completa și transmite electronic informațiile privind retragerea sa din contract, introduceți următoarele: „De asemenea, puteți completa și transmite electronic de pe site-ul nostru [introduceți adresa de Internet] formularul standard de retragere sau orice altă declarație neechivocă. Dacă folosiți această opțiune, vă vom transmite fără întârziere, pe un suport durabil (de exemplu prin e-mail), confirmarea de primire a cererii de retragere.”

[4.] În cazul contractelor de vânzări în care nu v-ați oferit să recuperați bunurile în caz de retragere, introduceți următoarele: „Putem amâna rambursarea până la data la care primim înapoi bunurile sau până la momentul la care ne-ați furnizat dovada că ați trimis înapoi bunurile, fiind valabilă data cea mai apropiată.”

5. În cazul în care consumatorul a recepționat bunuri în legătură cu contractul, introduceți următoarele:

(a) introduceți:

— „Vom recupera bunurile.”; sau

— „Expediați bunurile sau înmânați-le direct nouă sau ... [se introduce numele și, dacă este cazul, adresa fizică a persoanei autorizate de dumneavoastră să primească bunurile], fără întârzieri nejustificate și în orice caz în decurs de maximum 14 zile de la data la care ne-ați comunicat retragerea. Termenul este respectat dacă bunurile sunt trimise înapoi înainte de expirarea perioadei de 14 zile.”;

(b) introduceți:

— „Vom suporta costul returnării bunurilor.”;

— „Va trebui să suportați costul direct al returnării bunurilor.”;

— Dacă, într-un contract la distanță, nu vă oferiți să suportați costul returnării bunurilor, iar bunurile, prin natura lor, în mod normal nu pot fi returnate prin poștă: „Va trebui să suportați costul direct al returnării bunurilor, ... EUR [introduceți cuantumul].”; sau, dacă costul returnării bunurilor nu poate fi calculat cu anticipație în mod rezonabil: „Va trebui să suportați costul direct al returnării bunurilor. Costul aproximativ este estimat la maximum ... EUR [introduceți cuantumul].”; sau

— Dacă, în cazul contractelor negociate în afara spațiilor comerciale, bunurile, prin natura lor, nu pot fi returnate în mod normal prin poștă și au fost livrate la domiciliul consumatorului în momentul încheierii contractului: „Vom recupera bunurile și vom suporta costurile aferente.”; și

(c) introduceți: „Sunteți responsabil doar pentru diminuarea valorii bunurilor care rezultă din manipulări altele decât cele necesare pentru determinarea naturii, calităților și funcționării bunurilor.”

6. În cazul unui contract de prestări servicii sau privind furnizarea de apă, gaz sau electricitate, atunci când acestea nu prevăd vânzarea într-un volum limitat sau într-o cantitate stabilită, sau de încălzire centralizată, introduceți următoarele: „Dacă ați solicitat începerea prestării serviciilor sau a furnizării de apă/gaz/electricitate/încălzire centralizată [țăiați mențiunile inutile] în perioada de retragere, ne datorați o sumă proporțională cu serviciile furnizate până în momentul în care ne-ați comunicat exercitarea dreptului de retragere din prezentul contract, în raport cu acoperirea totală a contractului.”

B. Model de formular de retragere

(prezentul formular se trimite înapoi completat doar dacă doriți să vă retrageți din contract)

— Către [aici se introduce numele, adresa fizică și, dacă este cazul, numărul de telefon, numărul de fax și adresa de e-mail a comerciantului];

— Vă informez/vă informăm (*) prin prezenta cu privire la retragerea mea/noastră (*) din contractul referitor la vânzarea următoarelor bunuri (*)/prestarea următoarelor servicii (*)

— Comandate la data (*)/primite la data (*)

— Numele consumatorului (consumatorilor)

— Adresa consumatorului (consumatorilor)

— Semnătura consumatorului (consumatorilor) (doar în cazul în care acest formular este notificat pe hârtie)

— Data

(*) A se elimina mențiunea inutilă, după caz.

ANEXA II

Tabel de corespondență

Directiva 85/577/CEE	Directiva 1997/7/CE	Prezenta directivă
Articolul 1		Articolul 3 coroborat cu articolul 2 punctele 8 și 9 și articolul 16 litera (h)
	Articolul 1	Articolul 1 coroborat cu articolul 2 punctul 7
Articolul 2		Articolul 2 punctele 1 și 2
	Articolul 2 punctul 1	Articolul 2 punctul 7
	Articolul 2 punctul 2	Articolul 2 punctul 1
	Articolul 2 punctul 3	Articolul 2 punctul 2
	Articolul 2 punctul 4 prima teză	Articolul 2 punctul 7
	Articolul 2 punctul 4 a doua teză	—
	Articolul 2 punctul 5	—
Articolul 3 alineatul (1)		Articolul 3 alineatul (4)
Articolul 3 alineatul (2) litera (a)		Articolul 3 alineatul (3) literele (e) și (f)
Articolul 3 alineatul (2) litera (b)		Articolul 3 alineatul (3) litera (j)
Articolul 3 alineatul (2) litera (c)		—
Articolul 3 alineatul (2) litera (d)		Articolul 3 alineatul (3) litera (d)
Articolul 3 alineatul (2) litera (e)		Articolul 3 alineatul (3) litera (d)
Articolul 3 alineatul (3)		—
	Articolul 3 alineatul (1) prima liniuță	Articolul 3 alineatul (3) litera (d)
	Articolul 3 alineatul (1) a doua liniuță	Articolul 3 alineatul (3) litera (l)
	Articolul 3 alineatul (1) a treia liniuță	Articolul 3 alineatul (3) litera (m)
	Articolul 3 alineatul (1) a patra liniuță	Articolul 3 alineatul (3) literele (e) și (f)
	Articolul 3 alineatul (1) a cincea liniuță	Articolul 6 alineatul (3) și articolul 16 litera (k) coroborat cu articolul 2 punctul 13
	Articolul 3 alineatul (2) prima liniuță	Articolul 3 alineatul (3) litera (j)
	Articolul 3 alineatul (2) a doua liniuță	Articolul 3 alineatul (3) litera (f) (pentru închirierea de locuințe în scopuri rezidențiale), litera (g) (pentru pachetele de servicii pentru călătorii), litera (h) (pentru dreptul de folosință a bunurilor pe durată limitată), litera (k) (pentru transportul de pasageri cu unele excepții) și articolul 16 litera (l) (excepții de la dreptul de retragere)
Articolul 4 prima teză		Articolul 6 alineatul (1) literele (b), (c) și (h) și articolul 7 alineatele (1) și (2)
Articolul 4 a doua teză		Articolul 6 alineatul (1) litera (a) și articolul 7 alineatul (1)
Articolul 4 a treia teză		Articolul 6 alineatul (1)
Articolul 4 a patra teză		Articolul 10
	Articolul 4 alineatul (1) litera (a)	Articolul 6 alineatul (1) literele (b) și (c)
	Articolul 4 alineatul (1) litera (b)	Articolul 6 alineatul (1) litera (a)

Directiva 85/577/CEE	Directiva 1997/7/CE	Prezenta directivă
	Articolul 4 alineatul (1) litera (c)	Articolul 6 alineatul (1) litera (e)
	Articolul 4 alineatul (1) litera (d)	Articolul 6 alineatul (1) litera (e)
	Articolul 4 alineatul (1) litera (e)	Articolul 6 alineatul (1) litera (g)
	Articolul 4 alineatul (1) litera (f)	Articolul 6 alineatul (1) litera (h)
	Articolul 4 alineatul (1) litera (g)	Articolul 6 alineatul (1) litera (f)
	Articolul 4 alineatul (1) litera (h)	—
	Articolul 4 alineatul (1) litera (i)	Articolul 6 alineatul (1) literele (o) și (p)
	Articolul 4 alineatul (2)	Articolul 6 alineatul (1) coroborat cu articolul 8 alineatele (1), (2) și (4)
	Articolul 4 alineatul (3)	Articolul 8 alineatul (5)
	Articolul 5 alineatul (1)	Articolul 8 alineatul (7)
	Articolul 5 alineatul (2)	Articolul 3 alineatul (3) litera (m)
	Articolul 6 alineatul (1)	Articolul 9 alineatele (1) și (2), articolul 10, articolul 13 alineatul (2), articolul 14
	Articolul 6 alineatul (2)	Articolul 13 și articolul 14 alineatul (1) al doilea și al treilea paragraf
	Articolul 6 alineatul (3) prima liniuță	Articolul 16 litera (a)
	Articolul 6 alineatul (3) a doua liniuță	Articolul 16 litera (b)
	Articolul 6 alineatul (3) a treia liniuță	Articolul 16 literele (c) și (d)
	Articolul 6 alineatul (3) a patra liniuță	Articolul 16 litera (i)
	Articolul 6 alineatul (3) a cincea liniuță	Articolul 16 litera (j)
	Articolul 6 alineatul (3) a șasea liniuță	Articolul 3 alineatul (3) litera (c)
	Articolul 6 alineatul (4)	Articolul 15
	Articolul 7 alineatul (1)	Articolul 18 alineatul (1) (pentru contractele de vânzare)
	Articolul 7 alineatul (2)	Articolul 18 alineatele (2), (3) și (4)
	Articolul 7 alineatul (3)	—
	Articolul 8	—
	Articolul 9	Articolul 27
	Articolul 10	— (dar a se vedea articolul 13 din Directiva 2002/58/CE)
	Articolul 11 alineatul (1)	Articolul 23 alineatul (1)
	Articolul 11 alineatul (2)	Articolul 23 alineatul (2)
	Articolul 11 alineatul (3) litera (a)	Articolul 6 alineatul (9) pentru sarcina probei privind informațiile precontractuale; pentru restul: —
	Articolul 11 alineatul (3) litera (b)	Articolul 24 alineatul (1)
	Articolul 11 alineatul (4)	—
	Articolul 12 alineatul (1)	Articolul 25
	Articolul 12 alineatul (2)	—
	Articolul 13	Articolul 3 alineatul (2)
	Articolul 14	Articolul 4

Directiva 85/577/CEE	Directiva 1997/7/CE	Prezenta directivă
	Articolul 15 alineatul (1)	Articolul 28 alineatul (1)
	Articolul 15 alineatul (2)	Articolul 28 alineatul (1)
	Articolul 15 alineatul (3)	Articolul 28 alineatul (1)
	Articolul 15 alineatul (4)	Articolul 30
	Articolul 16	Articolul 26
	Articolul 17	—
	Articolul 18	Articolul 34
	Articolul 19	Articolul 35
Articolul 5 alineatul (1)		Articolele 9 și 11
Articolul 5 alineatul (2)		Articolul 12
Articolul 6		Articolul 25
Articolul 7		Articolele 13, 14 și 15
Articolul 8		Articolul 4

Anexa la Regulamentul (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 octombrie 2004 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure aplicarea legislației în materie de protecție a consumatorului ⁽¹⁾	A se interpreta ca trimitere la
Punctele 2 și 11	Prezenta directivă

⁽¹⁾ JO L 364, 9.12.2004, p. 1.

Prețul abonamentelor în 2011
(fără TVA, inclusiv cheltuieli de transport pentru expediere simplă)

Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	1 100 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, versiunea tipărită + DVD, ediție anuală	22 de limbi oficiale ale UE	1 200 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria L, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	770 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, DVD, ediție lunară (cumulat)	22 de limbi oficiale ale UE	400 EUR pe an
Supliment la Jurnalul Oficial (seria S – Anunțuri de achiziții publice), DVD, ediție săptămânală	Multilingv: 23 de limbi oficiale ale UE	300 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria C – Anunțuri de concurs	Limbă (limbi) în funcție de concurs	50 EUR pe an

Abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, care apare în limbile oficiale ale Uniunii Europene, este disponibil în 22 de versiuni lingvistice. Jurnalul Oficial cuprinde seriile L (Legislație) și C (Comunicări și informări).

Pentru fiecare versiune lingvistică se încheie un abonament separat.

În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 920/2005 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial L 156 din 18 iunie 2005, care prevede că, temporar, instituțiile Uniunii Europene nu au obligația de a redacta toate actele în irlandeză și nici de a le publica în această limbă, Jurnalele Oficiale publicate în limba irlandeză se comercializează separat.

Abonamentul la Suplimentul Jurnalului Oficial (seria S – Anunțuri de achiziții publice) cuprinde toate cele 23 de versiuni lingvistice oficiale într-un singur DVD multilingv.

La cerere, abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* conferă dreptul de a primi diverse anexe ale Jurnalului Oficial. Abonaților li se semnalează apariția anexelor printr-un aviz către cititori inclus în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Distribuire și abonamente

Abonamente la diverse periodice destinate vânzării, precum abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, pot fi contractate prin agențiile noastre de vânzări.

Lista agențiilor de vânzări este disponibilă la adresa:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_ro.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) oferă acces direct și gratuit la dreptul Uniunii Europene. Acest site permite consultarea *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, inclusiv a tratatelor, a legislației, a jurisprudenței și a actelor pregătitoare ale legislației.

Pentru mai multe informații despre Uniunea Europeană, consultați: <http://europa.eu>

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

RO